

SINTEZA
la proiectul de Lege privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Consiliul Concurenței	1	Proiectul de lege instituie, prin derogare de la cerințele de governanță, gestionare a riscurilor, raportare și transparență, prevăzute la art. 21–29, un regim diferențiat aplicabil entităților calificate drept „ firme mici și neinterconectate ”, fără a fi definită această categorie de firme. Astfel, se impune, din rațiuni de claritate, previzibilitate și aplicare uniformă, completarea textului proiectului cu definiția expresă a acestei categorii de firme de investiții mici și neinterconectate sau eventual, să fie stabilite în lege criteriile de calificare a acestor societăți. Lipsa unei definiții legale și trimiterea exclusivă la acte normative subsecvente ale CNPF ar putea genera incertitudine juridică, interpretări neuniforme, și acordarea de privilegii pentru activitatea acestor societăți neprevăzute de lege care se află în situații comparabile.	Nu se acceptă Proiectul dat de Lege transpune Directiva UE 2019/2034, care reglementează doar cadrul instituțional și procedural de supraveghere, inclusiv competențele CNPF, mecanismele de control, sancțiunile și măsurile de intervenție, fără a stabili norme de fond privind cerințele prudențiale. Iar definirea și clasificarea firmelor mici și neinterconectate se efectuează în baza unor criterii prudențiale care au un caracter tehnic și cuantificabil, necesitând aplicare uniformă în toate statele membre. Cerințele prudențiale ale societăților de investiții se vor regăsi într-un act secundar Legii respective, care va transpune Regulamentul UE 2019/2033.
	Banca Națională a Moldovei (BNM)	2	Considerăm binevenită asigurarea promovării concomitente atât a legii privind piețele de instrumente financiare, modificărilor la Legea nr. 171/2012, cât și a legii supuse examinării, sau cel puțin asigurarea corelării dispozițiilor cuprinse în aceste acte normative. Adoptarea acestora la momente diferite ar putea genera dificultăți de	Se acceptă Legea privind supravegherea prudențială a societăților de investiții este prevăzută să intre în vigoare la expirarea unui termen de 15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, termen conceput pentru a permite o implementare

		<p>aplicare, cum ar fi, spre exemplu, necorelările dintre: condițiile de autorizare (Legea nr. 171/2012 vs. legea privind piețele de instrumente financiare); art. 4 pct. 24 („servicii și activități de investiții”) vs. art. 33 („Tipuri de servicii și activități de investiții”) din Legea nr. 171/2012; art. 38 („Adecvarea capitalului”) din Legea nr. 171/2012 vs. art. 11 („Capitalul inițial”) din prezentul proiect de lege.</p>	<p>coerentă și etapizată a noului cadru prudential.</p> <p>Până la momentul intrării în vigoare a Legii respective, se planifică adoptarea și intrarea în vigoare a Legii privind piețele de instrumente financiare, precum și a modificărilor aferente Legii nr. 171/2012, astfel încât cadrul normativ relevant să fie complet și armonizat.</p> <p>În acest context, CNPF va asigura coordonarea procesului de reglementare și va depune toate eforturile necesare pentru menținerea coerenței între actele normative incidente, prevenind suprapunerile și reglementările duale cu privire la aceleași aspecte. Această abordare este esențială pentru garantarea clarității, previzibilității și aplicării unitare a normelor prudenciale.</p>
BNM	3	<p>Adițional, semnalăm că, potrivit Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025-2029, urmează a fi operate modificări, <i>inter alia</i>, asupra unor acte legislative relevante din domeniul financiar-bancar, inclusiv: Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr. 250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, precum și Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.</p> <p>În acest context, apreciem că, deși în prezent anumite prevederi și trimiteri legislative sunt aplicabile, acestea ar putea suferi modificări ca urmare a revizuirii cadrului normativ menționat, aspect ce necesită a fi avut în vedere în procesul de analiză și elaborare a actelor conexe și/sau subsecvente. Spre exemplu, se impune acordarea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>CNPF va monitoriza și va ține cont de modificările ce vor fi operate la noțiunile <i>societate financiară holding, societate financiară holding mixtă, societate financiară holding mixtă-mamă din UE</i> în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și Legea nr. 250/2017 cu privire la supravegherea</p>

			unei atenții sporite actelor normative care vor defini noțiuni precum <i>societate financiară holding, societate financiară holding mixtă, societate financiară holding mixtă-mamă din UE</i> , în vederea asigurării coerenței și corectitudinii trimiterilor legislative utilizate în prezentul proiect. În același context și reglementările aferente determinării supraveghetorului consolidant vor fi modificate odată cu transpunerea legislației relevante.	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art.2 (1) Prezenta lege se aplică societăților de investiții autorizate potrivit legislației privind piețele de instrumente financiare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. (2) Societățile de investiții care se încadrează în condițiile pentru aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr. 202/2017), sunt subiecți ai prezentei legi în limita prevederilor art. 54-58. (3) Prezenta lege nu se aplică societăților de investiții care desfășoară activitate conform Legii nr.202/2017, aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător.	Consiliul Concurenței	4	La art. 2 al proiectului se prevede că subiecții care cad sub incidența legii sunt societățile de investiții . Totodată, se operează pe parcursul conținutului proiectului și cu noțiunea de „ firmă de investiții ” preluată din Directiva (UE) 2019/2034. Prin urmare, considerăm necesară utilizarea unui singur termen, care să determine sfera subiecților ce cad sub incidența legii și, respectiv, oferirea unui conținut clar și cert al acestei noțiuni în acord cu cerințele Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu indicarea exactă în norma de trimitere a actului și articolului concret la care se face referire, astfel încât definiția să fie corelată în mod univoc cu cadrul legal relevant sau preluarea fidelă a conținutului noțiunii din actul UE, și nu doar trimitere abstractă la legislația privind piețele de instrumente financiare. O asemenea clarificare este necesară pentru a preveni interpretări neuniforme și aplicări fără echivoc în practică a sferei subiecților supuși regimului de supraveghere prudențială.	Nu se acceptă Menținerea denumirii de „societate de investiții” pentru entitățile autohtone este justificată din perspectiva clarității normative și a funcționării coerente a cadrului de supraveghere. Utilizarea unei denumiri distincte permite delimitarea clară între entitățile constituite și autorizate în Republica Moldova și firmele de investiții din alte state, care activează pe piața națională în baza dreptului de stabilire sau a libertății de a presta servicii. Această diferențiere terminologică facilitează identificarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de participanți la piață, în special în ceea ce privește cerințele prudențiale, competența autorității de supraveghere și mecanismele de cooperare transfrontalieră. Practica statelor membre UE demonstrează că transpunerea acquis-ului în domeniul pieței de capital nu presupune uniformizarea denumirilor naționale, ci asigurarea unei corespondențe juridice exacte cu noțiunea de <i>investment firm (firmă de investiții)</i> din

				dreptul Uniunii. Astfel, mai multe state membre utilizează în legislația națională denumiri autohtone consacrate, definite expres ca fiind echivalente noțiunii europene, fără a afecta aplicarea uniformă a reglementărilor UE: <i>Societate de servicii de investiții financiare</i> (România), <i>societate de investiție</i> (Franța - entreprises d'investissement), <i>societate de intermediere mobiliară</i> (Italia - società di intermediazione mobiliare), <i>firmă de servicii de investiții</i> (Spania - empresa de servicios de inversión).
BNM	5	<p>Cu referire la art. 2 alin. (2), notăm că acesta reglementează includerea în sfera de aplicare a prezentei legi a societăților de investiții care se încadrează în condițiile pentru aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de prevederile Legii nr. 202/2017, în limita prevederilor art. 54-58 din proiectul de lege supus avizării, fără a preciza expres care sunt aceste condiții sau fără a face trimitere la prevederi concrete ale actului normativ menționat.</p> <p>Totodată, corelarea alin. (2) cu (3) nu este clară, întrucât acesta din urmă instituie o excludere generală pentru societățile de investiții care desfășoară activitate conform Legii nr. 202/2017, fără a rezulta dacă această excludere operează ca o excepție de la alin. (2) sau vizează o categorie distinctă de subiecți.</p> <p>În acest context, se impune clarificarea și reformularea dispozițiilor art. 2 alin. (2) și (3), în vederea delimitării clare a sferei de aplicare a legii, precum și a asigurării coerenței și previzibilității actului normativ.</p>	<p>Se acceptă Art.2 alin.(2) și alin.(3) a fost completat și vor avea următorul conținut:</p> <p>„(2) <i>Societățile de investiții care se încadrează conform actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, în condițiile pentru aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr. 202/2017), sunt subiecți ai prezentei legi în limita prevederilor art. 54-58.</i></p> <p>(3) <i>Prezenta lege nu se aplică societăților de investiții care desfășoară activitate conform art.14 din Legea nr.202/2017, aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător.”</i></p> <p>Pentru clarificare: Proiectul de lege transpune integral Directiva UE 2019/2034, care este aplicabilă exclusiv societăților/firmelor de investiții nebanzare, dar nu instituțiilor de credit (băncilor).</p> <p>În acest context: - alin. (2) vizează societățile de investiții nebanzare care, în funcție de nivelul</p>	

				<p>activității și de criteriile stabilite prin actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale (care transpun Regulamentul UE 2019/2033), ajung să se încadreze în condițiile ce impun aplicarea regimului prudențial prevăzut de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>- alin. (3) are rolul de a exclude explicit din sfera de aplicare a prezentei legi societățile de investiții care desfășoară activitate în calitate de instituții de credit (bancă), potrivit art. 14 din Legea nr. 202/2017, acestora fiindu-le aplicabil în mod corespunzător supravegherea conform actelor BNM.</p> <p>Această delimitare este necesară pentru a evita suprapunerea regimurilor juridice și pentru a asigura aplicarea coerentă și unitară a normelor prudențiale.</p>
<p>Art.4 8. <i>contraparte centrală sau CPC</i> - înseamnă o persoană juridică care se interpune între contrapărțile la contractele tranzacționate pe una sau mai multe piețe financiare, devenind astfel cumpărător pentru fiecare vânzător și vânzător pentru fiecare cumpărător; 7. <i>contraparte centrală calificată sau CPCC</i> – înseamnă contraparte centrală care a fost autorizată sau recunoscută conform prevederilor actelor normative privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții. [...]</p>	BNM	6	<p>Semnalăm că termenii „<i>contraparte centrală sau CPC</i>”, „<i>contraparte centrală calificată sau CPCC</i>” și „<i>membri compensatori</i>” au fost transpuși în legislația națională prin Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci (Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 220/2025). În aceste context, propunem a se indica că aceștia vor avea înțelesul prevăzut de Regulamentul menționat.</p>	<p>Se acceptă parțial La articolul 4 s-au modificat punctele 8, 9 și 19 după cum urmează: „8. <i>contraparte centrală sau CPC</i> - astfel cum este definită în art.3 din Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare; 9. <i>contraparte centrală calificată sau CPCC</i> – astfel cum este definită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – BNM). 19. <i>membri compensatori</i> - astfel cum este definit în actele normative ale BNM”</p>
<p>[...] 19. <i>membri compensatori</i> - astfel cum este definit în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții.</p>	BNM	7	<p>Având în vedere că, scopul prezentului proiect este transpunerea, <i>inter alia</i>, a Directivei (UE) 2019/2034, propunem preluarea definiției pentru sintagma „<i>întreprinderile prestatoare de servicii auxiliare</i>” în prezentul proiect de lege. Totodată,</p>	<p>Se acceptă Art.4 pct.34 a fost modificat și are următorul conținut: „34. <i>întreprindere prestatoare de servicii auxiliare</i>” - o societate a cărei activitate</p>

<p>[...] 34. <i>societate prestatoare de servicii auxiliare</i> - o societate a cărei activitate principală constă în prestarea serviciilor auxiliare prevăzute în legislația privind piețele de instrumente financiare;</p>			<p>observăm că art. 42 alin. (1) operează cu sintagma „<i>întreprinderile prestatoare de servicii auxiliare</i>” iar art. 4 pct. 34 cu „<i>societățile prestatoare de servicii auxiliare</i>” - propunem uniformizare.</p>	<p><i>principală constă în deținerea sau administrarea de bunuri, administrarea de servicii de prelucrare a datelor sau o activitate similară care este auxiliară activității principale a uneia sau mai multor societăți de investiții”.</i></p>
<p>[...] 35. <i>sprijin financiar public extraordinar</i> - ajutor de stat în sensul art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p>	<p>Consiliul Concurenței</p>	<p>8</p>	<p>Cu referire la noțiunea de ”sprijin public extraordinar”, definită în pct. 35 art. 4 din proiectul de lege, se atestă că noțiunea dată este asimilată eronat noțiunii de <i>”ajutor de stat”</i> reglementată de Legea 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, pentru asigurarea transpunerii fidele a noțiunii date, este judicios necesară preluarea conținutului prevăzut de pct. 28 alin. (1) art. 2 din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 173 din 12 iunie 2014, care presupune și orice alt sprijin financiar public acordat la nivel supranațional.</p>	<p>Se acceptă parțial În proiectul de lege, termenul „<i>sprijin financiar public extraordinar</i>” este utilizat exclusiv în contextul regimului remunerației variabile, aplicabil societăților de investiții care beneficiază de un astfel de sprijin, potrivit legislației privind redresarea și rezoluția băncilor și a firmelor de investiții (art.27). Noțiunea respectivă este deja definită expres la art. 2 pct. 50 din Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, act normativ care constituie cadrul special și dedicat pentru reglementarea acestei materii. Totodată, Legea nr. 232/2016 urmează a fi actualizată și completată în vederea alinierii integrale la Directiva UE 2014/59, inclusiv sub aspectul terminologiei aplicabile firmelor de investiții. În aceste condiții, includerea unei definiții distincte a noțiunii de „<i>sprijin financiar public extraordinar</i>” în prezentul proiect de lege ar conduce la o dublare nejustificată a reglementării și la riscul apariției unor definiții paralele ale aceleiași noțiuni. Pentru a asigura coerența, unitatea și previzibilitatea cadrului normativ, precum și pentru respectarea principiului specialității reglementării, s-a exclus definiția de „sprijin financiar public extraordinar” de la art. 2 pct. 35 din proiectul de lege, cu</p>

				menținerea aplicării noțiunii în sensul admis de legislația specială în vigoare.
<p>Art.5 (2) CNPF are toate competențele necesare, inclusiv competența de a efectua verificări la fața locului în conformitate cu prevederile art. 17, în vederea obținerii informațiilor necesare pentru a verifica respectarea de către societățile de investiții și, atunci când este cazul, de către societățile de investiții holding și societățile financiare holding mixte a dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, precum și pentru a investiga eventualele încălcări ale acestor dispoziții.</p>	BNM	9	În conformitate cu art. 54 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. În acest context, deși înțelegem intenția autorului de a transpune cu exactitate prevederile Directivei (UE) 2019/2034, urmează a se preciza expres competențele/măsurile necesare vizate la următoarele articole: art. 5 alin. (2) - „ <i>CNPF are toate competențele necesare</i> ”, art. 5 alin. (3) – „ <i>CNPF are competențele necesare</i> ”, art. 15 alin. (1) – „ <i>această autoritate să ia toate măsurile necesare</i> ”, art. 33 – „ <i>CNPF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare</i> ”, art. 34 – „ <i>CNPF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni</i> ”, art. 48 – „ <i>CNPF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale</i> ”. Or, o asemenea abordare poate genera incertitudine juridică cu privire la întinderea atribuțiilor autorității competente și nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate ale normelor juridice.	<p>Nu se acceptă Formulările generale privind „competențele” și „măsurile necesare” nu creează atribuții noi sau nelimitate, ci se circumscriu strict în logica obiectivului de armonizare și integrare în uniunea piețelor de capital din UE. Adicional a se reține că, aceste formulări sunt detaliate ulterior pe tot textul proiectului de Lege (a se vedea de ex. art.20, art.34, etc.). Subsidiar, societățile de investiții vor fi guvernate prin prisma autorizării și respectării normelor de conduită în conformitate cu noua lege cu privire la instrumentele financiare (în proces de definitivare), care conține un set clar de instrumente de supraveghere pentru a asigura integritatea, pieței, implicit stabilitatea financiară a participanților pieței. Astăzi mandatul legal este deja conferit CNPF prin Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.</p>
<p>Art. 8 (1) În exercitarea competențelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, CNPF cooperează strâns cu Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM). (2) CNPF și BNM fac schimb fără întârziere de orice informații esențiale sau relevante, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții,</p>	BNM	10	La art. 8, se va evalua oportunitatea enumerării categoriilor de informații esențiale sau relevante care urmează a fi schimbate între BNM și CNPF. În acest sens, menționăm că, potrivit art. 6 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/2034, autoritățile competente instituie un mecanism care asigură cooperarea cu autoritățile respective și schimbul de orice informații relevante pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor. De asemenea, atragem atenția că art. 14 din proiect („ <i>Cooperarea cu autoritățile competente din state membre UE</i> ”) detaliază elementele care vor constitui obiectul	<p>Se acceptă Articolul 8 a fost completat cu un alineat nou cu următorul conținut: „(3) În sensul alin.(2) schimburile de informații se efectuează în baza acordului interinstituțional de colaborare între CNPF și BNM.”</p>

pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor care le revin. [...]			schimbului de informații, aspecte care ar putea fi analizate și în contextul schimbului de informații cu BNM.	
Art.9 (1) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, CNPF ia în considerare conexarea instrumentelor și a practicilor de supraveghere în punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții.	BNM	11	Referitor la art. 9 alin. (1) constatăm că formularea „ <i>CNPF ia în considerare conexarea instrumentelor și a practicilor de supraveghere în punerea în aplicare a prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF</i> ” este lipsită de claritate, normei și nici efectele acesteia în plan normativ sau operațional. În acest sens, se recomandă clarificarea sensului vizat și, după caz, precizarea expresă a modalității în care instrumentele și practicile de supraveghere urmează a fi conexe.	Nu se acceptă <i>Remarcă:</i> cuvântul „conexarea” a fost substituit cu cuvântul „convergența” – transpunere fidelă a Directivei 2019/2034 (a se vedea obiecția Centrului de Armonizare a Legislației nr.68). Articolul 9 din proiect se referă la cooperarea în cadrul sistemului european de supraveghere financiară, care va intra în vigoare la data aderării . Art.9 alin.(1) exprimă în mod deliberat un principiu general de exercitare a atribuțiilor de supraveghere specific reglementărilor prudențiale, fiind menită să ghideze aplicarea legii și a actelor secundare ale CNPF într-o manieră coerentă, proporțională și aliniată practicilor europene. Modalitățile și practicile de supraveghere a societăților de investiții țin exclusiv de competența CNPF , conform mandatului său legal.
Art.11 (1) Capitalul inițial al unei societăți de investiții la momentul autorizării, trebuie să fie cel puțin egal cu echivalentul în lei al sumei de 750.000 euro atunci când intenționează să furnizeze oricare dintre serviciile de investiții sau să desfășoare oricare dintre activitățile de investiții precum: a) tranzacționarea în cont propriu;	Consiliul Concurenței	12	Potrivit art. 11 din proiect, nivelurile minime ale capitalului inițial al societăților de investiții sunt stabilite la echivalentul în lei al sumei stabilite în euro, iar art. 59 alin. (1) prevede determinarea echivalentului în lei moldovenești prin conversie la cursul mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal. În această redacție, normele din art. 11 și 59 alin. (1) din proiect nu stabilesc suficient de clar momentul de referință pentru aplicarea cursului BNM, respectiv, <u>care an fiscal este relevant: anul anterior autorizării sau anul în curs în care se depune cererea de</u>	Nu se acceptă Art.59 alin.(1) din proiectul de lege stipulează clar care curs se utilizează la transformarea sumelor din euro în lei și anume „ <i>pe baza cursului mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal</i> ”. Incertitudinea Consiliului Concurenței vizavi de utilizarea anului fiscal nu este justificată. Având în vedere că se va utiliza cursul mediu anual calculat la sfârșitul anului fiscal, este

<p>b) subscrierea de instrumente financiare și/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm;</p> <p>c) operarea unui sistem organizat de tranzacționare (OTF), în cazul în care SI respectivă se angajează sau este autorizată să tranzacționeze pe cont propriu.</p> <p>(2) Capitalul inițial al unei societăți de investiții la momentul autorizării, trebuie să fie cel puțin egal cu echivalentul în lei al sumei de 75.000 euro atunci când intenționează să furnizeze oricare dintre serviciile de investiții sau să desfășoare oricare dintre următoarele activități de investiții, fără dreptul de a deține:</p> <p>a) primirea și transmiterea de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare,</p> <p>b) executarea ordinelor în numele clienților,</p> <p>c) administrarea de portofolii,</p> <p>d) consultanță de investiții,</p> <p>e) plasarea de instrumente financiare fără angajament ferm.</p> <p>(3) Capitalul inițial al unei societăți de investiții la momentul autorizării, care intenționează să furnizeze oricare dintre serviciile de investiții sau să desfășoare oricare dintre activitățile de investiții conform legislației privind piețele de instrumente financiare, altele decât cele prevăzute la alin. (1) și alin. (2), trebuie să fie cel puțin egal cu echivalentul în lei moldovenești al sumei de 150.000 euro.</p>			<p><u>autorizare</u>. Lipsa acestei precizări poate genera incertitudine juridică și aplicări neuniforme, cu potențial de tratament diferențiat între operatori aflați în situații comparabile. Pentru a asigura previzibilitatea și aplicarea uniformă a cerinței, se recomandă completarea textului cu indicarea expresă a anului fiscal sau a perioadei de timp de referință.</p>	<p>evident că nu se va folosi nici un curs de schimb aplicat pe parcursul anului.</p> <p>Precizarea suplimentară a anului fiscal sau a perioadei de referință este inutilă și de prisos, întrucât utilizarea cursului mediu anual calculat la sfârșitul anului fiscal asigură deja o previzibilitate și o aplicare uniformă, iar o completare suplimentară ar introduce rigiditate nejustificată și potențială inconsecvență cu normele contabile.</p>
	Societăți de investiții nebankare (SI nebankare)	13	La alin.(1) art.11 se propune a fi numite toate serviciile de investiții ce se permit a fi furnizate și activitățile de investiții care sunt permise de a fi desfășurate de societățile de investiții ce vor dispune de capitalul inițial de cel puțin egal cu echivalentul în lei al sumei de 750 000 euro.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art.11 alin.(1) – (3) deja definesc concret pentru care servicii și activități se necesită dispunerea de anumit capital inițial (75.000 euro, 150.000 euro și 750.000 euro).</p>
	SI nebankare	14	Redacția alin.(1) art.11 din proiectul legii este confuză prin folosirea concomitentă a cuvintelor cu sens opus „oricare” și „precum” (ce presupune numirea concretă, fiind enumerate doar trei);	<p>Se acceptă</p> <p>Întru uniformizarea stilului lingvistic între art.11 alin.(1) și alin.(2), la alin.(1) textul „<i>activitățile de investiții precum</i>” s-a substituit cu textul „<i>următoarele activități de investiții</i>”.</p>
	SI nebankare	15	Cu titlu de greșală tehnică, ar fi corect de evitat folosirea abreviatului SI din textul proiectului de lege.	<p>Se acceptă</p> <p>La art.11 alin.(1) lit.c) sintagma „SI” a fost substituită cu textul „societatea de investiții”.</p>
	SI nebankare	16	la alin.(2) art.11 după sintagma „fără dreptul de a deține” necesită a fi completat cu sintagma „fonduri sau valori mobiliare ale clienților”;	<p>Se acceptă</p> <p>Art.11 alin.(2) după textul „<i>fără a deține</i>” s-a completat cu textul „<i>fonduri sau valori mobiliare ale clienților</i>”.</p>
	SI nebankare	17	alin.(3) art.11 se propune, la fel, a fi numite toate serviciile de investiții ce se permit a fi furnizate și activitățile de investiții care sunt permise de a fi desfășurate de societățile de investiții ce vor dispune de capitalul inițial de cel puțin egal cu echivalentul în lei al sumei de 150 000 euro.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a presta alte servicii și activități care nu se încadrează în alin.(1) și alin.(2) de la art.11, va fi necesar de deține un capital minim de 150.000 euro.</p>

			<p>Alineatul respectiv este o transpunere fidelă a Directivei (UE) 2019/2034 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, respectiv pentru a nu limita/dezavantaja Societățile de investiții autohtone față de cele din UE, nu este oportună indicarea exactă a serviciilor și activităților de investiții ce pot fi prestate în cazul dat.</p> <p>De asemenea, detalierea exhaustivă a activităților și serviciilor la nivel normativ ar ar limita capacitatea acestora de a-și adapta modelul de afaceri în funcție de evoluțiile pieței de capital, fără a aduce un beneficiu suplimentar din perspectiva protecției investitorilor sau a stabilității financiare.</p> <p>Este la discreția societății de investiții de ași alege serviciile și activitățile de investiții în conformitate cu legislația privind piețele de instrumente financiare, care nu se încadrează în cele de la art.11 alin.(1) și (2).</p>
SI nebankare	18	Totodată la tema art.11 din proiectul legii, considerăm oportun de a indica cuantumul valoric al capitalului inițial în lei - moneda națională a Republicii Moldova.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Stabilirea capitalului inițial al societăților de investiții în euro, și nu în moneda națională, este determinată de necesitatea asigurării stabilității valorii reale a cerinței de capital și de armonizarea cadrului normativ național cu reglementările UE în domeniul pieței de capital.</p> <p>Exprimarea capitalului inițial în moneda națională ar genera necesitatea unor ajustări legislative periodice, pentru menținerea echivalenței cu cerințele europene, ceea ce ar afecta stabilitatea și previzibilitatea cadrului normativ. Stabilirea acestuia în euro elimină necesitatea unor intervenții normative</p>

				<p>ulterioare și conferă durabilitate reglementării.</p> <p>În contextul caracterului transfrontalier al activităților de investiții și al utilizării preponderente a monedelor forte în sectorul financiar, stabilirea capitalului inițial în euro reprezintă o practică recunoscută la nivel internațional și un instrument eficient de asigurare a stabilității prudențiale.</p> <p><i>A se remarca faptul că legislația în vigoare, în speță Legea nr.171/2012 privind piața de capital, stabilește aceeași abordare vizavi de adecvarea capitalului, mărimile fiind stabilite la fel în moneda euro (art.38).</i></p>
<p>Art.13 CNPF în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții, este responsabilă în ceea ce privește supravegherea prudențială a societății de investiții.</p>	<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (MDED)</p>	19	<p>Articolele 13–15 din proiect reglementează competențele și atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în calitate de autoritate competentă din statul de origine și în calitate de autoritate competentă din statul gazdă. Analiza conținutului acestora relevă existența unor suprapuneri și o delimitare insuficientă între competențele exercitate în cele două calități.</p> <p>În acest context, se impune clarificarea expresă a limitelor competenței CNPF atunci când aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din statul gazdă, precum și stabilirea cadrului și a limitelor de intervenție în situațiile în care CNPF exercită atribuții exclusiv în calitate de autoritate competentă din statul de origine, inclusiv în raport cu autoritatea corespunzătoare din statul de origine.</p>	<p>Nu se acceptă Articolele 13–15 nu se suprapun, ci configurează un sistem coerent și complet de competențe ale CNPF, diferențiat în funcție de calitatea sa de autoritate din statul de origine sau din statul gazdă, conform modelului consacrat în legislația UE. Eventualele similitudini de formulare între articole reflectă caracterul simetric și interdependent al mecanismelor de cooperare transfrontalieră, prevăzute de legislația UE și nu afectează claritatea sau aplicabilitatea normelor.</p> <p>Art.13 stabilește calitatea CNPF de autoritate competentă din statul de origine și responsabilitatea generală pentru supravegherea prudențială.</p>
<p>Art.14 (1) CNPF cooperează cu autoritățile competente din state membre UE care în scopul exercitării atribuțiilor care revin CNPF și acestor autorități competente în</p>	MDED	20	<p>Articolele 13–15 din proiect reglementează competențele și atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în calitate de autoritate competentă din statul de origine și în calitate de autoritate competentă din statul gazdă. Analiza</p>	<p>Nu se acceptă <i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția MDED pct.19.</i></p>

<p>temeiul prezentei legi și actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, în special prin schimbul imediat de informații privind societățile de investiții și firmele de investiții, care să includă următoarele elemente:</p> <p>a) informații privind structura de administrare și de acționariat sau proprietate;</p> <p>b) informații privind respectarea cerințelor privind fondurile proprii;</p> <p>c) informații privind respectarea cerințelor privind riscul de concentrare și a cerințelor de lichiditate;</p> <p>d) informații privind procedurile administrative și contabile și mecanismele de control intern;</p> <p>e) orice alți factori relevanți care ar putea influența riscul aferent entității.</p> <p>(2) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții, transmite imediat autorității competente din statul membru gazdă al societății de investiții orice informații și constatări cu privire la problemele și riscurile potențiale prezentate de societatea de investiții pentru protecția clienților sau stabilitatea sistemului financiar din statul membru gazdă pe care le-a identificat în cursul supravegherii activităților societății de investiții respective.</p> <p>(3) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții, acționează pe baza informațiilor furnizate de către autoritatea competentă din statul gazdă, luând toate măsurile necesare pentru a evita sau a</p>			<p>conținutului acestora relevă existența unor suprapuneri și o delimitare insuficientă între competențele exercitate în cele două calități.</p> <p>În acest context, se impune clarificarea expresă a limitelor competenței CNPF atunci când aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din statul gazdă, precum și stabilirea cadrului și a limitelor de intervenție în situațiile în care CNPF exercită atribuții exclusiv în calitate de autoritate competentă din statul de origine, inclusiv în raport cu autoritatea corespunzătoare din statul de origine.</p>	<p>A se remarca că Art.14 reglementează obligațiile CNPF ca autoritate din statul de origine în relația cu autoritățile din statele gazdă.</p>
---	--	--	---	---

<p>remedia problemele și riscurile potențiale prevăzute la alin. (2).</p> <p>(4) La cerere, CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții explică în detaliu autorității competente din statul membru gazdă modul în care a luat în considerare informațiile și constatările transmise de autoritatea competentă din statul membru gazdă.</p> <p>(5) În scopul evaluării condiției de calcul a marjei potrivit actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții, poate solicita autorității competente din statul membru de origine al unui membru compensator să furnizeze informații cu privire la modelul și parametrii de marjă utilizați pentru calcularea cerinței de marjă a societății de investiții respective.</p> <p>(6) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unui membru compensator, poate furniza autorității competente din statul membru de origine al unei firme de investiții informații cu privire la modelul și parametrii de marjă utilizați pentru calcularea cerinței de marjă a respectivei firme de investiții, în scopul evaluării condiției aferente calculului marjei totale solicitate de membrul compensator, care urmează să se bazeze pe un model de marjă al membrului compensator.</p> <p>a proteja clienții pentru care sunt prestate serviciile sau pentru a proteja stabilitatea sistemului financiar din Republica Moldova.</p>				
--	--	--	--	--

<p>Articolul 15. Autoritatea competentă din statul gazdă</p> <p>(1) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul gazdă al unei firme de investiții furnizează autorității competente din statul membru de origine al firmei de investiții informații astfel încât această autoritate să ia toate măsurile necesare pentru a evita sau a remedia problemele și riscurile potențiale prezentate de respectiva firmă de investiții pentru protecția clienților sau stabilitatea sistemului financiar din Republica Moldova.</p> <p>(2) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul gazdă al unei firme de investiții, poate solicita autorității competente din statul membru de origine al firmei de investiții explicații detaliate privind modul în care aceasta din urmă a luat în considerare informațiile și constatările transmise de CNPF conform alin. (1).</p> <p>(3) În cazul în care, după primirea informațiilor și a constatărilor similare cu cele prevăzute la art. 14 alin. (2) în legătură cu o firmă de investiții dintr-un alt stat membru UE, CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul gazdă, consideră că autoritatea competentă din statul membru de origine al firmei de investiții nu a luat măsurile necesare prevăzute la alin. (1), după informarea în prealabil a autorității competente din statul membru de origine, a ABE și a ESMA, poate să ia măsurile adecvate pentru a proteja clienții pentru care sunt prestate serviciile sau pentru a proteja stabilitatea sistemului financiar din Republica Moldova.</p>	<p>MDED</p>	<p>21</p>	<p>Articolele 13–15 din proiect reglementează competențele și atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în calitate de autoritate competentă din statul de origine și în calitate de autoritate competentă din statul gazdă. Analiza conținutului acestora relevă existența unor suprapuneri și o delimitare insuficientă între competențele exercitate în cele două calități. În acest context, se impune clarificarea expresă a limitelor competenței CNPF atunci când aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din statul gazdă, precum și stabilirea cadrului și a limitelor de intervenție în situațiile în care CNPF exercită atribuții exclusiv în calitate de autoritate competentă din statul de origine, inclusiv în raport cu autoritatea corespunzătoare din statul de origine.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p><i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția MDED pct.19.</i></p> <p>A se remarca că Art.15 reglementează o ipostază juridică distinctă a CNPF: autoritate din statul gazdă față de firme de investiții străine.</p>
	<p>BNM</p>	<p>22</p>	<p>În conformitate cu art. 54 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. În acest context, deși înțelegem intenția autorului de a transpune cu exactitate prevederile Directivei (UE) 2019/2034, urmează a se preciza expres competențele/măsurile necesare vizate la următoarele articole: art. 5 alin. (2) - „CNPF are toate competențele necesare”, art. 5 alin. (3) – „CNPF are competențele necesare”, art. 15 alin. (1) – „această autoritate să ia toate măsurile necesare”, art. 33 – „CNPF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare”, art. 34 – „CNPF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni”, art. 48 – „CNPF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale”. Or, o asemenea abordare poate genera incertitudine juridică cu</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p><i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.9.</i></p>

			privire la întinderea atribuțiilor autorității competente și nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate ale normelor juridice.	
<p>Art.16 (2) CNPF poate beneficia de asistența acordată de ABE din propria inițiativă în vederea ajungerii la un acord privind schimbul de informații în temeiul prezentului articol, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.</p>	BNM	23	De ordin general, atragem atenția că, potrivit pct. 25 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, trimiterea la actele juridice europene nu reprezintă o metodă de transpunere și nu poate fi utilizată la elaborarea proiectelor de acte normative. Trimiterea se admite actului normativ în vigoare. În acest sens, se vor revedea trimiterile la actele Uniunii Europene de la art. 16 alin. (2), art. 40 alin. (5), art. 41 alin. (2), lit. d), alin. (10)-(11), alin. (13), etc.	<p>Nu se acceptă Toate dispozițiile care conțin trimiteri la Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității Bancare Europene (ABE) sunt prevăzute să intre în vigoare la data aderării, moment de la care Regulamentul respectiv va deveni cu aplicabilitate directă. În aceste condiții, nu este oportună și nici necesară transpunerea în prezenta lege a unor norme dintr-un act al UE care vizează exclusiv funcționarea și competențele Autorității Bancare Europene, întrucât acestea nu sunt destinate reglementării directe a autorităților sau entităților naționale înainte de aderare. Această abordare asigură respectarea principiului aplicabilității directe a regulamentelor UE și evită preluarea formală a unor dispoziții care nu produc efecte juridice autonome în cadrul normativ național anterior aderării.</p>
<p>Art.18 (3) În cazul în care societatea de investiții sau firma de investiții este în procedură de insolvabilitate sau în lichidare, informațiile confidențiale care nu privesc terțe părți pot fi divulgate, autorităților judiciare, organelor de investigații/urmărire penală în conformitate cu legislația națională, în cadrul procedurilor respective, dacă această dezvăluire este necesară pentru buna desfășurare a acestor proceduri.</p>	CC	24	Din perspectiva transpunerii fidele a Directivei 2019/2034 și fără a limita sfera de autorități care au dreptul de acces la informații, se recomandă revizuirea conținutului art. 18 alin. (3) din proiectul legii, într-un sens, care să permită accesul oricărei autorități competente, împuternicite prin lege, fără limitarea cercului de autorități care să dispună de dreptul de a solicita și obține informații confidențiale în cadrul atribuțiilor sale, în cazurile de insolvabilitate sau lichidare.	<p>Nu se acceptă Norma propusă limitează divulgarea informațiilor confidențiale la autoritățile judiciare și organele de investigații/urmărire penală, în contextul procedurilor de insolvență sau lichidare, în conformitate cu legislația națională. Această limitare este justificată prin faptul că doar aceste autorități au competența legală de a gestiona și a utiliza informațiile confidențiale în cadrul procedurilor respective, pentru</p>

				<p>protecția intereselor creditorilor, stabilitatea pieței și buna desfășurare a justiției.</p> <p>Extinderea listei de autorități care pot primi informații confidențiale ar genera două riscuri majore. În primul rând, anumite autorități relevante pentru procedurile de insolvență sau lichidare ar putea fi omise involuntar, ceea ce ar afecta eficiența și buna desfășurare a acestor proceduri. În al doilea rând, ar putea fi incluse autorități care nu au competență legală sau atribuții directe în domeniu, ceea ce ar crea confuzie, ar slăbi protecția confidențialității și ar crește riscul utilizării necorespunzătoare a informațiilor sensibile. În consecință, lista restrânsă la autoritățile judiciare și organele de investigații/urmărire penală este suficientă, clară și proporțională, evitând atât omisiunile cât și includerea de destinatari irelevanți.</p>
<p>Art.19</p> <p>În scopul îndeplinirii sarcinilor de supraveghere care îi revin în temeiul prezentei legi sau al actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții și în scopul de a face schimb de informații, CNPF poate încheia, acorduri de cooperare cu autoritățile de supraveghere din țări terțe, precum și cu autorități sau organisme din țări terțe responsabile pentru exercitarea următoarelor atribuții, cu condiția ca informațiile comunicate să facă obiectul unor garanții ale secretului profesional cel puțin echivalente cu cele prevăzute la art. 18:</p> <p>[...]</p> <p>b) atribuții în cadrul procedurilor de lichidare sau de faliment ale societăților de investiții</p>	BNM	25	<p>Totodată, urmare analizei proiectului de lege, semnalăm că nu rezultă cu claritate diferența dintre noțiunile de „firmă de investiții” și „societate de investiții”. Proiectul operează neuniform cu aceste noțiuni desemnând entități distincte, ceea ce ar putea genera ambiguități de interpretare (a se vedea, spre exemplu art. 19 lit. b) – „societăților de investiții sau ale firmelor de investiții”, art. 20 alin. (1) – „Societatea de investiții care nu îndeplinește condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică”, etc.</p>	<p>Clarificări</p> <p><i>A se vedea argumentarea autorului la obiectia Consiliului Concurenței pct.4.</i></p> <p>Suplimentar a se comunica că, în vederea menținerii corelării terminologice între cadrul normativ național actual și regimul juridic aplicabil ulterior aderării, s-a optat pentru păstrarea categoriei de „firmă de investiții mică și neinterconectată”, fără a o adapta la sintagma „societate de investiții mică și neinterconectată”. Această opțiune este justificată de faptul că, la data aderării, actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții vor fi abrogate, urmând ca Regulamentele UE</p>

sau ale firmelor de investiții și proceduri similare;				aferente cerințelor prudențiale ale firmelor de investiții să devină direct aplicabile.
Art.20 (1) Societatea de investiții care nu îndeplinește condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică și neinterconectată potrivit actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, trebuie să dispună de mecanisme, strategii și procese solide, eficiente și cuprinzătoare pentru a evalua și menține în permanență cuantumul, tipurile și repartizarea capitalului intern și ale activelor lichide pe care le consideră adecvate pentru a acoperi natura și nivelul riscurilor pe care le poate prezenta pentru terți și la care însăși societatea de investiții este sau ar putea fi expusă. [...] (3) CNPF poate solicita societății de investiții care îndeplinește condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică și neinterconectată potrivit prevederilor actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții să aplice cerințele prevăzute la alin.(1) – (2) în măsura în care CNPF consideră că acest lucru este necesar.	BNM	26	Totodată, urmare analizei proiectului de lege, semnalăm că nu rezultă cu claritate diferența dintre noțiunile de „firmă de investiții” și „societate de investiții”. Proiectul operează neuniform cu aceste noțiuni desemnând entități distincte, ceea ce ar putea genera ambiguități de interpretare (a se vedea, spre exemplu art. 19 lit. b) – „societăților de investiții sau ale firmelor de investiții”, art. 20 alin. (1) – „Societatea de investiții care nu îndeplinește condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică”, etc.	Menținerea acestei terminologii asigură continuitatea normativă, previne apariția unor necorelări terminologice și elimină necesitatea intervențiilor ulterioare de modificare a legislației naționale exclusiv din considerente de aliniere formală. Astfel, se garantează o tranziție juridică fluentă către cadrul prudențial european, în condiții de claritate, previzibilitate și securitate juridică, atât pentru autoritatea de supraveghere, cât și pentru entitățile supravegheate.
	SI nebancari	27	La alin (3), art.20 sintagma „în măsura în care CNPF consideră că acest lucru este necesar” se propune a fi expusă în următoarea redacție „în măsura în care CNPF consideră justificat că acest lucru este necesar”.	Nu se acceptă Toate solicitările formulate de CNPF sunt și vor fi efectuate exclusiv în exercitarea atribuțiilor legale conferite prin actele normative în vigoare și au un caracter justificat și întemeiat, fiind bazate pe analiza circumstanțelor concrete ale fiecărui caz și pe evaluarea riscurilor aferente activităților desfășurate. Acestea nu sunt arbitrare sau discreționare, ci sunt proporționale cu obiectivele urmărite și limitate la informațiile sau măsurile strict necesare pentru asigurarea conformității cu cerințele legale și prudențiale.
Art.24 (1) Organul de conducere al societății de investiții aprobă și examinează periodic strategiile și politicile referitoare la apetitul pentru risc al societății de investiții și la gestionarea, monitorizarea și diminuarea riscurilor la care societatea de investiții este sau poate fi expusă, ținând seama de mediul	SPCSB	28	La art. 24, alin. (1), precum și la alin. (6) și (7) din proiectul de lege, este utilizată sintagma „ <i>apetitul pentru risc</i> ”, noțiune care nu este definită la Articolul 4. Definiții și nu este consacrată în cadrul normativ național, fiind preluată din terminologia anglosaxonă „ <i>risk appetite</i> ”. În aceste condiții, utilizarea sintagmei respective contravine cerinței de claritate și accesibilitate a normei juridice	Nu se acceptă. În Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189 din 05.11.2015 cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public este definită noțiunea aferentă apetitului pentru risc, după cum urmează: „ <i>Toleranța la riscuri (apetitul pentru risc) – limitele și hotarele autorizate în mod adecvat de către management, care</i>

<p>macroeconomic și de ciclul economic al societății de investiții.</p> <p>[...]</p> <p>(6) Membrii comitetului de risc prevăzut la alin. (5) trebuie să aibă cunoștințele, competențele și expertiza adecvate pentru a înțelege pe deplin, a gestiona și a monitoriza strategia de risc și apetitul pentru risc ale societății de investiții.</p> <p>(7) Membrii comitetului de risc se asigură că respectivul comitet de risc consiliază organul de conducere cu privire la apetitul pentru risc și strategia de risc generale urmărite în prezent sau preconizate de societatea de investiții și sprijină organul de conducere în monitorizarea punerii în aplicare a strategiei respective de către conducerea superioară</p>			<p>prevăzute de art. 54, alin. (1), lit.c) din Legea nr. 100/2017.</p> <p>Având în vedere că cadrul normativ național în materia gestionării riscurilor utilizează în mod constant sintagma „<i>disponibilitatea de asumare a riscului</i>”, se propune înlocuirea sintagmei „<i>apetitul pentru risc</i>” cu sintagma „<i>disponibilitatea de asumare a riscului</i>” la art. 24, alin. (1), (6) și (7), precum și corelarea corespunzătoare a notei informative.</p>	<p><i>oferă fiecărui nivel de subordonare al entității o direcție clară cu privire la nivelul și limitele de riscuri, pe care aceștia pot să și le asume</i>”.</p> <p>De asemenea, sintagma „apetitul pentru risc” este folosit pe larg inclusiv și în reglementările aferente standardelor de audit (Ordinul Ministerului Finanțelor nr.62 din 13.05.2014).</p> <p>Totodată, utilizarea aceleiași terminologii ca în actele UE este necesară pentru a asigura o claritate, previzibilitate și echitate firmelor de investiții din statele UE care intenționează să activeze pe piața din Republica Moldova. Divergențele terminologice pot genera riscuri de aplicare neuniformă și pot afecta coerența cadrului de reglementare.</p>
	SPCSB	29	<p>Totodată, formularea actuală a art. 24, alin. (1) cumulează, într-o singură frază, mai multe obligații distincte ale organului de conducere, <i>aprobarea politicilor, examinarea periodică, stabilirea disponibilității de asumare a riscului, gestionarea, monitorizarea și diminuarea riscurilor</i>, fără delimitarea clară a conținutului fiecărei atribuții. Prin urmare, considerăm că această redactare afectează caracterul previzibil al normei și posibilitatea verificării respectării obligațiilor de către autoritatea de supraveghere, fiind necesară reformularea alineatului prin structurarea expresă a obligațiilor, fără a modifica fondul reglementării.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma respectivă se referă strict la strategii și politici.</p> <p>Organul de conducere al societății de investiții aprobă și examinează periodic strategiile și politicile referitoare la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apetitul pentru risc al societății de investiții - gestionarea, monitorizarea și diminuarea riscurilor la care societatea de investiții este sau poate fi expusă. <p>Se referă strict la strategii și politici.</p>
<p>Art.28</p> <p>(1) Orice remunerație variabilă acordată și plătită de către societatea de investiții</p>	SI nebankari	30	<p>Cu titlu de greșeală tehnică, ar fi corect de evitat folosirea abreviatului SI din textul proiectului de lege.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art.28 alin.(1) lit.a), sintagma „SI” a fost substituită cu textul „societății de investiții”.</p>

<p>categoriilor de personal prevăzute la art. 26 alin. (1) îndeplinește cumulativ următoarele cerințe în aceleași condiții ca cele prevăzute la art. 26 alin. (3):</p> <p>a) în cazul în care remunerația variabilă este legată de performanțe, valoarea totală a remunerației variabile se bazează pe o evaluare combinată a performanței individuale, a performanței unității operaționale în cauză și a rezultatelor globale ale SI;</p> <p>[...]</p> <p>k) prin excepție de la prevederile lit. j), în cazul în care societatea de investiții nu emite niciunul dintre instrumentele prevăzute la litera respectivă, CNPF poate aproba utilizarea unor mecanisme alternative care îndeplinesc aceleași obiective;</p>	SI nebankari	31	<p>La lit.k) alin.(1) art.28 sintagma „CNPF poate aproba utilizarea unor mecanisme alternative care îndeplinesc aceleași obiective;” se propune a fi expusă în următoarea redacție „CNPF aproba prin actele normative de punere în aplicarea prezentei legi utilizarea unor mecanisme alternative care îndeplinesc aceleași obiective;”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Potrivit art.6 din Regulamentul delegat (UE) 2021/2155 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare în care sunt precizate clasele de instrumente care reflectă în mod adecvat calitatea creditului firmei de investiții în condiții de continuitate a activității și posibilele mecanisme alternative care sunt adecvate pentru a fi utilizate în scopul remunerației variabile, mecanismele alternative care pot fi utilizate de firmele de investiții pentru plata remunerației variabile în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (k) din Directiva (UE) 2019/2034 (art.28 alin.1 lit.k) din Proiectul dat de Lege), sub rezerva aprobării de către autoritatea competentă, trebuie să respecte toate condițiile enumerate în prezentul articol.</p> <p>Respectiv, <u>mecanismele alternative urmează a fi stabilite nemijlocit de societate de investiții</u> cu utilizarea lor doar după aprobarea de către CNPF.</p> <p>E de remarcat faptul că Regulamentul UE 2021/2155 va fi aplicabil direct după data aderării.</p>
<p>Art.33</p> <p>CNPF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare pentru a remedia deficiențele în cazul în care acestea se află în următoarele situații:...</p>	BNM	32	<p>În conformitate cu art. 54 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. În acest context, deși înțelegem intenția autorului de a transpune cu exactitate prevederile Directivei (UE) 2019/2034, urmează a se preciza expres competențele/măsurile necesare vizate la următoarele articole: art. 5 alin. (2) - „CNPF are toate competențele necesare”, art. 5 alin. (3) – „CNPF are competențele necesare”,</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p><i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.9.</i></p>

			art. 15 alin. (1) – „această autoritate să ia toate măsurile necesare”, art. 33 – „CNPFF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare”, art. 34 – „CNPFF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni”, art. 48 – „CNPFF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale”. Or, o asemenea abordare poate genera incertitudine juridică cu privire la întinderea atribuțiilor autorității competente și nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate ale normelor juridice.	
Art.34 (1) CNPF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni, în exercitarea funcțiilor sale, în activitatea societății de investiții într-un mod eficace și proporțional.	BNM	33	În conformitate cu art. 54 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. În acest context, deși înțelegem intenția autorului de a transpune cu exactitate prevederile Directivei (UE) 2019/2034, urmează a se preciza expres competențele/măsurile necesare vizate la următoarele articole: art. 5 alin. (2) - „CNPFF are toate competențele necesare”, art. 5 alin. (3) – „CNPFF are competențele necesare”, art. 15 alin. (1) – „această autoritate să ia toate măsurile necesare”, art. 33 – „CNPFF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare”, art. 34 – „CNPFF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni”, art. 48 – „CNPFF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale”. Or, o asemenea abordare poate genera incertitudine juridică cu privire la întinderea atribuțiilor autorității competente și nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate ale normelor juridice.	Nu se acceptă <i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.9.</i>
Art. 40	BNM	34	Propunem revizuirea proiectului de lege din perspectiva utilizării noțiunilor de „sucursală” și	Se acceptă

<p>(1) Supravegherea pe bază consolidată sau supravegherea conformării cu testul capitalului la nivel de grup se exercită de către CNPF în următoarele situații:</p> <p>a) în cazul în care o societate de investiții deține calitatea de societate-mamă cu sucursale în Uniune;</p> <p>[...]</p>			<p>„filială”. De altfel, constatăm că, în diferite contexte, Directiva (UE) 2019/2034 operează alternativ cu noțiunile respective, iar autorii au transpus, după caz, prevederile directivei fie prin raportare la filială, fie la sucursală.</p> <p>Prin urmare, se recomandă reexaminarea și corelarea cel puțin a următoarelor prevederi: art. 40 alin. (1), lit. a), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (6), art. 56 alin. (2), etc, inclusiv prin raportare la sensul dispozițiilor relevante din Directiva (UE) 2019/2034 transpuse, în vederea substituirii noțiunii de „sucursală” cu cea de „filială” în cazurile în care natura dispozițiilor analizate presupune existența unei entități cu personalitate juridică distinctă, având în vedere că sucursalele nu au personalitate juridică proprie, fiind subdiviziuni ale societății principale.</p>	<p>La art.40 alin.(1) lit.a) cuvântul „sucursale” s-a substituit cu cuvântul „filiale”.</p>
<p>(5) Atunci când survine o situație de urgență, inclusiv o situație astfel cum este prevăzută la art. 18 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (ABE) sau o situație în care se manifestă evoluții negative ale piețelor, care ar putea pune în pericol lichiditatea pieței și stabilitatea sistemului financiar din oricare dintre statele membre în care au fost autorizate entități ale unui grup de firme de investiții, CNPF, în situația în care este supraveghetor al grupului, stabilit în conformitate cu alin. (1) – (4), avertizează ABE, CERS și autoritățile competente relevante, cât mai curând posibil, în conformitate cu prevederile cap. 1 secțiunea a 2-a din prezentul titlu, și comunică toate informațiile esențiale pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin acestora.</p>	BNM	35	<p>De ordin general, atragem atenția că, potrivit pct. 25 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, trimiterea la actele juridice europene nu reprezintă o metodă de transpunere și nu poate fi utilizată la elaborarea proiectelor de acte normative. Trimiterea se admite actului normativ în vigoare. În acest sens, se vor revedea trimiterile la actele Uniunii Europene de la art. 16 alin. (2), art. 40 alin. (5), art. 41 alin. (2), lit. d), alin. (10)-(11), alin. (13), etc.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p><i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.23.</i></p> <p>Toate dispozițiile care conțin trimiteri la Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității Bancare Europene (ABE) sunt prevăzute să intre în vigoare la data aderării, moment de la care Regulamentul respectiv va deveni cu aplicabilitate directă.</p> <p>În aceste condiții, nu este oportună și nici necesară transpunerea în prezenta lege a unor norme dintr-un act al UE care vizează exclusiv funcționarea și competențele Autorității Bancare Europene, întrucât acestea nu sunt destinate reglementării directe a autorităților sau entităților naționale înainte de aderare.</p>

				Această abordare asigură respectarea principiului aplicabilității directe a regulamentelor UE și evită preluarea formală a unor dispoziții care nu produc efecte juridice autonome în cadrul normativ național anterior aderării.
<p>Art.41 (2) Colegiile de supraveghetori elaborează un cadru care să permită CNPF, în calitate de supraveghetor al grupului, ABE și celorlalte autorități competente să îndeplinească următoarele sarcini:</p> <p>[...]</p> <p>d) schimbul de informații între toate autoritățile competente și schimbul de informații cu ABE, în conformitate cu prevederile art. 21 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, și cu ESMA, în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere;</p> <p>[...]</p> <p>(10) În cazul în care nu este de acord cu o decizie adoptată de CNPF, în calitate de supraveghetor al grupului, în ceea ce privește funcționarea colegiilor de supraveghetori, oricare dintre autoritățile competente vizate poate sesiza ABE și îi poate solicita asistențaconformitate cu prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.</p> <p>(11) În conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, la inițiativa ABE, autoritățile competente pot beneficia de asistența ABE în cazul unui dezacord în</p>	BNM	36	De ordin general, atragem atenția că, potrivit pct. 25 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, trimiterea la actele juridice europene nu reprezintă o metodă de transpunere și nu poate fi utilizată la elaborarea proiectelor de acte normative. Trimiterea se admite actului normativ în vigoare. În acest sens, se vor revedea trimerile la actele Uniunii Europene de la art. 16 alin. (2), art. 40 alin. (5), art. 41 alin. (2), lit. d), alin. (10)-(11), alin. (13), etc.	<p>Nu se acceptă <i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.23.</i></p> <p>Toate dispozițiile care conțin trimeri la Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității Bancare Europene (ABE) sunt prevăzute să intre în vigoare la data aderării, moment de la care Regulamentul respectiv va deveni cu aplicabilitate directă.</p> <p>În aceste condiții, nu este oportună și nici necesară transpunerea în prezenta lege a unor norme dintr-un act al UE care vizează exclusiv funcționarea și competențele Autorității Bancare Europene, întrucât acestea nu sunt destinate reglementării directe a autorităților sau entităților naționale înainte de aderare.</p> <p>Această abordare asigură respectarea principiului aplicabilității directe a regulamentelor UE și evită preluarea formală a unor dispoziții care nu produc efecte juridice autonome în cadrul normativ național anterior aderării.</p>

<p>legătură cu funcționarea colegiilor de supraveghetori prevăzut la prezentul articol. [...]</p> <p>(13) CNPF, în calitate de supraveghetor al grupului sau în calitate de autoritate competentă pentru o societate de investiții din grup, poate sesiza ABE, în conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, atunci când unele informații relevante au fost comunicate în conformitate cu prevederile alin. (1) cu întârzieri nejustificate sau atunci când o cerere de cooperare care vizează în special schimbul de informații relevante a fost respinsă sau atunci când unei astfel de cereri nu i s-a dat curs într-un interval de timp rezonabil.</p>				
<p>Art. 45</p> <p>(1) În situația în care două sau mai multe firme de investiții care sunt sucursale ale aceleiași societăți-mamă, al cărei sediu central se află într-o țară terță, nu fac obiectul unei supravegheri eficiente la nivel de grup, CNPF evaluează dacă firmele de investiții sunt supuse, de către autoritatea de supraveghere din țara terță, unei supravegheri echivalente cu supravegherea stabilită în prezenta lege și actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții.</p>	BNM	37	<p>Propunem revizuirea proiectului de lege din perspectiva utilizării noțiunilor de „<i>sucursală</i>” și „<i>filială</i>”. De altfel, constatăm că, în diferite contexte, Directiva (UE) 2019/2034 operează alternativ cu noțiunile respective, iar autorii au transpus, după caz, prevederile directivei fie prin raportare la filială, fie la sucursală.</p> <p>Prin urmare, se recomandă reexaminarea și corelarea cel puțin a următoarelor prevederi: art. 40 alin. (1), lit. a), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (6), art. 56 alin. (2), etc, inclusiv prin raportare la sensul dispozițiilor relevante din Directiva (UE) 2019/2034 transpuse, în vederea substituirii noțiunii de „<i>sucursală</i>” cu cea de „<i>filială</i>” în cazurile în care natura dispozițiilor analizate presupune existența unei entități cu personalitate juridică distinctă, având în vedere că sucursalele nu au</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 45 alin. (1) cuvântul „<i>sucursale</i>” și s-a substituit cu cuvântul „<i>filiale</i>”.</p>

			personalitate juridică proprie, fiind subdiviziuni ale societății principale.	
<p>Art.47 (2) Sunt pasibile de sancțiuni administrativă următoarele fapte săvârșite de societatea de investiții, de membrii organului de conducere ai unei societăți de investiții, precum și de persoanele fizice responsabile de încălcare, care intră sub incidența prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții: [...] h) încălcarea prevederilor Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; [...] j) nerespectarea obligației impuse prin art. 34 alin.(2) lit.n), [...] (3) Încălcările prevăzute la alin. (2), cu excepția celei de la lit.h), se sancționează după cum urmează: [...] e) în cazul persoanelor juridice, amendă de la 10.000 lei moldovenești până la 10% din valoarea totală netă anuală a cifrei de afaceri, care include și venitul investițional f) în cazul persoanelor juridice, amendă de la 10.000 lei moldovenești până la dublul cuantumului profiturilor obținute sau al pierderilor evitate ca urmare a încălcării, în cazul în care aceste profituri sau pierderi pot fi calculate. [...]</p>	SPCSB	38	<p>În ceea ce privește art. 47, alin. (2), lit. h), prin care este calificată drept faptă sancționabilă „<i>încălcarea prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului</i>”, se constată că art. 47, alin. (7) stabilește în mod expres că sancționarea acestor încălcări se realizează <i>potrivit dispozițiilor Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor</i>. Subsecvent, pentru evitarea unor interpretări neunitare, se recomandă clarificarea expresă a corelării dintre alin. (2), lit. h) și alin. (7), astfel încât să rezulte fără echivoc că regimul sancționator aplicabil este cel prevăzut de legislația specială.</p>	<p>Se acceptă Întru uniformizarea limbajului utilizat, în speță de la alin.art.47 alin.(3) și cu cel de la alin.(7), textul de la alin.(7) a fost modificat după cum urmează: „(7) <i>Încălcarea prevăzută la alin. (2) lit.h), atrage sancțiuni potrivit dispozițiilor Legii nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.</i>”.</p>
	SPCSB	39	<p>La art. 47, alin. (2), lit. j), se face trimitere la „<i>nerespectarea obligației impuse prin art. 34, alin. (2), lit. n)</i>”. În vederea asigurării clarității normei sancționatoare, se impune verificarea concordanței dintre conținutul obligației prevăzute la articolul indicat și fapta sancționată, fiind necesară reformularea literei j), astfel încât să rezulte explicit natura obligației încălcate, nu doar trimiterea formală.</p>	<p>Se acceptă Art.47 alin.(2) lit.j) a fost modificat după cum urmează: „j) <i>nerespectarea obligației impuse de CNPF față de societatea de investiții să reducă expunerile față de o contraparte centrală sau să realinieze expunerile din conturile lor de compensare în conformitate cu legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții</i>”.</p>
	SI nebancari	40	<p>Lit.e) și lit.f) alin.(3) art.47 conțin sancțiuni aplicabile persoanelor juridice calculate în mod diferit. Nu este clar cum se vor aplica respectivele. Suplimentar la această confuzie atragem atenția la gradul înalt de discreție acordat autorității la</p>	<p>Nu se acceptă Dispozițiile lit. e) și f) stabilesc modalități distincte de calcul al sancțiunilor, adaptate fiecărei situații: lit. e) se raportează la valoarea totală netă anuală a cifrei de afaceri,</p>

<p>(6) În cazul în care o societate prevăzută la alin. (3) lit. e) este o sucursală, cifra de afaceri reprezintă venitul brut rezultat din conturile consolidate ale societății-mamă de cel mai înalt rang din exercițiul financiar precedent.</p> <p>(7) Nerespectarea de către societatea de investiții a prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, atrage sancțiuni potrivit dispozițiilor Legii nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.</p>			<p>stabilirea cuantumului sancțiunii. Este necesar de a stipula în proiectul legii factori cuantificați (prevederile alin (8) art.47 nu sunt suficiente și necesită clarificări), de care ar urma să se conducă CNPF aplicând sancțiunea, dar și societățile de investiții în cazul apelării la dreptul la apărare.</p>	<p>în timp ce lit. f) se aplică atunci când pot fi determinate profituri obținute sau pierderi evitate ca urmare a încălcării.</p> <p>Factorii enumerați la alin. (8) art.47 oferă un cadru suficient, coerent și aliniat practicii europene pentru individualizarea sancțiunii, permițând o evaluare globală a gravității faptei, a impactului acesteia și a comportamentului persoanei sancționate. Introducerea unor factori suplimentari cuantificați sau a unor formule rigide ar conduce la formalizarea excesivă a procesului sancționator, limitând capacitatea autorității de a adapta sancțiunea la situațiile concrete și putând genera rezultate disproporționate.</p> <p>Totodată, criteriile prevăzute la alin. (8) asigură un nivel adecvat de previzibilitate și transparență pentru societățile de investiții, acestea având posibilitatea să își exercite efectiv dreptul la apărare prin raportare la elementele obiective avute în vedere de autoritatea competentă. Prin urmare, cadrul propus realizează un echilibru între necesitatea flexibilității autorității de supraveghere și garantarea drepturilor persoanelor sancționate, fără a fi necesare clarificări sau cuantificări suplimentare la nivelul legii.</p>
BNM	41		<p>Propunem revizuirea proiectului de lege din perspectiva utilizării noțiunilor de „sucursală” și „filială”. De altfel, constatăm că, în diferite contexte, Directiva (UE) 2019/2034 operează alternativ cu noțiunile respective, iar autorii au transpus, după caz, prevederile directivei fie prin raportare la filială, fie la sucursală.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 47 alin. (6) cuvântul „sucursală” s-a substituit cu cuvântul „filială”.</p>

			Prin urmare, se recomandă reexaminarea și corelarea cel puțin a următoarelor prevederi: art. 40 alin. (1), lit. a), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (6), art. 56 alin. (2), etc, inclusiv prin raportare la sensul dispozițiilor relevante din Directiva (UE) 2019/2034 transpuse, în vederea substituirii noțiunii de „sucursală” cu cea de „filială” în cazurile în care natura dispozițiilor analizate presupune existența unei entități cu personalitate juridică distinctă, având în vedere că sucursalele nu au personalitate juridică proprie, fiind subdiviziuni ale societății principale.	
<p>Art.48 CNPF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale de supraveghere, control, investigare și colectare a informațiilor necesare, inclusiv: [...] c) competența de a efectua toate inspecțiile necesare la sediile comerciale ale persoanelor juridice prevăzute la lit. a) și ale oricăror alte societăți incluse în supravegherea respectării testului capitalului la nivel de grup, în cazul în care CNPF este supraveghetorul grupului, sub rezerva notificării prealabile a celorlalte autorități competente în cauză.</p>	SI nebankari	42	La lit.c) art. 48 autorii folosesc noțiunea de „inspecție”. Această noțiune nu este definită în proiectul legii. În același timp, menționăm că este o noțiune distinctă de noțiunea de „control”. Considerăm important de a aduce claritate și în acest caz, dat fiind consecințele grave a unei abordări incerte.	<p>Nu se acceptă Terminologia aferentă proceselor de „control” și „inspecție” este utilizată constant în legislația în vigoare fără a crea dificultăți de interpretare sau aplicare. În acest sens, a se remarca faptul că, inclusiv art.141 alin.(7) lit.h) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital definește expres că întru realizarea atribuțiilor sale de supraveghere și control, CNPF este în drept să efectueze inspecții la fața locului în teritoriu. Totodată, art.48 alin.(c) din proiectul de Lege reconfirmă această abordare legislativă, stabilind la fel faptul că pentru exercitarea funcțiilor sale de supraveghere, control, investigare și colectare a informațiilor necesare, CNPF dispune de competența de a efectua toate inspecțiile necesare la sediile comerciale ale persoanelor juridice. Această formulare este în deplină continuitate cu legislația în vigoare și cu practica normativă existentă.</p>

				Prin urmare, introducerea unei definiții separate aferente procesului de inspecție în proiectul de Lege nu este relevantă și nici oportună, întrucât ar conduce la o fragmentare terminologică nejustificată și ar putea crea interpretări divergente. Menținerea abordării actuale asigură coerența normativă, continuitatea cadrului juridic și claritatea aplicării atribuțiilor CNPF, fiind conformă principiilor tehnicii legislative.
	BNM	43	În conformitate cu art. 54 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actului normativ se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. În acest context, deși înțelegem intenția autorului de a transpune cu exactitate prevederile Directivei (UE) 2019/2034, urmează a se preciza expres competențele/măsurile necesare vizate la următoarele articole: art. 5 alin. (2) - „ <i>CNPF are toate competențele necesare</i> ”, art. 5 alin. (3) – „ <i>CNPF are competențele necesare</i> ”, art. 15 alin. (1) – „ <i>această autoritate să ia toate măsurile necesare</i> ”, art. 33 – „ <i>CNPF impune societății de investiții să întreprindă, într-un stadiu incipient, măsurile necesare</i> ”, art. 34 – „ <i>CNPF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni</i> ”, art. 48 – „ <i>CNPF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale</i> ”. Or, o asemenea abordare poate genera incertitudine juridică cu privire la întinderea atribuțiilor autorității competente și nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate ale normelor juridice.	Nu se acceptă <i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția BNM pct.9.</i>
Art.55 (1) Societățile de investiții prevăzute la art.2 alin.(2) aplică cerințele prudențiale pentru	BNM	44	Se va aprecia oportunitatea excluderii alin. (2) al art. 55, având în vedere caracterul redundant al acestuia, în contextul în care cerințele de raportare,	Se acceptă Alin. (2) precizează explicit sfera obligațiilor procedurale din aceeași lege – raportare,

<p>instituțiile de credit conform Legii nr.202/2017.</p> <p>(2) Dispozițiile Legii nr.202/2017 în partea de raportare, dezvoltare și publicare sunt aplicabile societăților de investiții prevăzute la art.2 alin. (2).</p> <p>(3) În aplicarea dispozițiilor alin.(1)-(2) orice referire la BNM din Legea nr.202/2017 se consideră aplicabile CNPF.</p>			<p>dezvăluire și publicare aplicabile societăților de investiții prevăzute la art. 2 alin. (2) din proiectul de lege sunt parte a cerințelor prudențiale reglementate de Legea nr. 202/2017, iar acest aspect este acoperit prin alin. (1) al art. 55.</p>	<p>dezvăluire și publicare – care sunt aplicabile acestor societăți, pentru a elimina orice dubiu interpretativ privind obligațiile de transparență.</p> <p>Întrucât cerințele de raportare și dezvoltare fac parte, în mod obișnuit, din ansamblul cerințelor prudențiale, s-au operat următoarele completări și modificări la art.55:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alin.(1) a fost completat cu următorul text „<i>inclusiv dispozițiile referitoare la raportare, dezvoltare și publicare.</i>”; - alin.(2) a fost exclus, respectiv alin.(3) a devenit alin.(2).
	BNM	45	<p>Totodată, la art. 55 alin. (2) și (3), se remarcă necesitatea unei clarificări suplimentare privind modalitatea de aplicare a anumitor dispoziții ale Legii nr. 202/2017 de către CNPF. În acest sens, deși Legea nr. 202/2017 instituie un cadru prudențial specific, conceput și aplicat de BNM în exercitarea prevederi ale acestei legi și în sarcina CNPF, limitat la aspecte ce țin de raportare, dezvoltare și publicare.</p> <p>Or, în lipsa unor reglementări exprese care să stabilească instrumentele, procedurile și particularitățile de supraveghere aferente aplicării acestor cerințe de către CNPF, pot apărea dificultăți de interpretare și de aplicare practică pentru entitățile vizate.</p> <p>În acest context, se consideră oportună precizarea expresă a mecanismului de aplicare a dispozițiilor relevante din Legea nr. 202/2017, în vederea asigurării coerenței și previzibilității cadrului normativ.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În actele subordonate acestei legi, în care vor fi transpuse actele delegate (standardele tehnice) se vor include aspecte ce țin de raportare, dezvoltare și publicare.</p> <p>Dat fiind recomandării de mai sus alin.(1) și alin.(2) a fost comasat după cum urmează:</p> <p>„(1) <i>Societățile de investiții prevăzute la art. 2 alin. (2) aplică cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit conform Legii nr.202/2017, inclusiv dispozițiile referitoare la raportare, dezvoltare și publicare</i>”.</p> <p>Respectiv, articolul 55 a fost completat cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>„(3) <i>În sensul alin.(1), modalitatea de raportare, dezvoltare și publicare se va efectua în corespundere cu cerințele CNPF.</i>”.</p>
Art. 56	BNM	46	<p>Propunem revizuirea proiectului de lege din perspectiva utilizării noțiunilor de „<i>sucursală</i>” și</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>(2) În cazul în care o societate financiară holding-mamă sau o societate financiară holding mixtă-mamă are ca sucursale atât o instituție de credit, cât și o societate de investiții, cerințele pentru acoperirea riscurilor conform Legii nr.202/2017 se aplică atât supravegherii instituțiilor de credit, cât și, după caz, supravegherii societăților de investiții.</p>			<p>„filială”. De altfel, constatăm că, în diferite contexte, Directiva (UE) 2019/2034 operează alternativ cu noțiunile respective, iar autorii au transpus, după caz, prevederile directivei fie prin raportare la filială, fie la sucursală.</p> <p>Prin urmare, se recomandă reexaminarea și corelarea cel puțin a următoarelor prevederi: art. 40 alin. (1), lit. a), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (6), art. 56 alin. (2), etc, inclusiv prin raportare la sensul dispozițiilor relevante din Directiva (UE) 2019/2034 transpuse, în vederea substituirii noțiunii de „sucursală” cu cea de „filială” în cazurile în care natura dispozițiilor analizate presupune existența unei entități cu personalitate juridică distinctă, având în vedere că sucursalele nu au personalitate juridică proprie, fiind subdiviziuni ale societății principale.</p>	<p>La art. 56 alin. (2) cuvântul „sucursale” s-a substituit cu cuvântul „filiale”.</p>
<p>Art. 59 (1) Echivalentul în lei moldovenești a sumelor prevăzute în euro în cuprinsul prezentei legi se determină prin transformarea sumelor exprimate în euro, pe baza cursului mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal.</p>	CC	47	<p>Potrivit art. 11 din proiect, nivelurile minime ale capitalului inițial al societăților de investiții sunt stabilite la echivalentul în lei al sumei stabilite în euro, iar art. 59 alin. (1) prevede determinarea echivalentului în lei moldovenești prin conversie la cursul mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal. În această redacție, normele din art. 11 și 59 alin. (1) din proiect nu stabilesc suficient de clar momentul de referință pentru aplicarea cursului BNM, respectiv, <u>care an fiscal este relevant: anul anterior autorizării sau anul în curs în care se depune cererea de autorizare</u>. Lipsa acestei precizări poate genera incertitudine juridică și aplicări neuniforme, cu potențial de tratament diferențiat între operatori aflați în situații comparabile. Pentru a asigura previzibilitatea și aplicarea uniformă a cerinței, se recomandă</p>	<p>Nu se acceptă <i>A se vedea argumentarea autorului la obiecția Consiliului Concurenței pct.12.</i></p> <p>Art.59 alin.(1) din proiectul de lege stipulează clar care curs se utilizează la transformarea sumelor din euro în lei și anume „pe baza cursului mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal”.</p> <p>Incertitudinea Consiliului Concurenței vizavi de utilizarea anului fiscal nu este justificată.</p> <p>Având în vedere că se va utiliza cursul mediu anual calculat la sfârșitul anului fiscal, este evident că nu se va folosi nici un curs de schimb aplicat pe parcursul anului.</p>

			completarea textului cu indicarea expresă a anului fiscal sau a perioadei de timp de referință.	Precizarea suplimentară a anului fiscal sau a perioadei de referință este inutilă și de prisos, întrucât utilizarea cursului mediu anual calculat la sfârșitul anului fiscal asigură deja o previzibilitate și o aplicare uniformă, iar o completare suplimentară ar introduce rigiditate nejustificată și potențială inconsecvență cu normele contabile.
<p>(2) Prin derogare de la art. 11, societățile de investiții licențiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, pot aplica majorarea graduală a capitalului inițial după cum urmează:</p> <p>a) pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(2): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 65 000 euro la data intrării în vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 75 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană ;</p> <p>b) pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(3): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 100 000 euro la data intrării în vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 150 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană;</p> <p>c) pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(1): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 550 000 euro la data intrării în vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 750 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană .</p>	CC	48	Potrivit art. 59 din proiect, sunt prevăzute dispoziții tranzitorii care oferă derogări, pentru societățile de investiții licențiate înainte de data intrării în vigoare a legii, de la aplicarea imediată a cerințelor de capital inițial stabilite la art. 11, permițând alinierea graduală la noile praguri instituite până la momentul semnării tratatului de aderare la Uniunea Europeană. În schimb, pentru societățile de investiții autorizate după intrarea în vigoare a legii, se stabilește obligația de respectare integrală și imediată a cuantumului inițial de capital nou instituit, ceea ce ar putea determina suportarea unui cost de intrare și conformare mai ridicat și mai imediat pentru aceste noi societăți. O astfel de asimetrie temporală ar putea genera efecte de limitare a concurenței prin avantajarea operatorilor existenți pe piață, reducerea gradului de deschidere a pieței și descurajarea intrării unor noi operatori. În acest context, se recomandă ca cerința de capital instituită de art. 11 al proiectului, să fie aplicată uniform tuturor societăților de investiții de aceeași categorie, de la același moment, astfel încât să fie evitată o diferențiere temporală între operatorii existenți și cei nou-intrați pe piață.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acordarea unei perioade de tranziție societăților de investiții existente pentru atingerea cerinței minime de capital este justificată prin necesitatea de a evita perturbarea activității firmelor deja autorizate și a pieței de capital în ansamblu. Aceste entități și-au planificat operațiunile financiare și structura capitalului în baza cadrului legal anterior, iar adaptarea imediată la noi cerințe ar putea genera riscuri de lichiditate, faliment sau pierderi pentru clienți.</p> <p>În schimb, societățile de investiții care vor fi autorizate după intrarea în vigoare a legii beneficiază de avantajul transparenței și predictibilității cadrului normativ, ceea ce le permite să constituie capitalul minim integral încă de la înființare. Aceasta asigură egalitatea de tratament între entitățile noi, protecția investitorilor și stabilitatea sistemului financiar, fără a afecta operatorii existenți.</p> <p>Prin urmare, diferențierea tratamentului între firmele existente și cele viitoare reflectă principiile proporționalității, securității juridice și continuității operaționale, fiind o practică recurentă și acceptată în reglementările prudențiale europene.</p>

<p>Art.60 (3) Societățile de investiții, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p>	<p>SI nebankari</p>	<p>49</p>	<p>Este îngrijorător și inexplicabil, din punct de vedere a impunerii respectării de către societățile de investiții nebankare naționale, prin sancționare dură în caz de încălcare, a prevederilor expuse în proiectul legii, precum și actelor normative ce urmează a fi adoptate de CNPF, fără a fi indicat în mod clar și expres un termen adecvat acordat societăților de investiții nebankare pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și dispunerea de mecanisme de control intern și proceduri administrative și contabile ...(alin. (2) art.6 din proiectul legii); - dispunerea de mecanisme, strategii și procese solide, eficiente și cuprinzătoare pentru a evalua și menține în permanență cuantumul, tipurile și repararea capitalului intern și ale activelor lichide pe care le consideră adecvate ..(alin.(1) art.20 din proiectul legii); - adaptarea la noile cerințe privind guvernanta corporativă (art.22 din proiectul legii); - dispunerea de strategii, politici, procese și sisteme solide pentru identificarea, măsurarea, gestionarea și monitorizarea elementelor indicate la (lit.a) – e) alin.(1) art.20 din proiectul legii); - adaptarea la noile cerințe privind politicile de remunerare (art.26 din proiectul legii); - <i>elaborarea și dispunerea de modele interne potrivite modului de calcul a cerinței de fonduri proprii aferentă riscului de poziție (K-NPR) (alin.(1) art.32 din proiectul legii);</i> - conformarea noilor cerințe de publicitate, precum și conformarea la alte cerințe înaintate de proiectul legii, precum și la cele care vor fi cunoscute <u>doar după</u> intrarea în vigoare a <u>actelor normative</u> adoptate de CNPF de punere în aplicare <u>a legii.</u> 	<p>Nu se acceptă Proiectul de Regulament privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții este deja elaborat, iar aprobarea acestuia este planificată imediat și condiționată exclusiv de adoptarea Legii privind supravegherea prudențială a societăților de investiții, astfel încât cadrul normativ secundar necesar aplicării legii să fie disponibil fără întârziere. Totodată, se constată că majoritatea actelor delegate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/2033 au fost deja transpuse în proiectul de Regulament menționat, ceea ce demonstrează nivelul avansat de pregătire normativă și elimină riscul unor lacune de reglementare la momentul intrării în vigoare a legii. În ceea ce privește numărul restrâns de acte delegate rămase netranspuse (aproximativ trei), transpunerea acestora este planificată într-un termen scurt ulterior adoptării legii, fără a afecta aplicabilitatea efectivă a cadrului prudențial și fără a genera sarcini suplimentare semnificative pentru societățile de investiții. În aceste condiții, termenul de 12 luni acordat societăților de investiții pentru perfectarea și actualizarea actelor interne este pe deplin justificat, suficient și proporțional. Extinderea acestui termen nu este necesară și ar conduce nejustificat la amânarea aplicării efective a cerințelor prudențiale. Totodată, intervalul suplimentar de 3 luni dintre intrarea în vigoare a Legii și expirarea termenului acordat societăților de investiții</p>
---	---------------------	-----------	---	---

			<p>Pentru eliminarea acestei erori din proiectul legii, propunem de a expune alin.(3) art.60 în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Societățile de investiții, în termen de 12-15 luni de la data intrării în vigoare a actelor normative adoptate de CNPF de punere în aplicare a prezentei legi, vor aduce activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi și actele normative respective.” În esență, propunem ca obligativitatea respectării legii în cauză să intervină doar după ce societățile de investiții vor dispune de actele normative de punere în aplicare a acesteia și de suficient timp pentru implementarea lor.</p> <p>Insistăm asupra acestei modificări pentru a asigura consecutivitatea și corectitudinea aplicării actelor normative, totodată și logica implementării respectivelor - impunerea respectării unor cerințe doar după ce sunt clarificate prin acte subordonate legii. Experiența nefericită a aplicării cerințelor expuse în Legea privind piața de capital de către subiecții legii în cauză în lipsa actelor normative subordonate aplicării acestora nu ar trebui repetată, ci luată în considerație și corectată. În acest context, menționăm, că nu punem la îndoială faptul că autoritatea de reglementare va reuși să elaboreze și să adopte actele normative de punere în aplicare a legii așa cum este stabilit la alin. (2) art.60. Cu toate acestea, în lipsa unui termen de tranziție clar stabilit, incertitudinea pentru societățile de investiții nebancare devine iminentă și nu poate fi acceptată printr-o prevedere legală.</p>	<p>este prevăzut pentru a facilita o conlucrare intensă și structurată între CNPF și societățile de investiții, în vederea clarificării cerințelor legale, oferirii de îndrumări metodologice și asigurării unei implementări eficiente și adecvate a obligațiilor instituite prin lege.</p> <p>A se remarca faptul că, stabilirea unui termen de conformare care începe să curgă doar după adoptarea tuturor actelor subsecvente riscă să amâne nejustificat aplicarea efectivă a legii.</p>
III. Propuneri de completare a proiectului				
	SI nebancari	50	<p>Evidențiem, că termenul de 12-15 luni prevăzut în proiectul legii pentru asigurarea unei creșteri de capital, ținând cont de situația reală economico-financiară a subiecților vizați și a economiei</p>	<p>Nu se acceptă Extinderea termenului legal „la propunerea CNPF” echivalează, în fapt, cu delegarea către CNPF a competenței de a interveni</p>

			<p>Republicii Moldova, necesitatea de a suporta toate cheltuielile legate de satisfacerea cerințelor legii în cauză, care sunt disproporționate în raport cu statutul de micro întreprinderi al societăților de investiții, este irelevant. Apropo despre acest impact asupra sectorului privat Nota de Fundamentare nu are nici o referință. Deaceia scoatem repetat în evidență riscul excluderii de pe piață a societăților de investiții nebankare urmare a presiunii legislative privind cerințele prudențiale în formula proiectului de lege.</p> <p>Ținând cont de aceste realități, propunem completarea art.60 cu un aliniat nou: <i>„(4) Termenul indicat la alin. (3) al prezentului articol poate fi extins, la propunerea CNPF, în caz dacă indicatorii relevanți semnalizează nivelul necorespinzător de pregătire a pieței de capital în sensul implementării cerințelor prudențiale prevăzute la prezenta lege.”</i></p>	<p>asupra unui element esențial al regimului juridic stabilit prin lege, și anume termenul de aplicare a obligațiilor legale.</p> <p>Introducerea unei clauze de prelungire condiționate de o apreciere ulterioară a aceleiași autorități echivalează cu o auto-delegare a competenței normative și transformă termenul legal într-un element variabil și imprevizibil.</p> <p>În plus, formularea „în caz dacă indicatorii relevanți semnalizează nivelul necorespuzător de pregătire a pieței de capital” nu stabilește criterii normative clare, verificabile și obiective, ci lasă loc unei aprecieri largi, dependente de evaluări interne ale CNPF.</p> <p>Prin urmare, extinderea termenului „la propunerea CNPF” nu este o măsură de flexibilizare, ci o intervenție nepermisă asupra unui element esențial al legii, contrară principiilor separației puterilor și securității juridice.</p>
IV. Obiecții și propuneri la Nota de fundamentare				
	MDED	51	<p>În vederea consolidării unui cadru legislativ coerent, transparent și conform standardelor internaționale, se recomandă completarea Notei de fundamentare cu elemente suplimentare referitoare la definirea clară a problemei vizate, analiza opțiunilor posibile, evaluarea impactului economic, social și instituțional, precum și asigurarea clarității și preciziei normelor propuse.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pct.2.2 din Compartimentul 2 din Nota de Fundamentare definește clar problema actuală a societăților de investiții și cerințele prudențiale aplicabile conform legislației actuale (art.141¹ din Legea nr.171/2012 privind piața de capital).</p> <p>De asemenea, Compartimentul 4 din Nota de Fundamentare a fost completat după cum urmează:</p> <p>- la pct.4.1 „Impactul asupra sectorului public”, care include inclusiv și impactul instituțional (potrivit pct.4.1 din Nota la Anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire</p>

			<p>la actele normative) s-a inclus următorul text: <i>„Proiectul dat de Lege presupune armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene și ajustarea atribuțiilor autorității competente de supraveghere (Comisia Națională a Pieței Financiare). Nu este necesară crearea unor structuri instituționale noi, impactul instituțional constând în optimizarea și consolidarea mecanismelor existente de reglementare, supraveghere și control.”;</i> - la pct.4.4 „Impactul social” s-a inclus următorul text: <i>„Proiectul nu generează impact social direct semnificativ. Totodată, prin consolidarea cadrului prudential și a supravegherii societăților de investiții, se creează premise pentru sporirea protecției investitorilor și creșterea încrederii în piața de capital, cu efecte sociale pozitive indirecte.”;</i> - la pct.4.6 „Alte impacturi și informații relevante”, care include impactul economic (potrivit pct.4.6 din Nota la Anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative) s-a inclus următorul text: <i>„Proiectul dat de Lege are un impact economic moderat și preponderent pozitiv, întrucât transpune un cadru prudential specific societăților de investiții, adaptat naturii și dimensiunii activității acestora. Aplicarea cerințelor proporționale de capital și guvernare va contribui la creșterea stabilității pieței financiare și la reducerea riscurilor sistemice. Eventualele costuri de conformare pentru entitățile vizate sunt limitare și justificate, fiind necesare</i></p>
--	--	--	---

				<i>pentru alinierea la standardele Uniunii Europene.”.</i>
	BNM	52	La pagina 4 din Nota de fundamentare se utilizează, cu titlu convențional, sintagmele „societăți de investiții bancare” și „societăți de investiții nebancale”, care pot genera ambiguități de interpretare, în special în contextul menționării supravegherii acestora de către Banca Națională a Moldovei. În acest sens, se impune <i>clarificarea faptului că societățile de investiții care cad sub incidența Legii nr. 202/2017 sunt supuse cerințelor prudențiale prevăzute de această lege, însă supravegherea respectării acestor cerințe este exercitată de CNPF</i> . Prin urmare, se recomandă revizuirea și corelarea terminologiei utilizare în Nota de fundamentare, astfel încât să fie reflectată în mod clar delimitarea competențelor de supraveghere între BNM și CNPF.	Nu se acceptă Nota de fundamentare, la capitolul 3.1 descrie la Titlul V în mod explicit situațiile și condițiile în care anumite societăți de investiții nebancale, ca urmare a dimensiunii sau nivelului activității desfășurate, vor deveni obligate să aplice cerințele prudențiale prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor. Aceste prevederi reflectă mecanismul specific cadrului european, prin care entitățile nebancale cu impact sistemic sunt supuse unor cerințe echivalente celor aplicabile instituțiilor de credit (bănci). Totodată, Nota de fundamentare precizează expres că, deși cerințele prudențiale aplicabile sunt cele prevăzute de Legea nr. 202/2017, competența de supraveghere a respectării acestora revine în continuare Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Această soluție asigură o delimitare clară între cadrul normativ material aplicabil și autoritatea competentă de supraveghere, evitând orice transfer implicit de atribuții către Banca Națională a Moldovei.
	BNM	53	La pagina 6 din Nota de fundamentare, se propune revizuirea textului aferent Titlului V care este prezentat ca fiind aplicabil societăților de investiții nebancale, dar care ar fi obligate să respecte cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit (bănci), în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor. Or, din conținutul titlului V, rezultă că acesta este aplicabil exclusiv societăților de investiții care se încadrează în	Nu se acceptă. Se reiterează faptul că în titlul V se specifică clar situațiile și condițiile în care anumite societăți de investiții nebancale vor deveni obligate să aplice cerințele prudențiale prevăzute de Legea nr. 202/2017 (a se vedea argumentarea de mai sus). Referitor la pragul de 15 miliarde de Euro e de menționat că Regulamentul UE 2019/2033 privind cerințele prudențiale ale

			<p>condițiile pentru aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de Legea nr. 202/2017.</p> <p>De asemenea, necesită revizuire și următoarea formulare din Nota de fundamentare „<i>O societate de investiții nebanară aplică cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit (bănci) în conformitate cu prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, în cazul în care întreprinderea nu este un comerciant de mărfuri și de certificate de emisii, un organism de plasament colectiv sau o societate de asigurare</i>” și dacă sunt îndeplinite anumite praguri de active (15 miliarde de EUR), la nivel individual sau de grup, ori dacă există o decizie în acest sens a autorității competente. În acest context, se constată necesitatea corelării acestei formulări cu prevederile art. 7 alin. (3) din proiect, care stabilește un prag de 5 miliarde de EUR, precum și clarificării faptului că aplicarea cerințelor prudențiale pentru instituțiile de credit nu operează în mod automat, ci este condiționată de o decizie a CNPF, în conformitate cu art. 7 din proiect.</p> <p>Totodată, propunem reanalizarea pragului de 15 miliarde de EUR, având în vedere că Regulamentul (UE) nr. 575/2013 stabilește un prag de 30 miliarde EUR.</p>	<p>firmelor de investiții prevede expres în art.1 alin.(2) condițiile în care o societate de investiții nebanară urmează să respecte cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și anume:</p> <p>(a)valoarea totală a activelor consolidate ale firmei de investiții este mai mare sau egală cu 15 miliarde EUR, calculată ca medie a ultimelor 12 luni, excluzând valoarea activelor individuale ale oricărei filiale stabilite în afara Uniunii care desfășoară oricare dintre activitățile menționate în prezentul paragraf;</p> <p>(b) valoarea totală a activelor consolidate ale firmei de investiții este mai mică de 15 miliarde EUR, iar firma de investiții face parte dintr-un grup în cadrul căruia valoarea totală a activelor consolidate ale tuturor întreprinderilor din grup care în mod individual au active a căror valoare totală este mai mică de 15 miliarde EUR și care desfășoară oricare dintre activitățile menționate la punctele 3 și 6 din secțiunea A a anexei I la Directiva 2014/65/UE este mai mare sau egală cu 15 miliarde EUR, totul calculat ca medie a ultimelor 12 luni, excluzând valoarea activelor individuale ale oricărei filiale stabilite în afara Uniunii care desfășoară oricare dintre activitățile menționate la prezentul paragraf; sau</p> <p>(c) firma de investiții face obiectul unei decizii a autorității competente în conformitate cu articolul 5 din Directiva (UE) 2019/2034.</p> <p>Prevederile de sus nu se aplică în cazul în care o firmă de investiții nu se mai încadrează în niciunul dintre pragurile</p>
--	--	--	---	---

				<p>stabilite la alineatul respectiv calculate pe o perioadă de 12 luni consecutive, sau în cazul în care o autoritate competentă decide astfel în conformitate cu articolul 5 din Directiva (UE) 2019/2034.</p> <p>Pragul de 30 miliarde de euro din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, este stabilit pentru instituțiile credit (bănci), dar nu pentru firme de investiții.</p>
	BNM	54	<p>Adițional, se va examina oportunitatea completării Notei de fundamentare, compartimentul 9. „Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ”, cu referiri la ghidurile relevante ale Autorității Bancare Europene, care urmează a fi transpuse de către CNPF, în limita competențelor, în contextul implementării proiectului de lege, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ghidul ABE privind politicile solide de remunerare în temeiul Directivei (UE) 2019/2034 ; - Ghidului ABE privind exercițiul de colectare de date referitoare la persoanele cu venituri ridicate în temeiul Directivei 2013/36/UE și al Directivei (UE) 2019/2034 (EBA/GL/2022/08). 	<p>Nu se acceptă</p> <p>În compartimentul 9 al notei de fundamentare au fost indicate exclusiv actele normative de bază relevante, fără a fi enumerate regulamentele delegate de punere în aplicare, standardele tehnice și ghidurile aferente, pentru a evita riscul omisiunii unor acte cu caracter dinamic și în continuă actualizare. Din conținutul proiectului de lege rezultă în mod implicit necesitatea elaborării ulterioare a actelor normative secundare subordonate prezentei legi, în vederea asigurării aplicării efective și complete a acesteia.</p>
Avizare și consultare publică repetată				
I. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
	BNM	55	<p>Reiterăm observația formulată anterior prin avizul BNM nr. 31-002/12/748 din 17.02.2026, referitoare la neclaritatea terminologică din cuprinsul proiectului, generată de utilizarea alternativă a termenilor „firmă de investiții” și „societate de investiții”.</p> <p>Potrivit art. 4 din proiectul de lege supus examinării, termenii menționați ar urma să aibă înțelesul definit în legislația privind piețele de instrumente financiare (conform celor comunicate</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În proiectul de lege s-au operat modificările corespunzătoare în partea ce vizează substituirea termenilor de „societate de investiții” cu termenul de „firmă de investiție” unde acestea au aceeași semnificație.</p>

		<p>de autori în Sintează – în proces de definitivare), care, potrivit Notei de fundamentare, urmează să transpună integral Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele de instrumente financiare.</p> <p>În acest context, semnalăm că Directiva menționată definește noțiunea de „firmă de investiții”, însă nu pare să definească distinct noțiunea de „societate de investiții”. Prin urmare, deși autorii susțin faptul că utilizarea unei denumiri distincte ar permite delimitarea între entitățile constituite și autorizate în Republica Moldova și firmele de investiții din alte state, care activează pe piața națională în baza dreptului de stabilire sau a libertății de a presta servicii - acest lucru însă nu rezultă din proiect.</p> <p>Totodată, în Sintează se menționează că, la data aderării, actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții vor fi abrogate, urmând ca regulamentele UE aferente cerințelor prudențiale ale firmelor de investiții să devină direct aplicabile. În acest context, nu este clar cum va fi asigurată coerența legislativă în situația utilizării unor termeni diferiți în legislația națională față de cea a UE, în condițiile în care regulamentele UE vor avea aplicabilitate directă. Menținerea unei terminologii diferite poate genera dificultăți în interpretarea și corelarea dispozițiilor naționale cu cele europene.</p> <p>În același context, menționăm că Banca Națională a Moldovei se află în proces de elaborare a unui proiect de lege care asigură transpunerea integrală a Directivei 2014/59/UE privind instituirea unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții.</p>	
--	--	---	--

			<p>Proiectul respectiv stabilește, <i>inter alia</i>, cadrul juridic privind relațiile transfrontaliere, cooperarea autorităților de rezoluție, precum și supravegherea și rezoluția grupurilor de entități. Totodată, acesta instituie inclusiv cadrul juridic pentru aplicarea instrumentelor și competențelor de rezoluție de către Comisia Națională a Pieței Financiar în raport cu firmele de investiții pentru care aceasta are calitatea de autoritate competentă și, după caz, de autoritate de rezoluție.</p> <p>În aceste condiții, transpunerea neuniformă a terminologiei UE în legislația națională cu privire la aceeași categorie de entități ("firmele de investiții"/ "societăți de investiții") poate genera dificultăți semnificative de interpretare, inclusiv în contextul cooperării naționale și internaționale și al aplicării mecanismelor de rezoluție.</p> <p>În considerarea celor expuse, subliniem necesitatea uniformizării terminologiei utilizate în proiectul de lege, în deplină concordanță cu acquis-ul Uniunii Europene, pentru a asigura claritatea și coerența cadrului legislativ și aplicarea eficientă a dispozițiilor legale.</p>	
	Consiliul Concurenței (CC)	56	<p>Cu referire la propunerea din pct. 1 din Aviz, de utilizare a unui singur termen, care să permită determinarea subiecților ce cad sub incidența legii, argumentul autorului privind claritatea și delimitarea subiecților nu poate fi reținut. Deși art. 2 stabilește că legea se aplică „societăților de investiții”, pe parcursul textului sunt utilizate în mod repetat norme adresate și „firmelor de investiții”, ceea ce creează incertitudine asupra faptului dacă cele două noțiuni desemnează aceeași categorie de subiecți sau categorii distincte. Faptul că unele state membre ale UE utilizează denumiri naționale distincte este acceptabil doar în măsura în care acestea sunt</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În proiectul de lege s-au operat modificările corespunzătoare în partea ce vizează substituirea termenilor de „societate de investiții” cu termenul de „firmă de investiție” unde au aceeași semnificație</p>

			definite expres ca fiind echivalente noțiunii europene de „ <i>investment firm</i> ”.	
	CC	57	Cu referire la necesitatea definirii firmelor mici și neinterconectate, Consiliul Concurenței își menține propunerea din pct. 3 din Aviz, întrucât instituirea prin lege a unui regim derogatoriu de la cerințele de governanță, gestionare a riscurilor, raportare și transparență (art. 21–29 din proiect) pentru entitățile calificate drept „ <i>firme mici și neinterconectate</i> ”, fără definirea acestora sau cel puțin stabilirea în lege a criteriilor de calificare, contravine exigențelor de claritate și previzibilitate ale normei, prevăzute de art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	<p>Nu se acceptă Calificarea firmei de investiții drept „firmă mică și neinterconectată” se efectuează în baza unor criterii prudențiale care au un caracter tehnic și cuantificabil, care presupun indicatori specifici și praguri detaliate, susceptibile de actualizare periodică, motiv pentru care nu pot fi stabilite expres în proiectul dat de lege.</p> <p>Aceste criterii, până la data aderării, se vor regăsi într-un act secundar al Legii respective, care va transpune Regulamentul UE 2019/2033 și care la data aderării va fi aplicat direct.</p> <p>Totodată, având în vedere că, la data aderării, regulamentul UE menționat va deveni direct aplicabil și va avea forță juridică echivalentă legii, reglementarea acestor criterii la nivel secundar asigură flexibilitatea necesară și evită necesitatea modificării frecvente a cadrului legislativ primar.</p>
Art.2 alin.(3) Prezenta lege nu se aplică societăților de investiții care desfășoară activitate conform art.14 din Legea nr.202/2017, aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător	BNM	58	Având în vedere prevederile art. 2 alin. (3) din proiect, potrivit cărora proiectul nu se aplică societăților de investiții care desfășoară activitate conform art. 14 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, nu este clar care autoritate va realiza supravegherea activității pe piața de capital a acestor entități (bănci). Respectiv, urmează a fi precizat acest aspect.	<p>Se acceptă Art.2 alin.(3) s-a modificat și are următorul conținut: „ (3) <i>Prezenta lege nu se aplică instituțiilor de credit care desfășoară activitate pe piața de capital, supravegherea prudențială fiind exercitată de Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) în conformitate cu actele normative care guvernează activitatea instituțiilor de credit.</i>”.</p>
Art.18 alin.(3) În cazul în care societatea de investiții este în procedură de insolvență sau în lichidare, informațiile confidențiale care nu privesc	CC	59	Cu referire la revizuirea art. 18 din proiect, Consiliul Concurenței își menține propunerea din pct. 5 din Aviz, deoarece norma prevăzută la art. 15 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/2034, care	<p>Se acceptă La art.18 alin.(3) după textul „<i>autorităților judiciare</i>” s-a inclus textul „<i>Consiliul Concurenței,</i>”.</p>

<p>terțe părți pot fi divulgate, autorităților judiciare, organelor de investigații/urmărire penală în conformitate cu legislația națională, în cadrul procedurilor respective, dacă această dezvăluire este necesară pentru buna desfășurare a acestor proceduri</p>			<p>stă la baza transpunerii, nu impune o limitare strictă a divulgării informațiilor confidențiale exclusiv către autoritățile judiciare și organele de urmărire penală, ci permite divulgarea autorităților competente atunci când este necesară pentru derularea procedurilor respective.</p> <p>În particular, în acord cu art. 54 din Legea concurenței nr. 183/2012, în scopul executării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței dispune de dreptul de a solicita și obține documente și informații necesare de la întreprinderi și autorități, inclusiv cu caracter confidențial, iar calificarea unei informații ca fiind secret comercial și confidențial nu împiedică Consiliul Concurenței să o utilizeze atunci când este necesar pentru a dovedi o pretinsă încălcare a legislației concurențiale.</p>	
<p>Art.32 alin.(4) În cazul în care, pentru modelele interne de calculare a riscului pentru piață, sunt evidențiate depășiri numeroase, astfel cum sunt prevăzute în reglementările BNM vizavi de riscurile de piață, care indică faptul că modelele interne nu sunt sau nu mai sunt suficient de precise, CNPF revocă autorizarea utilizării modelelor interne sau impune măsuri adecvate pentru a se asigura că modelele interne sunt îmbunătățite cu promptitudine într-un interval de timp determinat, comunicat de CNPF.</p>	BNM	60	<p>La art. 32 alin. (4), textul „reglementările BNM vizavi de riscurile de piață” se va substitui cu textul „actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții referitoare la riscurile de piață”, având în vedere că autoritatea competentă potrivit legii supuse examinării este Comisia Națională a Pieței Financiare (o ajustare similară a fost realizată și în privința art. 55 alin. (2), ca urmare a primei avizări);</p>	<p>Se acceptă La art.32 alin.(4) textul „reglementările BNM vizavi de riscurile de piață” s-a substituit cu textul „<i>actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții</i>”.</p>
<p>Art.56 alin.(1) Ori de câte ori, pentru scopurile supravegherii pe bază consolidată a societății de investiții, în cuprinsul Legii nr.202/2017 se face trimitere la bănci, această trimitere se consideră a fi făcută la societăți de investiții, după caz.</p>	BNM	61	<p>La art. 56 alin. (1), cuvântul „bănci” se va substitui cu sintagma „instituții de credit”;</p>	<p>Se acceptă La art.56 alin.(1) cuvântul „bănci” s-a substituit cu sintagma „<i>instituții de credit</i>”.</p>

<p>Art. 59 alin.(1) Echivalentul în lei moldovenești a sumelor prevăzute în euro în cuprinsul prezentei legi se determină prin transformarea sumelor exprimate în euro, pe baza cursului mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal.</p>	CC	62	<p>Cu privire la determinarea cursului de conversie în lei, Consiliul Concurenței își menține propunerea din pct.4 din Aviz, deoarece sintagma „pe baza cursului mediu anual comunicat de BNM la sfârșitul anului fiscal” în art. 59 alin. (1) din proiect, indică doar tipul cursului – ”mediu anual”, dar nu determină fără echivoc anul fiscal de referință pentru situația concretă în care trebuie verificată îndeplinirea capitalului inițial, iar caracterul „evident” invocat de autorul proiectului nu substituie o normă clară și previzibilă.</p>	<p>Se acceptă La alin.(1) textul „la sfârșitul anului fiscal” s-a substituit cu textul „pentru anul fiscal precedent anului pentru care se aplică respectivele sume”.</p>
<p>Art.59 alin.(2) Prin derogare de la art. 11, societățile de investiții licențiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, pot aplica majorarea graduală a capitalului inițial după cum urmează: a) pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(2): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 65 000 euro la data intrării în vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 75 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană ; b) pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(3): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 100 000 euro la data intrării în vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 150 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană; pentru societățile de investiții ce prestează serviciile/activitățile prevăzute la art.11 alin.(1): echivalentul în lei moldovenești a sumei de 550 000 euro la data intrării în</p>	CC	63	<p>Cu referire la dispozițiile tranzitorii prevăzute la art. 59 din proiect, Consiliul Concurenței își menține propunerea din pct. 6 din Aviz, deoarece rațiunile invocate de autor, cum ar fi: continuitate operațională, securitate juridică, protecția investitorilor, pot justifica o perioadă de tranziție, însă nu justifică menținerea pe termen îndelungat a unei asimetrii concurențiale între operatorii existenți și cei nou-intrați, în condițiile în care art. 59 din proiect permite societăților deja licențiate să opereze o perioadă extinsă cu cerințe de capital inferioare, în timp ce noii intrați suportă imediat integral costul de intrare și conformare, ceea ce poate descuraja intrarea pe piață și poate consolida poziția celor existenți pe piață printr-un avantaj de cost nelegat de eficiență.</p>	<p>Se acceptă În alin.(1) textul „societățile de investiții licențiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, pot aplica” s-a substituit cu textul „firmele de investiții aplică”.</p>

vigoare a prezentei legi și echivalentul în lei moldovenești a sumei de 750 000 euro la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană .				
Art.60 alin.(1) (1) Prezenta lege intră în vigoare la 15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.3 alin.(2), art.7 alin.(4) și alin. (7), art.9, art.14 - 17, art.18 alin.(7)-(8), art.25 alin.(6), art.27, art.30 alin.(4), art.32 alin.(5), art.38, art.39 alin.(3), art.40 alin.(1) lit.c)-e) și alin.(2)-(5), art.41-46, art.47 alin.(9), art.49 alin.(7)-(8), art.52, art.54-58 care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.	BNM	64	La art. 60 alin. (1), textul „art. 3 alin. (2)” se va substitui cu textul „art. 3 alin. (3)”.	Se acceptă parțial La propunerea MJ nr.84, textul din art.3 alin.(3) a fost deplasat în totalitate la articolul „dispoziții tranzitorii”. În contextul dat, din art.59 alin.(1) sintagma „art.3 alin.(2)” s-a exclus.
	BNM	65	La art. 60 alin. (1), considerăm necesară revizuirea soluției legislative privind intrarea în vigoare a prevederilor art. 54-58 la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Potrivit redacției actuale, coroborând art. 2 alin. (2), prevederile art. 54-58 și dispozițiile privind intrarea în vigoare stabilite la art. 60 alin. (1), rezultă că, începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi (la 15 luni de la publicarea în Monitorul Oficial) și până la data aderării, societățile de investiții care întrunesc condițiile de aplicare a Legii nr. 202/2017 nu vor fi subiecți ai legii supuse examinării până la aderarea Republicii Moldova la UE. Nu este clară dependența intrării în vigoare a prevederilor respective de aderarea Republicii Moldova la UE.	Se acceptă Textul „art.54-58” a fost exclus.
Expertizare				
Expertiza de compatibilitate				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
Prezenta Lege transpune: - Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a	Centrul de Armonizare a Legislației (CAL)	66	Clauza de armonizare urmează a fi expusă în următoarea redacție: „Prezenta Lege: - transpune Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27	Se acceptă. Clauza de armonizare a fost modificată după cum urmează: „Prezenta Lege:

<p>Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 314 din 5 decembrie 2019, CELEX: 32019L2034;</p> <p>- Regulamentul delegat (UE) 2021/2153 al Comisiei din 6 august 2021 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr.575/2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 436 din 7 decembrie 2021, nr. CELEX: 32021R2153;</p>	<p>Scrisoarea Nr. 31/02-126-923 din 29.01.2026</p>		<p>noiembrie 2019 privind supravegherea prudencială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE, CELEX: 32019L2034, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 314 din 5 decembrie 2019, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/2994 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024;</p> <p>- transpune Regulamentul delegat (UE) 2021/2153 al Comisiei din 6 august 2021 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr. 575/2013, CELEX: 32021R2153, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 436 din 7 decembrie 2021”.</p>	<p>- <i>transpune Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudencială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE, CELEX: 32019L2034, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 314 din 5 decembrie 2019, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/2994 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024;</i></p> <p>- <i>transpune Regulamentul delegat (UE) 2021/2153 al Comisiei din 6 august 2021 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr. 575/2013, CELEX: 32021R2153, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 436 din 7 decembrie 2021”.</i></p>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
<p>Art.4 pct.10: 10. <i>control</i> - înseamnă relația care există între o întreprindere-mamă și o filială, potrivit situațiilor prevăzute la noțiunea de control definită în art.6 din Legea nr.171/2012 și în pct.4 din Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte, aprobată prin Hotărârea CNPF nr.59/6/2016;</p>	<p>CAL</p>	<p>67</p>	<p>Cu referire la art. 4, pct. 10 din proiectul național - noțiunea „control”, pentru a se asigura conformitatea deplină cu art. 3 (1) pct. 7 din actul UE, se va completa după sintagma „Hotărâre CNPF nr. 59/6/2016” cu textul „sau o relație de aceeași natură între orice persoană fizică sau juridică și o întreprindere” potrivit redacției actului UE;</p>	<p>Se acceptă. Art.4 pct.10 a fost completat după cum urmează: <i>control</i> - înseamnă relația care există între o întreprindere-mamă și o filială, potrivit situațiilor prevăzute la noțiunea de control definită în art.6 din Legea nr.171/2012 și în pct.4 din Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte, aprobată prin Hotărârea CNPF nr.59/6/2016, sau o relație de aceeași</p>

				natură între orice persoană fizică sau juridică și o întreprindere;
Art.9 (1) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, CNPF ia în considerare conexarea instrumentelor și a practicilor de supraveghere în punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții. [...] (4) CNPF depune toate eforturile necesare pentru a asigura respectarea ghidurilor și recomandărilor emise de ABE.	CAL	68	Cu referire la art. 9 din proiectul național: - la alin. (1) - termenul „conexarea” urmează a fi înlocuit cu „convergența” în conformitate cu limbajul art. 7 (1) din actul UE; - la alin. (4) – după textul „emise de ABE” urmează a fi completat cu textul „și pentru a da curs avertizărilor și recomandărilor emise de Comitetul european pentru risc sistemic (CERS)” în conformitate cu art. 7 din actul UE.	Se acceptă. La art.9 - alin.(1) cuvântul „conexarea” s-a substituit cu cuvântul „convergența”; - alin.(4) după textul „emise de ABE” se completează cu textul „și pentru a da curs avertizărilor și recomandărilor emise de Comitetul european pentru risc sistemic (CERS)”.
Art.22 alin.(1) [...] b) procese eficiente de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expusă societatea de investiții sau a riscurilor pe care societatea de investițiile prezintă sau le poate prezenta pentru alții;	CAL	69	Cu referire la art. 22 (1) lit. b) din proiectul național, după sintagma „poate prezenta pentru alții” urmează a fi adăugat textul „inclusiv a riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale, ținând seama de condițiile prevăzute în Legea privind instrumentele financiare derivate extrabursiere” similar redacției art. 26 (1) lit. b) din actul UE.	Se acceptă. Art.22 alin.(1) lit.b) a fost completat cu textul „inclusiv a riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale, ținând seama de condițiile prevăzute în legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții”
Art.60 (1) Prezenta lege intră în vigoare la 15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.3 alin.(2), art.7 alin.(4) și alin. (7), art.9 alin.(2)-(6), art.14 - 17, art.18 alin.(7)-(8), art.25 alin.(6), art.27, art.30 alin.(4), art.32 alin.(5), art.38, art.39 alin.(3), art.40 alin.(1) lit.c)-e) și alin.(2)-(5), art.41-46, art.47 alin.(9), art.49 alin.(7)-(8), art.52, art.54-58 care intră în vigoare la data semnării tratatului de aderare la Uniunea Europeană.	CAL	70	Cu referire la art. 60 din proiectul național: - la alin. (1): textul „semnării tratatului de aderare la Uniunea Europeană” urmează a fi substituit cu textul „aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană” pentru a reda mai exact momentul intrării în vigoare a anumitor prevederi, ori momentul propriu-zis al semnării Tratatului este un eveniment care precedă semnificativ momentul aderării la UE;	Se acceptă. Prevederea a fost ajustată conform propunerii.
	CAL	71	Proiectul Legii se va completa cu un alineat nou, după cum urmează: „Art. 7, alin. (1) lit. b) și alin.	Se acceptă parțial.

			(2) se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”, ori Regulamentul delegat (UE) 2021/2153 va avea aplicabilitate directă și nu va necesita transpunere în legislația națională.	Dat fiind faptul că art.7 alin.(1) lit.b) transpune 2 acte UE (<i>art.5 alin.(1) lit.b) din Directiva UE 2019/2034 și art.2 din Regulamentul delegat 2021/2153</i>) interlegate între ele, astfel la data aderării se va abroga doar art.7 alin.(2). Respectiv, art.59 alin.(6) se completează după cum urmează: „b) art.7 alin.(2) se abrogă, devenind aplicabile prevederile Regulamentului (UE) 2021/2153 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr.575/2013.”.
	CAL	72	Compartimentul 5 din Nota de fundamentare urmează a fi completat potrivit instrucțiunilor de la pct. 5 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 100/2017 (menționarea despre transpunerea primară a actelor UE, includerea mențiunii privind elaborarea tabelelor de concordanță și actualizarea acestora).	Se acceptă. Pct.5.1 din Compartimentul 5 al Notei de fundamentare a fost completat conform propunerii date.
Art.4 [...] 9. contraparte centrală calificată sau CPCC – astfel cum este definită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – BNM).	CAL Scrisoarea Nr. 31/02-69-2321 din 02.03.2026	73	Cu referire la modificările operate la art. 4 pct. 9, se constată că, în definiția noțiunii „contraparte centrală calificată sau CPCC”, se va preciza în mod expres actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei în care este definită această noțiune - Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 220/2025, care transpune prevederile art. 4 (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, conform definiției prevăzute la art. 3 pct. 35 din Directiva (UE) 2019/2034;	Se acceptă parțial Reieșind din obiecția MJ nr.88, noțiunea vizată a fost expusă cu definiția integrală a acesteia fără careva trimiteri la cadrul normativ.
	CAL	74	Se menține observația privind completarea art. 60 din proiectul național cu un alineat nou, cu următorul cuprins: „Art. 7 alin. (1) lit. b) și alin.	Se acceptă parțial. Dat fiind faptul că art.7 alin.(1) lit.b) transpune 2 acte UE (<i>art.5 alin.(1) lit.b) din</i>

			(2) se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană” ori Regulamentul delegat (UE) 2021/2153, după aderarea la UE, va avea aplicabilitate directă;	<i>Directiva UE 2019/2034 și art.2 din Regulamentul delegat 2021/2153) interlegate între ele, <u>întru evitarea netranspunerii normei primare din Directiva UE 2019/2034, art.59 alin.(6)</u> se completează după cum urmează: „b) sintagma „și oferă servicii de compensare altor entități din sectorul financiar care nu sunt membri compensatori” din art.7 alin.(1) lit.b) și art.7 alin.(2) se abrogă, devenind aplicabile prevederile Regulamentului (UE) 2021/2153 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr.575/2013.”.</i>
Expertizare juridică și anticorupție				
	Ministerul Justiției (MJ)	75	Din punct de vedere structural este de menționat faptul că, potrivit art. 53 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017) gruparea elementelor structurale ale actului normativ se face în funcție de complexitatea acestuia. Astfel, doar în cazul unei structuri mai complexe elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate inclusiv în titluri, ceea ce considerăm că nu este cazul proiectului de lege examinat. Or, se atestă, de exemplu că, titlurile II, IV – VI nu conțin capitole, ceea ce este contrar normelor tehnicii legislative. În acest sens, reținem că potrivit art. 53 alin. (3) al legii citate, la gruparea elementelor structurale ale actului normativ, gradul de divizare mai mare se aplică după folosirea gradului de divizare mai mic. De asemenea, se va reține că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, o secțiune nu poate fi compusă	Se acceptă. Sintagmele: - „Titlul I Dispoziții generale” s-a exclus; - „Titlul II” s-a substituit cu „Capitolul III”; - „Titlul III Supraveghere prudențială” s-a exclus; - „Capitolul I”, „Capitolul II”, „Capitolul III”, „Capitolul IV” din Titlul III s-au substituit cu „Capitolul IV”, „Capitolul V”, „Capitolul VI”, „Capitolul VII”; - „Secțiunea 1 procesul de evaluare a adecvării capitalului intern și a riscurilor interne” din Capitolul II Titlul III, s-a exclus, respectiv s-au renumerotat Secțiunile din capitolul dat. - „Titlul IV” s-a substituit cu „Capitolul VIII”; - „Titlul V” s-a substituit cu „Capitolul IX”;

			doar dintr-un singur articol (a se vedea, de ex., titlul III capitolul II secțiunea 1).	- „Titlul VI” s-a substituit cu „Capitolul X”;
	MJ	76	În partea ce vizează titlul I „Dispoziții generale” relatăm faptul că, potrivit art. 45 al Legii nr. 100/2017, dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare, orientează întreaga reglementare, explică termeni (noțiuni) și definesc concepte. În cele din urmă, art. 3, precum și capitolul II al titlului I, nu se referă la obiectul de reglementare al dispozițiilor generale, ci la dispozițiile de conținut ale actului normativ, motiv pentru care se vor exclude din titlul citat.	
Art.1 Prezenta lege reglementează următoarele aspecte: [...]	MJ	77	La art. 1: - textul „reglementează următoarele aspecte:” sugerăm a fi substituit cu textul „stabilește norme privind:”; - aferent referinței din textul legii la Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – CNPF), se atestă atât menționarea expresă a denumirii acestei instituții (a se vedea, de ex., lit. b) - d) din art. 1), cât și referința la „autoritatea competentă” (a se vedea art. 4, care definește termenul de „autoritate competentă”). De asemenea, în multe articole se indică formularea complexă „CNPF, în calitate de autoritate competentă”. Astfel, întru utilizarea unei terminologii uniforme în tot textul legii, sugerăm autorului proiectului operarea cu termenul „autoritatea competentă”, urmând a se prevedea doar într-o singură normă a actului normativ entitatea care are calitatea de autoritate competentă, în sensul respectivei legi.	Se acceptă La art.1 cuvintele „reglementează următoarele aspecte” s-a substituit cu cuvintele „stabilește norme privind”; Nu se acceptă recomandarea de a utiliza pe tot parcursul textului sintagma „ <i>autoritatea competentă</i> ” în loc de „ <i>CNPF</i> ”. Menținerea denumirii „ <i>CNPF</i> ” în textul legii este justificată, deoarece în lege se utilizează și expresia generică „ <i>autoritatea competentă</i> ” pentru autorități din state membre sau țări terțe. Înlocuirea „ <i>CNPF</i> ” cu „ <i>autoritatea competentă</i> ” ar genera confuzie între autoritatea națională și autoritățile externe, afectând claritatea normei și aplicabilitatea acesteia. Prin urmare, menținerea formulării „ <i>CNPF</i> ” asigură identificarea precisă a autorității care exercită atribuțiile în Republica Moldova, eliminând orice ambiguitate și păstrând coerența legislației în context internațional.
Art.2	MJ	78	La art. 2:	Se acceptă

<p>(1) Prezenta lege se aplică societăților de investiții autorizate potrivit legislației privind piețele de instrumente financiare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.</p>		<p>Potrivit notei de fundamentare, pentru implementarea proiectului de lege respectiv sunt în proces de elaborare/definitivare și unele proiecte de acte normative, care au ca scop transpunerea actelor UE, inclusiv, proiectul de lege privind piețele de instrumente financiare, care transpune integral Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE și alte acte UE, astfel cum rezultă din proiectul de lege (ex., Directiva 2013/34/UE).</p> <p>În contextul citat, referințele la legislația privind piețele de instrumente financiare din art. 2 alin. (1), precum și din alte norme ale proiectului (ex., art. 4 pct. 1, pct. 6, pct. 11, pct. 13, pct. 17 și 18, pct. 20, pct. 24, pct. 30, pct. 36 -38, ș.a.) urmează a fi revăzute la definitivarea proiectului de lege, astfel încât să se asigure că legislația la care se face referire va intra în vigoare concomitent cu proiectul de lege respectiv sau până la data intrării în vigoare a acestuia (observație similară valabilă și pentru referința la legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, care urmează să transpună Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții). În caz contrar, definițiile vor fi expuse nemijlocit în proiectul de lege examinat. Mai mult, se va asigura, în măsura în care este necesar, ca în textul proiectului actului normativ să se facă referire nemijlocită la articolul/articolele concrete</p>	<p>Proiectul de Lege privind supravegherea prudentială a firmelor de investiții, intrarea în vigoare se planifică nu mai devreme de proiectul de Lege privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții.</p>
--	--	--	--

			din legile respective, întru asigurarea clarității și previzibilității legii.	
<p>Art.2 alin.(2) Societățile de investiții care se încadrează conform actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, în condițiile pentru aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr. 202/2017), sunt subiecți ai prezentei legi în limita prevederilor art. 54-58.</p>	MJ	79	<p>La alin. (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - dispoziția este ambiguă și lipsită de previzibilitate, motiv pentru care se recomandă a fi reformulată. În acest sens, se va analiza oportunitatea stabilirii concrete a subiecților din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr. 202/2017), care cad sub incidența proiectului de lege respectiv. De asemenea, și denumirea titlului V se recomandă a fi reformulată, întru stabilirea concretă a subiecților la care se face referire; - referitor la textul „actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții”, menționăm că, în măsura în care CNPF va aproba doar un singur act normativ în acest sens (potrivit notei de fundamentare se face referire la necesitatea elaborării și aprobării Regulamentului privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții pentru asigurarea transpunerii Regulamentului (UE) 2019/2033), atunci în textul legii referința se va expune la singular (observație valabilă și pentru alin. (4) al aceluiași articol, precum și în tot textul proiectului de lege). Suplimentar, se atestă că în unele norme ale proiectului de lege (de ex., art. 39 alin. (1) lit. a)) referința la actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții este mult prea generică și nu asigură respectarea principiului clarității și previzibilității normei, fiind în unele cazuri imperios de a specifica concret elementul structural la care se face referire, ceea ce nu poate fi posibil de realizat, luând în considerare că, potrivit dispozițiilor art. 55 alin. (3) al Legii nr. 100/2013, în actul normativ 	<p>Se acceptă Art. 2 alin. (2) din proiect, a fost reformulat și completat conform recomandării date.</p> <p>Se acceptă Pe tot parcursul cuprinsului proiectului, textul „<i>actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții</i>” s-a substituit cu textul „<i>actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții</i>”.</p>

			<p>de nivel superior nu se admite trimiterea nemijlocită la un act normativ de nivel inferior sau a normelor concrete din acest act.</p> <p>Astfel, se va analiza suplimentar ca Regulamentul (UE) 2019/2033 al Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții să fie transpus printr-un act normativ de nivel superior, cu atât mai mult, că în proiectul de lege examinat sunt determinate sancțiuni pentru încălcarea unor dispoziții din actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții (a se vedea art. 47 alin. (2) din proiect), faptele nemijlocite care constituie încălcare fiind necesar a fi stabilite în lege și nu în actele inferioare acesteia.</p>	
<p>Art.2 alin.(3) Prezenta lege nu se aplică societăților de investiții care desfășoară activitate conform art.14 din Legea nr.202/2017, aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător.</p>	MJ	80	<p>În alin. (3), textul „, , aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător” este declarativ, motiv pentru care se propune a fi exclus.</p>	<p>Se acceptă. La art.2 alin.(3) textul „, , aceasta fiindu-le aplicată în mod corespunzător” a fost exclus.</p>
<p>Art.2 alin.(4) Prevederile art. 21 - 29 nu se aplică în cazul în care, în baza actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, o societate de investiții îndeplinește toate condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică și neinterconectată.</p>	MJ	81	<p>În alin. (4), textul „art. 21-29” se va substitui cu textul „art. 21-30”, în vederea transpunerii corespunzătoare a art. 25 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/2034.</p>	<p>Se acceptă La art.2 alin.4 numărul „29” s-a substituit cu numărul „30”.</p>
<p>Art.3 (1) CNPF este autoritatea competentă în ceea ce privește supravegherea prudențială a societăților de investiții care fac obiectul prezentei legi, prin exercitarea prerogativelor stabilite prin Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>	MJ	82	<p>La art. 3: Reglementările alin. (1) dublează dispozițiile art.4 pct.1, paralelismul normativ fiind inadmisibil. Totodată, în partea ce vizează rolul autorității competente în exercitarea prerogativelor stabilite de respectiva lege, se constată că art. 4 pct. 1 conține dispoziții mai ample decât art. 3 alin. (1), atribuindu-i CNPF sarcini mai complexe.</p>	<p>Se acceptă - Art.3 alin.(1) s-a modificat după cum urmează: „CNPF este autoritatea publică desemnată cu rol de reglementare, supraveghere și control în ceea ce privește serviciile prestate și activitățile desfășurate pe piața instrumentelor financiare conform legislației</p>

<p>(2) Pentru punerea în aplicare a prezentei legi, CNPF adoptă decizii cu caracter de reglementare și decizii individuale și emite note sau scrisori cu caracter explicativ și de recomandare.</p> <p>(3) În termen de 30 de zile de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, CNPF notifică Comisia Europeană, Autoritatea Bancară Europeană (în continuare – ABE), Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe (în continuare – ESMA), cu privire la desemnarea acesteia potrivit prevederilor alin. (1).</p>				<p><i>privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții, precum și este autoritatea competentă în ceea ce privește supravegherea prudențială a firmelor de investiții care fac obiectul prezentei legi, prin exercitarea prerogativelor stabilite prin Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – Legea nr. 192/1998).”</i></p> <p>- La art.4, pct.1) are următorul conținut: „<i>autoritate competentă – CNPF sau autoritatea competentă din statul membru al Uniunii Europene (în continuare – UE), conform ariei de competență stabilite de prezenta lege sau legislația statului membru UE”.</i></p>
	MJ	83	<p>La art. 3: În alin. (2), reglementarea „adoptă decizii cu caracter de reglementare și decizii individuale și emite note sau scrisori cu caracter explicativ și de recomandare” se va corela cu dispozițiile art. 20 alin. (1) al Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, care prevede că, în scopul exercitării atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub forma actelor normative și a actelor administrative individuale.</p>	<p>Se acceptă parțial La art.3 alin.(2) textul „<i>adoptă decizii cu caracter de reglementare și decizii individuale și emite”</i> s-a substituit cu textul „<i>emite decizii sub forma actelor normative și”</i>”.</p> <p>Clarificări Art. 3 alin.(2) are ca obiect instrumentele prin care CNPF poate asigura punerea în aplicare a prezentei legi, inclusiv posibilitatea de a oferi clarificări privind modul de interpretare și aplicare a acesteia. Norma vizează, astfel, nu doar adoptarea actelor juridice cu caracter obligatoriu, ci și utilizarea unor instrumente explicative sau de orientare, necesare pentru aplicarea coerentă a cadrului normativ. În schimb, art. 20 alin. (1) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare reglementează exclusiv formele actelor</p>

			juridice obligatorii emise de CNPF, respectiv actele normative și actele administrative individuale. Prin urmare, cele două prevederi au obiecte diferite de reglementare, prima referindu-se la instrumentele utilizate pentru implementarea legii, iar cea de-a doua la categoriile formale de acte juridice cu caracter obligatoriu. Normă similară există în Legea nr.171/2012 privind piața de capital (art.4 alin.4).	
	MJ	84	La art. 3: Dispoziția alin. (3), în forma în care este expusă, face obiectul de reglementare a dispozițiilor finale ale actului normativ, motiv pentru care se vor include în titlul VI, sau, după caz, în capitolul „Dispoziții finale și tranzitorii”.	Se acceptă Textul din alin.(3) din art.3 a fost mutat la art.59 într-un alineat nou după cum urmează: „(5) În termen de 30 de zile de la data aderării Republicii Moldova la UE, CNPF notifică Comisia Europeană, Autoritatea Bancară Europeană (în continuare – ABE), Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe (în continuare – ESMA), cu privire la desemnarea acesteia potrivit prevederilor art.3 alin. (1).”.
	MJ	85	La art. 4: Numerotarea diviziunilor articolului se va conforma dispozițiilor art. 51 alin. (5) și (6) al Legii nr. 100/2017, potrivit căroră, articolul poate fi divizat în alineate, însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Însemnarea dispozițiilor se va revizui suplimentar, luându-se în considerare inclusiv că pct. 35 a fost omis.	Se acceptă Toate punctele din art.4 s-au renumerotat în alineate și în ordinea cronologică urmare a excluderii anumitor noțiuni..
Art.4 3. beneficii discreționare de tipul pensiilor - beneficii altele decât cele prevăzute de Legea	MJ	86	La art. 4: În pct. 3, se recomandă a se identifica exact la ce beneficii discreționare de tipul pensiilor se face	Se acceptă

nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative;			referire, pentru a asigura claritatea și previzibilitatea normei.	S-a exclus noțiunea respectivă, această noțiune nu se regăsește în actul UE transpus în proiectul dat de Lege.
Art.4 4. <i>capital inițial</i> - capitalul necesar pentru autorizarea societăților de investiții stabilit la art. 11 și art. 12;	MJ	87	La art. 4: În pct. 4, textul „art. 11 și art. 12” se va substitui cu textul „art. 11 și 12”. În acest sens, se va reține că într-o enumerare de referințe denumirea elementului structural nu se repetă.	Se acceptă În art.4 la noțiunea de „capital inițial”, textul „art. 12” s-a substituit cu numărul „12”.
Art.4 9. <i>contraparte centrală calificată sau CPCC</i> – astfel cum este definită în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci (Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 220/2025); 12. <i>firmă de investiții-mamă din Uniune</i> - o firmă de investiții mamă astfel cum este definită în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții; 19. <i>membru compensator</i> - astfel cum este definit în actele normative ale BNM, 24. <i>situație consolidată</i> - astfel cum este definită în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții; 28. <i>societate financiară holding mixtă-mamă din Uniune</i> - astfel cum este definită în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții; 31. <i>societate de investiții holding</i> - astfel cum este definită în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții; 32. <i>societate de investiții holding-mamă din Uniune</i> - astfel cum este definită în actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții	MJ	88	La art. 4: Referitor la pct. 9, se consideră necesară expunerea definiției nemijlocite a termenului „contraparte centrală calificată sau CPCC” în proiectul de lege respectiv, fiind considerată o normă din categoria dispozițiilor primare. În context, trimiterea generică la definiția ce urmează a fi redată de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei se consideră a fi neadecvată (observația este similar valabilă și pentru pct. 12, 19, 24, 28, 31 și 32).	Se acceptă Noțiunile au fost completate după cum urmează: - <i>contraparte centrală calificată (CPCC)</i> - o contraparte centrală care fie a fost autorizată de către o autoritate competentă a statului membru UE în care este stabilită sau într-o țară terță a UE; - <i>firmă de investiții-mamă din UE</i> - înseamnă o firmă de investiții dintr-un stat membru, care face parte dintr-un grup de firme de investiții și care are ca filială o firmă de investiții sau o instituție financiară sau care deține o participație într-o asemenea firmă de investiții sau instituție financiară și care nu este la rândul său o filială a unei alte firme de investiții autorizate în orice stat membru sau a unei societăți de investiții holding sau societăți financiare holding mixte înființate în orice stat membru; - <i>membru compensator</i> - o persoană juridică care participă în cadrul unei CPC și care răspunde de executarea obligațiilor financiare care decurg din această participare - <i>situație consolidată</i> - situația care rezultă din aplicarea cerințelor aferente consolidării prudențiale conform actului normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, unei firme de investiții-

				<p>mamă, unei societăți de investiții holding-mamă sau unei societăți financiare holding mixte-mamă ca și cum entitatea respectivă, împreună cu toate firmele de investiții, instituțiile financiare, întreprinderile prestatoare de servicii auxiliare și agenții delegați din grupul de firme de investiții ar forma o singură firmă de investiții.</p> <p>- <i>societate financiară holding mixtă-mamă</i> - înseamnă o societate-mamă a unui grup de firme de investiții care este o societate financiară holding mixtă;</p> <p>- <i>societate de investiții holding</i> - înseamnă o instituție financiară ale cărei filiale sunt fie în exclusivitate, fie în principal firme de investiții sau instituții financiare, cel puțin una dintre aceste filiale fiind o firmă de investiții, și care nu este o societate financiară holding;</p> <p>- <i>societate de investiții holding-mamă din UE</i> - înseamnă o societate de investiții holding dintr-un stat membru, care face parte dintr-un grup de firme de investiții și care nu este ea însăși o filială a unei alte firme de investiții autorizate în oricare dintre statele membre sau a unei alte societăți de investiții holding din oricare dintre statele membre.</p>
<p>Art.4 10. control - înseamnă relația care există între o întreprindere-mamă și o filială, potrivit situațiilor prevăzute la noțiunea de control definită în art.6 din Legea nr.171/2012 și în pct.4 din Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte, aprobată prin Hotărârea CNPF nr.59/6/2016, sau o relație de aceeași natură între orice persoană fizică sau juridică și o întreprindere</p>	MJ	89	<p>La art. 4: În pct. 10: - se va indica denumirea Legii nr. 171/2012, prin completarea cu textul „privind piața de capital”; - textul „și în pct. 4 din Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte, aprobată prin Hotărârea CNPF nr. 59/6/2016” se va substitui cu textul „și în Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte, aprobată prin hotărârea CNPF”. Se va reține că, în conformitate cu art. 55 alin. (3) al</p>	<p>Se acceptă - la art.4: 1) noțiunea de „control” s-a modificat după cum urmează: „<i>control - înseamnă relația care există între o societate-mamă și o filială, potrivit situațiilor prevăzute la noțiunea de control definită în art.6 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital și în Instrucțiunea privind deținerile directe și indirecte,</i></p>

			<p>Legii nr. 100/2017, în actul normativ de nivel superior nu se admite trimiterea la un act normativ de nivel inferior concret.</p> <p>- aferent cuvintelor, „întreprindere-mamă și o filială” remarcăm că legislația în vigoare, în special Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, la care se face referire în textul normei, operează cu termenii „societate – mamă” și „societate - fiică”. Suplimentar, termenii dați se vor revizui în tot textul proiectului, având în vedere că, în unele norme se utilizează „societate – mamă” (a se vedea art. 4 pct. 7 și pct. 33), iar în alte norme „întreprindere – mamă” (art. 4 pct. 14, art. 39 alin. (2), etc.);</p>	<p><i>aprobată prin Hotărârea CNPF, sau o relație de aceeași natură între orice persoană fizică sau juridică și o entitate;”</i></p> <p>2) în noțiunea „grup de firme de investiții” textul „întreprindere-mamă” s-a substituit cu textul „societate-mamă”.</p> <p>Totodată în cuprinsul proiectului textul „întreprindere-mamă” la orice formă gramaticală s-a substituit cu textul „societate-mamă” la forma gramaticală corespunzătoare;</p>
<p>Art.4 11. firmă de investiții – astfel cum este definită în legislația privind piețele de instrumente financiare 30. societate de investiții– astfel cum este definită în legislația privind piețele de instrumente financiare</p>	MJ	90	<p>La art. 4: În pct. 11 și 30, se consideră că termenul „firmă de investiții” are aceeași semnificație ca termenul „societate de investiții”, definit în art. 6 al Legii nr. 171/2012. Mai mult, remarcăm, că, pct. 11, care prevede definiția termenului „firmă de investiții”, transpune art. 3 pct. 19 din Directiva (UE) 2019/2034, care la rândul său face trimitere la definiția expusă în art. 4 alin. (1) pct. 1 din <i>Directiva 2014/65/UE</i>. Potrivit acestui ultim act UE citat, prin „firmă de investiții” se înțelege orice persoană juridică a cărei ocupație sau activitate obișnuită constă în furnizarea unuia sau mai multor servicii de investiții în beneficiul unor terțe părți și/sau în exercitarea uneia sau mai multor activități de investiții cu titlu profesional. Respectiv, constatăm că, definiția dată în actul UE este similară cu definiția expusă în art. 6 al <i>Legii nr. 171/2012</i>, care prevede că prin „societate de investiții” se înțelege persoana juridică cu forma de organizare juridică de societate pe acțiuni, a cărei activitate constă în furnizarea de servicii de</p>	<p>Se acceptă</p> <p>- Din art.4 s-a exclus noțiunea de „societate de investiții”.</p> <p>- În proiectul de lege s-au operat modificările corespunzătoare în partea ce vizează substituirea termenilor de „societate de investiții” cu termenul de „firmă de investiție” unde acestea au aceeași semnificație.</p>

			<p>investiții și/sau în desfășurarea de activități de investiții cu titlu profesional. În context, se consideră necesar a opera în textul legii cu terminologia deja utilizată în alte acte normative tangente obiectului de reglementare a legii examinate. Or, atragem atenția că, potrivit art. 54 alin. (1) al <i>Legii nr. 100/2017</i>, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni. Mai mult, se atestă în textul legii, inclusiv operarea simultană cu ambele noțiuni (a se vedea, de ex., cuvintele „societățile de investiții și firmele de investiții” din art. 14 alin. (1), art. 18 alin. (2) și (3), art. 19 lit. b), ș.a.).</p> <p>Respectiv, se va asigura utilizarea unei terminologii constante și uniforme în tot textul proiectului, luând în considerare și observațiile formulate la pct. 11, aferente termenului „firmă de investiții” (se va revedea în acest sens, inclusiv pct. 34, aferent utilizării termenului „societăți de investiții”).</p>	
<p>Art.4 14. <i>grup de firme de investiții</i> - înseamnă un grup de întreprinderi care este alcătuit dintr-o întreprindere-mamă și sucursalele acesteia sau un grup de întreprinderi care îndeplinesc condițiile obligatorii de raportare financiară, dintre care cel puțin una este o firmă de investiții și care nu include o instituție de credit. 15. <i>instituție de credit</i> –astfel cum este definită în Legea nr.202/2017; 16. <i>instituție financiară</i> - înseamnă o întreprindere, alta decât o instituție de credit sau o firmă de investiții, și alta decât un holding pur industrial, a cărei activitate principală constă în dobândirea de</p>	MJ	91	<p>La art. 4: La pct. 14, la noțiunea „grup de firme de investiții” se utilizează cuvintele „grup de întreprinderi”, pe când în dispoziția care constituie obiect al transpunerii (a se vedea art. 3 pct. 20 din Directiva (UE) 2019/2034) se operează cu termenul „grup de firme de investiții”.</p>	<p>Se acceptă parțial Conform art.3 pct.20 din Directiva (UE) 2019/2034: „grup de firme de investiții înseamnă un grup de firme de investiții astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) punctul 25 din Regulamentul (UE) 2019/2033”.</p> <p>Iar conform art.4 alin.(1) pct.25 din Regulamentul (UE) 2019/2033: „grup de firme de investiții înseamnă <u>un grup de întreprinderi</u> care este alcătuit dintr-o întreprindere-mamă și filialele acesteia sau un grup de întreprinderi care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 22 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului, dintre care cel</p>

<p>participații sau în desfășurarea uneia sau a mai multor activități menționate la la art.14 alin.(1) lit.b)-l) și la lit.o) din Legea nr.202/2017, inclusiv o societate financiară holding, o societate financiară holding mixtă, o societate de investiții holding, o societate de plată în sensul art.3 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și o societate de administrare a activelor, dar cu excluderea holdingurilor de asigurare și a holdingurilor mixte de asigurare, astfel cum sunt definite la art.4 din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;</p>			<p>În partea ce vizează referința la „instituția de credit” din pct. 14 și definiția dată acestui termen, stabilită în pct. 15, remarcăm că Legea nr. 202/2017 nu operează cu termenul „instituție de credit” și, respectiv, nu este stabilită o definiție, în acest sens, în lege. În contextul dat, este de menționat faptul că, potrivit art. 3 al Legii nr. 202/2017, referirea la persoana juridică a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public și în acordarea de credite în cont propriu (astfel cum este definit termenul „instituție de credit” în art. 4 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013) se face prin utilizarea termenului „bancă” (observație valabilă în tot textul proiectului de lege, aferent utilizării termenului „instituție de credit”).</p>	<p>puțin una este o firmă de investiții și care nu include o instituție de credit;” Totodată, reieșind din terminologia utilizată de Legea nr. 287/2017, noțiunea vizată se va reda cu următorul cuprins: „grup de firme de investiții - înseamnă un grup de entități care este alcătuit dintr-o societate-mamă și filialele acesteia sau un grup de entități care îndeplinesc condițiile obligatorii de raportare financiară, dintre care cel puțin una este o firmă de investiții și care nu include o instituție de credit;”</p> <p>Potrivit art.148 alin.(4) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, orice referire sau trimitere, în actele normative existente la termenul de „<i>instituție financiară</i>” se va considera ca referire și/sau trimitere la termenul de „<i>bancă</i>” prevăzut la art.3 din prezenta lege.</p> <p>Totodată, termenul de „<i>instituție financiară</i>” din Legea nr.202/2017 este definit total diferit decât în actele UE (<i>art. 4 alin.(1) pct.14 din Regulamentul (UE) 2019/2033 și art.4 alin.(1) pct.26 din Regulamentul (UE) 575/2013</i>).</p> <p>E de remarcat faptul că Banca Națională a Moldovei este în proces de armonizare a Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor în corespundere cu reglementările Uniunii Europene.</p> <p>Respectiv, întru respectarea prevederilor pct.13 subpct.(2) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (Hotărârea Guvernului nr.1171/2018), conform căruia la elaborarea proiectului de act normativ</p>
---	--	--	--	--

				<p>urmează a fi respectată terminologia legislației UE, utilizându-se concepte și noțiuni identice sau compatibile celor utilizate în legislația Uniunii Europene, în proiectul Legii privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, termenul de „instituție financiară” s-a transpus exact ca în legislația UE.</p> <p>De asemenea, Legea nr.202/2017 urmează a fi armonizată și în cazul termenului de „instituție de credit”. Potrivit legislației bancare actuale, care transpun parțial Regulamentul (UE) 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit, termenul de „instituție de credit” nu se regăsește, doar se subînțelege a fi o bancă.</p>
<p>Art.4 23. risc sistemic - astfel cum este definit la art.3 din Legea nr.202/2017; 26. societate financiară holding - astfel cum este definită la art.3 din Legea nr.202/2017; 27. societate financiară holding mixtă - astfel cum este definită la art.3 din Legea nr.202/2017; 29. societate holding cu activitate mixtă - astfel cum este definită la art.3 din Legea nr.202/2017;</p>	MJ	92	<p>Art.4 Luând în considerare dispozițiile stabilite la pct. 23, 26, 27 și 29 se va analiza oportunitatea excluderii acestora și, respectiv, completarea dispoziției introductive a art. 4 cu următoarea normă generică: „Noțiunile utilizate în prezenta lege au semnificația noțiunilor utilizate în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.”.</p>	<p>Nu se acceptă Includerea expresiei „Noțiunile utilizate în prezenta lege au semnificația noțiunilor utilizate în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor” ar putea genera riscul unor suprapuneri conceptuale și interpretative, întrucât anumite noțiuni sunt utilizate cu sensuri și sfere de aplicare diferite în reglementarea sectorului bancar față de reglementarea pieței de capital. Aplicarea automată a definițiilor din legislația bancară ar putea conduce la distorsionarea sensului unor concepte specifice cadrului prudențial aplicabil societăților de investiții, precum și la dificultăți de interpretare și aplicare a normelor. În consecință, menținerea autonomiei terminologice a prezentei legi este necesară pentru a asigura claritatea reglementării și coerența cu cadrul normativ specific pieței de capital, precum și cu</p>

				terminologia utilizată în legislația Uniunii Europene aplicabilă firmelor de investiții. <u>Utilizarea unei trimeri directe la actul normativ în care este definită noțiunea facilitează identificarea și interpretarea corectă a acesteia de către autorități și participanți</u>
<p>Art.5 alin.(2)-(3) (2) CNPF are toate competențele necesare, inclusiv competența de a efectua verificări la fața locului în conformitate cu prevederile art. 17, în vederea obținerii informațiilor necesare pentru a verifica respectarea de către societățile de investiții și, atunci când este cazul, de către societățile de investiții holding și societățile financiare holding mixte a dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, precum și pentru a investiga eventualele încălcări ale acestor dispoziții.</p> <p>(3) În exercitarea atribuțiilor cu privire la supravegherea prudențială, investigațiile și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, CNPF are competențele necesare, acționează în mod independent și dispune de cunoștințele de specialitate, resursele și capacitatea operațională necesare.</p>	Centrul Național Anticorupție (CNA)	93	<p>Art.5 alin.(2)-(3) Utilizarea expresiei „toate competențele necesare” în contextul reglementării spectrului de atribuții exercitate de către entitate, atribuie caracter ambiguu normei și denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017.</p> <p>Carența în speță, este amplificată de utilizarea unei norme de blanchetă, care permite intervenția entității prin reglementări subsecvente cu revizuirea condescendentă și lărgirea atribuțiilor exercitate. Circumstanța prenotată, poate conduce la o concentrare excesivă de putere normativă și executivă, cu diminuarea controlului parlamentar sau judiciar efectiv.</p> <p>Formula propusă, creează precondiții pentru interpretarea extensivă a normei și arogarea unor atribuții excesive de către entitate. Conform exigențelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, la elaborarea proiectului de act normativ, autorul, inter alia, trebuie să asigure că reglementările aprobate dispun de suficientă precizie, predictibilitate și coerență și oferă o anumită garanție contra exercitării arbitrare a prerogativelor puterii publice de către entitățile publice. Întrunirea exigențelor prenotate, restricționează posibilitățile agenților publici vizați de</p>	<p>Se acceptă La art.5: - alin.(2) expresia „are toate competențele necesare” și alin.(3) expresia „are competențele necesare” s-au substituit cu expresia „deține competențe conform Legii nr.192/1988 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, prezentei legi și legislației privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții”.</p>

			interpretarea extensivă a spectrului de atribuții exercitat și periclitarea integrității instituțional. Recomandări: Excluderea expresiei „toate competențele necesare” și reglementarea exhaustivă a spectrului de atribuții exercitate.	
Art.6 alin.(1) Societatea de investiții furnizează către autoritatea competentă toate informațiile necesare pentru evaluarea respectării de către societate a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții.	MJ	94	La art. 6 alin. (1), cuvântul „societate” se va substitui cu cuvintele „societatea de investiții”, pentru asigurarea utilizării unei terminologii uniforme (observație valabilă în tot textul proiectului).	Se acceptă - la at.6 alin.(1) sintagma „ <i>societate a prevederilor</i> ” s-a substituit cu sintagma „ <i>firma de investiții a prevederilor</i> ”; - art.7 alin.(2) sintagma „ <i>societatea intră</i> ” s-a substituit cu sintagma „ <i>firma de investiții intră</i> ”.
Art.7 alin.(1) CNPF poate decide să aplice cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit conform Legii nr. 202/2017, unei societăți de investiții care desfășoară tranzacționarea pe cont propriu sau subscrierea de instrumente financiare și/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm, în cazul în care valoarea totală a activelor consolidate ale societății de investiții, calculată ca medie a ultimelor 12 luni, este mai mare sau egală cu echivalentul în lei moldovenești al sumei de 5 miliarde euro și dacă este îndeplinit cel puțin unul dintre următoarele criterii: a)respectivele activități desfășurate de societatea de investiții au o asemenea amploare încât, dacă societatea de investiții intră în dificultate sau este în curs de a intra în dificultate, acest lucru ar putea conduce la un risc sistemic; b)societatea de investiții este un membru compensator și oferă servicii de compensare altor entități din sectorul financiar care nu sunt membri compensatori;	MJ	95	La art. 7 alin. (1): - numerotarea diviziunilor alineatului se va revizui suplimentar, întru conformarea acesteia dispozițiilor art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestora, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză	Se acceptă La art.7 alin.(1): - literele „a”, „b”, și „c” s-au substituit cu cifrele „1”, „2” și „3”; - numerotațiile „(i)”, „(ii)” și „(iii)” s-au substituit cu literele „a”, „b” și „c”.
	MJ	96	Art.7 alin.(1) referitor la dispozițiile lit. c) diviziunea (i), se va analiza necesitatea ca reglementările ce țin de Uniunea Europeană să intre în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană (observație valabilă și pentru art. 10).	Se acceptă Art.60 alin.(1) după textul: - „art.7” s-a inclus textul „ <i>alin.(1) pct.3 lit.a)</i> ”; - „art.9” s-a inclus textul „ <i>art.10.</i> ”.
	CNA	97	Art.7 alin.(1) lit.c)	Se acceptă

<p>c) CNPF consideră că acest lucru este justificat în raport cu dimensiunea, natura, amploarea și complexitatea activităților societății de investiții în cauză, luând în considerare principiul proporționalității și având în vedere unul sau mai mulți dintre următorii factori:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) importanța societății de investiții pentru economia Republicii Moldova sau a Uniunii Europene; (ii) importanța activităților transfrontaliere ale societății de investiții; (iii) gradul de interconectare a societății de investiții cu sistemul financiar. 			<p>Utilizarea expresiei „<i>CNPF consideră că acest lucru</i>” în contextul reglementării spectrului de atribuții exercitate de către entitate, atribuie caracter ambiguu noimei și denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislative vizate de art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Deficiența prenotată, poate crea incertitudine la etapa implementării noimei și riscul interpretării tendențioase a acesteia de către entitate/agentul public responsabil de implementarea noimei, or această schimbă accentul de la criteriile verificabile către o apreciere subiectivă a autorității. În context, se remarcă faptul că lipsa unei formulări care să impună criteriile clare, măsurabile și verificabile poate conduce la aplicarea neuniformă a regimului juridic și trecerea unei societăți de investiții sub regimul cerințelor prudențiale pentru instituții de credit conform Legii nr. 202/2017. Circumstanța prenotată poate genera aplicarea neuniformă a noimei și riscul transformării acesteia într-un instrument de presiune regulatorie, prin tratarea diferită a societăților cu profil similar sau prin influențarea informală a comportamentului entităților supravegheate.</p> <p>Recomandări: Reconsiderarea expresiei „<i>CNPF consideră că acest lucru</i>” (o soluție alternativă poate constitui expresia „<i>aplicarea cerințelor prudențiale</i>”);</p>	<p>La prevederea vizată, textul „<i>CNPF consideră că acest lucru</i>” a fost substituit cu textul „<i>aplicare acestor cerințe prudențiale</i>”.</p>
<p>Art.7 alin.(5) În cazul în care CNPF decide să revoce o decizie luată în conformitate cu prevederile alin. (1), aceasta informează fără întârziere societatea de investiții.</p>	CNA	98	<p>Omiterea reglementării temeiurilor de revocare a deciziei de către entitate (condițiile, criteriile sau circumstanțele în care o asemenea revocare poate interveni), periclitează certitudinea reglementării și vulnerabilizează climatul de integritate instituțional. Deficiența în cauză, denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017 și poate condiționa incertitudine în relațiile sociale</p>	<p>Se acceptă La alin.(5) după cuvântul „<i>revoce</i>” s-a inclus textul „<i>, în temeiul Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018,</i>”.</p>

			<p>reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili etc., situații în care entitățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.</p> <p>Discreția excesivă în exercitarea competenței de revocare conferă autorității puterea de a impune sau retrage un regim prudențial sever fără limite expres prevăzute în lege, ceea ce poate conduce la utilizarea selectivă a prerogativei și la tratament diferențiat al entităților supravegheate. Subsecvent, omisiunea reglementării aspectelor prenotate poate condiționa posibilitatea ca ”revocarea” să fie folosită ca mecanism de influență sau negociere informală, în special atunci când decizia inițială implică obligații financiare și de conformare semnificative.</p> <p>Recomandări: Reglementarea temeiurilor de <i>revocare</i> a deciziei de către entitate.</p>	
<p>Art.8 alin.(2) CNPF și BNM fac schimb fără întârziere de orice informații esențiale sau relevante, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor care le revin.</p>	MJ	99	<p>În art. 8 alin. (2), sugerăm a fi exclus textul „și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții”, or, prin actele CNPF nu pot fi prevăzute obligații pentru Banca Națională a Moldovei, care își exercită atribuțiile conform prevederilor legii și a actelor normative ale acesteia.</p>	<p>Se acceptă Articolul 8 alin.(2) a fost reformulat după cum urmează: „<i>CNPF și BNM fac schimb fără întârziere de orice informații esențiale sau relevante de care dispun în temeiul prezentei legi și ale actului normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor care le revin.</i>”</p>
<p>Art.9 (1) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, CNPF ia în considerare convergența instrumentelor și a practicilor de</p>	MJ	100	<p>La art. 9: În alin. (1), textul „punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale</p>	<p>Se acceptă parțial Norma dată prevede că CNPF va ține cont de instrumentele și practicile de supraveghere</p>

<p>supraveghere în punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții. [...]</p> <p>(4) CNPF depune toate eforturile necesare pentru a asigura respectarea ghidurilor și recomandărilor emise de ABE și pentru a da curs avertizărilor și recomandărilor emise de Comitetul european pentru risc sistemic (CERS).</p>			<p>societăților de investiții”, în special expresia „și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții” se recomandă a fi revizuit. Or, anume prin actele normative ale CNPF se pot pune în aplicare dispozițiile actelor superioare acestora.</p>	<p>utilizate de alte autorități competente în aplicarea cadrului prudențial. Iar cerințele prudențiale pe care firmele de investiții urmează să le respecte și CNPF să supravegheze respectarea acestora, vor fi redată în actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții. Totodată, conform propunerii MJ nr.79, referința dată s-a expus la numărul singular, având în vedere că vom avea un singur act normativ al CNPF.</p>
	MJ	101	<p>La art. 9: În alin. (4), textul „(CERS)” sugerăm a fi substituit cu textul „(în continuare -CERS)”.</p>	<p>Se acceptă La art.9 alin.(4) textul „(CERS)” s-a substituit cu textul „(în continuare -CERS)”</p>
<p>Art.13 CNPF în calitate de autoritate competentă din statul de origine al unei societăți de investiții, este responsabilă în ceea ce privește supravegherea prudențială a societății de investiții.</p>	MJ	102	<p>Art. 13 se recomandă a fi revăzut, astfel încât să asigure transpunerea corespunzătoare a art. 12 din Directiva (UE) 2019/2034.</p>	<p>Se acceptă Art.13 a fost completat cu următorul text: <i>„fără a aduce atingere dispozițiilor prezentei legi care conferă responsabilitate CNPF în calitate de autoritate competentă din statul gazdă”.</i></p>
<p>Art.14 alin.(1) (1) CNPF cooperează cu autoritățile competente din state membre UE care în scopul exercitării atribuțiilor care revin CNPF și acestor autorități competente în temeiul prezentei legi și actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, în special prin schimbul imediat de informații privind societățile de investiții și firmele de investiții, care să includă următoarele elemente: informații privind structura de administrare și de acționariat sau proprietate; [...]</p>	MJ	103	<p>La art. 14 alin. (1): - textul „care în scopul exercitării atribuțiilor care revin CNPF și acestor autorități competente” propunem a fi substituit cu textul „în scopul exercitării atribuțiilor ce le revin”; - în dispoziția lit. e), cuvântul „entității” se va revedea, în scopul stabilirii concrete la ce entitate se face referire.</p>	<p>Se acceptă La art.14: - în alin.(1) textul „care în scopul exercitării atribuțiilor care revin CNPF și acestor autorități competente” a fost substituit cu textul „în scopul exercitării atribuțiilor ce le revin”. - în alin.(1) lit.e) cuvântul „entității” s-a substituit cu sintagma „firmei de investiții”.</p>

e) orice alți factori relevanți care ar putea influența riscul aferent entității.				
Art.16 (1) CNPF poate sesiza ABE cu privire la cazurile în care o cerere de colaborare adresată unei autorități competente dintr-un stat membru UE, în special o cerere în vederea schimbului de informații, a fost respinsă sau nu a primit un răspuns într-un termen rezonabil. [...] (2) CNPF poate beneficia de asistența acordată de ABE din propria inițiativă în vederea ajungerii la un acord privind schimbul de informații în temeiul prezentului articol, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.	MJ	104	La art. 16 (1) sugerăm detalierea cuvintelor „într-un termen rezonabil”, prin utilizarea expresiei „dar nu mai mult de”;	Se acceptă La art.16 alin.(1) cuvântul „rezonabil” a fost substituit cu textul „de 60 de zile calendaristice”;
	MJ	105	Art.16 (2) în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017, se va indica denumirea deplină a actului normativ UE la care se face referire .	Se acceptă Art.16 alin.(2) a fost completat cu textul „ <i>al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritate bancară europeană), de modificare a Deciziei nr.716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (în continuare – Regulamentul (UE) nr.1093/2010)</i> ”
Art.17 alin.(2) CNPF, în calitate de autoritate competentă din statul membru gazdă, în scopuri de supraveghere și atunci când consideră că este relevant din motive de stabilitate a sistemului financiar din Republica Moldova, are competența de a efectua, de la caz la caz, verificări la fața locului și inspecții ale activităților desfășurate de sucursala unei firme de investiții din alt stat pe teritoriul Republicii Moldova și de a solicita sucursalei informații cu privire la activitățile sale.	CNA	106	Similar la art.17 alin.(2) urmează a fi excluse cuvintele „ <i>consideră că</i> ”. <u>De asemenea:</u> Norma citată supra, conferă CNPF competența de a efectua verificări și inspecții la fața locului ale sucursalelor firmelor de investiții din alte state, lăsând decizia privind momentul, frecvența și intensitatea inspecțiilor la aprecierea subiectivă a autorității. Utilizarea expresiei “ <i>de la caz la caz,</i> ” atribuie caracter ambiguu atribuțiilor exercitate de către entitate, fapt ce denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă statuate de art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Deficiența prenotată, poate condiționa interpretarea subiectivă a normei la etapa implementării acesteia și multiple riscuri aferente implementării acesteia.	Se acceptă La art.17 sintagmele „ <i>consideră că</i> ” și „ <i>, de la caz la caz,</i> ” s-au exclus.

			Se recomandă excluderea expresiei „ <i>de la caz la caz</i> ”.	
Art.17 alin.(4) În cel mai scurt timp posibil după încheierea verificărilor și inspecțiilor desfășurate potrivit alin. (2), CNPF comunică autorității competente din statul membru de origine informațiile obținute și constatările care sunt relevante pentru evaluarea riscurilor legate de firma de investiții în cauză.	MJ	107	17 alin. (4), sugerăm detalierea cuvintelor „În cel mai scurt timp posibil”, prin utilizarea expresiei „dar nu mai mult de”	Se acceptă Art.17 alin.(4) după cuvântul „ <i>posibil</i> ” s-a inclus textul „, <i>dar nu mai mult de 90 de zile calendaristice</i> ”.
Art.18 alin.(8) CNPF poate furniza informații confidențiale ABE, ESMA, CERS, băncilor centrale ale statelor membre, Sistemului European al Băncilor Centrale și Băncii Centrale Europene, în calitatea lor de autorități monetare, și, dacă este cazul, autorităților publice responsabile pentru supravegherea sistemelor de plată și de decontare, în măsura în care aceste informații sunt necesare pentru îndeplinirea sarcinilor acestora.	MJ	108	Art.18 alin.(8) cuvintele „stat membru” sugerăm a fi completate cu abrevierea „UE”, întru uniformizarea terminologiei utilizate în textul actului normativ.	Se acceptă La art.28 alin.(8) după cuvântul „ <i>membre</i> ” s-a inclus abrevierea „ <i>UE</i> ”.
Art.20 alin.(3) CNPF poate solicita societății de investiții care îndeplinește condițiile pentru a se califica drept firmă de investiții mică și neinterconectată potrivit prevederilor actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții să aplice cerințele prevăzute la alin.(1) – (2) în măsura în care CNPF consideră că acest lucru este necesar.	CNA	109	La art.20 alin.(2) „ <i>în măsura în care CNPF consideră că acest lucru este necesar</i> ” de a substitui cu cuvântul „ <i>necesar</i> ”.	Se acceptă La art.20 alin.(3) sintagma „ <i>în măsura în care CNPF consideră că acest lucru este necesar</i> ” a fost exclusă.
art.22 alin.(3) La stabilirea mecanismelor prevăzute la alin. (1) trebuie luate în considerare criteriile prevăzute la art. 24-29	MJ	110	În art. 22 alin. (3), cuvintele „criteriile” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „dispozițiile”, având în vedere faptul că, în art. 24 - 29 nu sunt prevăzute anumite criterii.	Se acceptă La art.22 alin.(3) cuvântul „ <i>criteriile</i> ” s-a substituit cu cuvântul „ <i>dispozițiile</i> ”.
Art.23 alin.(1)	MJ	111	art. 23 alin. (1)	Se acceptă

Societatea de investiții care deține, într-un stat membru sau într-o țară terță, o sucursală sau o filială care este o instituție financiară, are obligația de a prezenta anual către CNPF următoarele informații, pentru fiecare stat membru și pentru fiecare țară terță: [...]			cuvintele „stat membru” sugerăm a fi completate cu abrevierea „UE”, întru uniformizarea terminologiei utilizate în textul actului normativ	La art.23 alin.(1) după cuvintele „ <i>membru</i> ” s-a inclus abrevierea „ <i>UE</i> ”.
Art.25 [...] (2) Strategiile, politicile, procesele și sistemele trebuie să fie proporționale cu complexitatea, profilul de risc, obiectul de activitate al societății de investiții și toleranța la risc stabilite de organul de conducere și să reflecte importanța societății de investiții în fiecare stat membru în care aceasta își desfășoară activitatea. [...] În sensul alin. (1) lit. (e), CNPF, prin monitorizare, se asigură că organul de conducere elaborează planuri specifice și obiective cuantificabile în conformitate cu cerințele referitoare la accesul la CPC conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, pentru a monitoriza și a aborda riscul de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărțile centrale care oferă servicii de importanță sistemică semnificativă pentru Uniune sau pentru unul ori mai multe dintre statele membre ale acesteia.	MJ	112	art. 25 alin. (2) cuvintele „stat membru” sugerăm a fi completate cu abrevierea „UE”, întru uniformizarea terminologiei utilizate în textul actului normativ	Se acceptă La art.25 alin.(2) după cuvântul „ <i>membru</i> ” s-a inclus abrevierea „ <i>UE</i> ”.
	MJ	113	art. 25 alin. (6) cuvântul „Uniune” se va substitui cu cuvintele „Uniunea Europeană”.	Se acceptă Dat fiind faptul că în art.4 s-a stabilit abreviere pentru sintagma „Uniunea Europeană”, respectiv la art.25 alin.(6) cuvântul „ <i>Uniune</i> ” s-a substituit cu sintagma „ <i>UE</i> ”
	MJ	114	Art.26 alin.(1) Numerotarea diviziunilor alineatului se va revizui suplimentar, întru conformarea acesteia dispozițiilor art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017.	Se acceptă La art.26 alin.(1): - literele a) – k) s-au substituit cu numerele 1) – 11);

			Potrivit acestora, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.	- liniuțele de la lit.j) s-au substituit cu clasificarea „a)” și „b)”.
<p>Art.27 În cazul în care societatea de investiții beneficiază de sprijin financiar public extraordinar conform legislației privind redresarea și rezoluția băncilor și a firmelor de investiții: [...]</p>	MJ	115	În art. 27, aferent cuvintelor „legislației privind redresarea și rezoluția băncilor” se va analiza necesitatea referinței concrete la Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În prezent, Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor este aplicabilă <u>exclusiv băncilor</u>, iar autoritatea de rezoluție este Banca Națională a Moldovei, în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară.</p> <p>Astfel, în contextul alinierii la acquis-ul comunitar, în speță transpunerea Directivei nr.2014/59 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.232/2016 redresarea și rezoluția băncilor, ce include și aspectele aferente redresării și rezoluției <u>firmelor de investiții</u>.</p> <p>Având în vedere că supravegherea societăților de investiții ține de competența CNPF, în proiectul de act normativ vizat, care va transpune Directiva nr.2014/59 în partea ce ține de firmele de investiții, <u>va fi prevăzută desemnarea CNPF în calitate de autoritate de rezoluție pentru aceste entități</u>.</p> <p>Totodată pe parcursul textului proiectului cuvintele „legislația privind redresarea și rezoluția băncilor” la orice formă gramaticală au fost substituite cu cuvintele</p>

				„legislația privind redresarea și rezoluția firmelor de investiții” la forma gramaticală corespunzătoare.
<p>Art.28 alin.(1)</p> <p>a) în cazul în care remunerația variabilă este legată de performanțe, valoarea totală a remunerației variabile se bazează pe o evaluare combinată a performanței individuale, a performanței unității operaționale în cauză și a rezultatelor globale ale societății de investiții; [...]</p> <p>c) evaluarea performanței prevăzute la lit. a) se bazează pe o perioadă multianuală, ținând seama de ciclul economic al societății de investiții și de riscurile specifice activității acesteia; [...]</p> <p>j) cel puțin 50% din remunerația variabilă trebuie să fie reprezentată de oricare dintre următoarele instrumente:</p> <p>(i) acțiuni;</p> <p>(ii) instrumente legate de acțiuni;</p> <p>(iii) instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar sau instrumente de fonduri proprii de nivel 2 sau alte instrumente care pot fi convertite integral în instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază sau a căror valoare poate fi redusă și care reflectă în mod adecvat calitatea creditului societății de investiții în condiții de continuitate a activității;</p> <p>(iv) instrumente fără numerar care reflectă instrumentele portofoliilor administrate;</p> <p>k) prin excepție de la prevederile lit. j), în cazul în care societatea de investiții nu emite niciunul dintre instrumentele prevăzute la</p>	MJ	116	<p>În art. 28 alin. (1):</p> <p>- dispoziția lit. c) recomandăm a fi comasată la dispoziția lit. a), iar dispoziția lit. k) propunem a fi comasată la dispoziția lit. j), deoarece nu prevăd cerințe separate, ci o detaliere a cerinței prevăzute la lit. a) și, respectiv, la lit. j);</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ca urmare a renumerotării elementelor art.28 alin (1) și comasării prevederilor conform propunerii:</p> <p>- Pct. 1) va avea următorul cuprins: „1) în cazul în care remunerația variabilă este legată de performanțe, valoarea totală a remunerației variabile se bazează pe o evaluare combinată a performanței individuale, a performanței unității operaționale în cauză și a rezultatelor globale ale firmei de investiții. Evaluarea se bazează pe o perioadă multianuală, ținând seama de ciclul economic al firmei de investiții și de riscurile specifice activității acesteia;”;</p> <p>- Pct. 9) va avea următorul cuprins: „9) cel puțin 50% din remunerația variabilă trebuie să fie reprezentată de oricare dintre următoarele instrumente: a) acțiuni; b) instrumente legate de acțiuni; c) instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar sau instrumente de fonduri proprii de nivel 2 sau alte instrumente care pot fi convertite integral în instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază sau a căror valoare poate fi redusă și care reflectă în mod adecvat calitatea creditului firmei de investiții în condiții de continuitate a activității. În cazul în care firma de investiții nu emite niciunul dintre instrumentele prevăzute în punctul respectiv, CNPF poate aproba</p>

litera respectivă, CNPF poate aproba utilizarea unor mecanisme alternative care îndeplinesc aceleași obiective;			- la lit. m), textul „mecanismelor de tip malus sau de recuperare (clawback)” sugerăm a fi detaliat. Or, în legislația națională nu sunt reglementate asemenea mecanisme.	<p><i>utilizarea unor mecanisme alternative care îndeplinesc aceleași obiective.</i></p> <p><i>d) instrumente fără numerar care reflectă instrumentele portofoliilor administrate; ”.</i></p> <p>Referitor la mecanismele de tip malus sau de recuperare (clawback), se remarcă faptul că acestea reprezintă <u>mecanisme interne ale entității</u>, care stabilesc condițiile și criteriile de acordare, reducere sau recuperare a remunerației variabile a angajaților. Aceste mecanisme țin de <u>politica internă de remunerare și de relația contractuală dintre angajator și angajat</u>, fiind adaptate particularităților fiecărei entități. În consecință, detalierea sau reglementarea procedurilor concrete ale acestor mecanisme nu necesită intervenția CNPF, rolul autorității de supraveghere limitându-se la verificarea existenței și aplicării unor politici de remunerare conforme cadrului prudential.</p>
	MJ	117	Art.28 alin.(1) Numerotarea diviziunilor alineatului se va revizui suplimentar, întru conformarea acestuia dispozițiilor art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestora, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.	<p>Se acceptă</p> <p>La art.28 alin.(1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - după comasarea literelor conform propunerii MJ nr.111, numerotarea prin literele a) – n) s-au substituit cu numerele 1) – 12); - la lit.j) numerotarea „(i)”, „(ii)” „(iii)” și (iv) s-a substituit cu literele „a)”, „b)”, „c)” și „d)”; - la lit.m) numerotarea „(i)” și „(ii)” s-a substituit cu literele „a)” și „b)”.
Art.31 [...]	CNA	118	La art.31 alin.(5), (7) expresia ”ori de câte ori consideră necesar,” de a substitui cu expresia ”atunci când este necesar”.	<p>Se acceptă.</p> <p>La art.31 alin.(5) și alin.(7) sintagmele „ori de câte ori consideră necesar” și „numai în</p>

<p>(5) CNPF, ori de câte ori consideră necesar, adoptă un program de supraveghere prudentială (plan de control prudential) pentru societățile de investiții pe care le supraveghează, luând în considerare elementele de analiză și evaluare prevăzute la alin. (1)-(3).</p> <p>(7) CNPF decide, de la caz la caz, dacă și în ce formă se efectuează analiza și evaluarea cu privire la societățile de investiții care îndeplinesc condițiile pentru a se califica drept firme de investiții mici și neinterconectate conform actelor normative ale CNPF privind cerințele prudenciale ale societăților de investiții, numai în cazul în care consideră necesar, având în vedere dimensiunea, natura, amploarea și complexitatea activităților societăților de investiții respective.</p>				<p><i>cazul în care consideră necesar” s-au substituit cu sintagma „atunci când este necesar”.</i></p>
<p>Art.32 alin.(4) În cazul în care, pentru modelele interne de calculare a riscului pentru piață, sunt evidențiate depășiri numeroase, astfel cum sunt prevăzute în reglementările BNM vizavi de riscurile de piață, care indică faptul că modelele interne nu sunt sau nu mai sunt suficient de precise, CNPF revocă autorizarea utilizării modelelor interne sau impune măsuri adecvate pentru a se asigura că modelele interne sunt îmbunătățite cu promptitudine într-un interval de timp determinat, comunicat de CNPF.</p>	MJ	119	<p>Cu referire la art.32 alin. (4), sugerăm detalierea cuvintelor „într-un interval de timp determinat”, prin utilizarea expresiei „dar nu mai mult de”;</p>	<p>Nu se acceptă În dependență de depășiri și de necesarul de îmbunătățiri a modelelor interne de calculare a riscului de piață, CNPF va determina timpul necesar de îmbunătățire. Acest termen va varia de la caz la caz. La moment, în proiectul de Lege este prematur de a include un termen exact. Totodată menționăm că în cazul sectorului bancar, de asemenea nu este prevăzut un termen expres referitor la aspectul dat. (art. 102 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor).</p>
<p>Art.34 (1) CNPF dispune de competențe de supraveghere necesare pentru a interveni, în exercitarea funcțiilor sale, în activitatea</p>	CNA	120	<p>Utilizarea expresiei „toate competențele necesare” în contextul reglementării spectrului de atribuții exercitate de către entitate, atribuie caracter ambiguu normei și denotă întrunirea parțială a</p>	<p>Se acceptă. Alin.(1) de la art.34 are următorul cuprins: <i>„CNPF dispune de competențe conform Legii nr.192/1988, prezentei legi și legislației privind piețele de instrumente</i></p>

<p>societății de investiții într-un mod eficace și proporțional.</p> <p>(2) În sensul prevederilor art. 31, art.32 alin. (6) – (8) și art.33 și în vederea aplicării prevederilor actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, CNPF dispune de următoarele competențe:</p> <p>[...]</p> <p>n) de a impune societății de investiții să reducă expunerile față de o contraparte centrală sau să realinieze expunerile din conturile lor de compensare în conformitate cu legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, în cazul în care CNPF consideră că există un risc de concentrare excesiv cauzat de expunerile față de contrapartea centrală respectivă.</p> <p>[...]</p> <p>(3) În sensul alin. (2) lit. j), CNPF poate impune societății de investiții cerințe de raportare suplimentare sau cerințe de raportare mai frecventă numai dacă informațiile care trebuie raportate nu sunt duplicate și dacă se îndeplinește una dintre condițiile următoare:</p> <p>[...]</p> <p>b) CNPF consideră că este necesar să strângă dovezile prevăzute la art. 33 lit. b);</p>			<p>exigențelor de tehnică legislative vizate de art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017.</p> <p>Carența în speță, este amplificată de utilizarea unei norme de blanchetă, care permite intervenția entității prin reglementări subsecvente cu revizuirea condescendentă și lărgirea atribuțiilor exercitate. Circumstanța prenotată, poate conduce la o concentrare excesivă de putere normativă și executivă, cu diminuarea controlului parlamentar sau judiciar efectiv.</p> <p>Formula propusă, creează condiții pentru interpretarea extensivă a normei și arogarea unor atribuții excesive de către entitate. Conform exigențelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, la elaborarea proiectului de act normativ, autorul, inter alia, trebuie să asigure că reglementările aprobate dispun de suficientă precizie, predictibilitate și coerență și oferă o anumită garanție contra exercitării arbitrare a prerogativelor puterii publice de către entitățile publice. Întrunirea exigențelor prenotate, restricționează posibilitățile agenților publici vizați de interpretarea extensivă a spectrului de atribuții exercitat și periclitarea integrității instituțional.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Excluderea expresiei „toate competențele necesare” și reglementarea exhaustivă a spectrului de atribuții exercitate.</p>	<p><i>financiare și activitățile de investiții, pentru a interveni, în exercitarea funcțiilor sale de supraveghere, în activitatea firmelor de investiții într-un mod eficace și proporțional.”.</i></p>
	MJ	121	În art. 34 alin. (2), după cuvântul „prevederilor” propunem a se include textul „art. 25.”, întru transpunerea fidelă a art. 39 alin. (2) al Directivei (UE) 2019/2034.	Se acceptă La art.34 alin.(2) după textul „ <i>sensul prevederilor</i> ” s-a inclus textul „ <i>art.25,</i> ”.
	CNA	122	Recomandări: La art.34 alin.(2) lit.n) și alin.(3) lit.b) urmează a fi excluse cuvintele „ <i>consideră că</i> ”;	Se acceptă.

				La art.34 alin.(2) lit.n) și alin.(3) lit.b) sintagmele „ <i>CNPF consideră că</i> ” au fost excluse.
Art.35 alin.(1) CNPF impune cerința de fonduri proprii suplimentare prevăzută la art. 34 alin. (2) lit. a) numai în cazul în care, pe baza analizelor efectuate în conformitate cu art. 31-32 , constată că o societate de investiții se află în una dintre următoarele situații: [...] (4) CNPF stabilește nivelul fondurilor proprii suplimentare impus potrivit art. 34 alin. (2) lit. a) ca fiind diferența dintre capitalul considerat adecvat conform prevederilor alin. (2) și alin.(3) și cerința de fonduri proprii prevăzută în actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții.	MJ	123	La art. 35, în alin. (1) se va substitui textul „art. 31-32” cu textul „art. 31 și 32” , iar din alin. (4) se va substitui textul „alin. (2) și alin. (3)” cu textul „alin. (2) și (3)”, întru respectarea regulilor de tehnică legislativă.	Se acceptă La art.35: - alin.(1) textul „ <i>art. 31-32</i> ” s-a substituit cu textul „ <i>art. 31 și 32</i> ”; - la alin.4 textul „ <i>și alin.(3)</i> ” s-a substituit cu textul „ <i>și (3)</i> ”.
Art.35 alin.(8) CNPF poate impune societăților de investiții care îndeplinesc condițiile pentru a se califica drept firme de investiții mici și neinterconectate conform actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, o cerință de fonduri proprii suplimentare, în conformitate cu prevederile alin. (1)-(7), pe baza unei evaluări de la caz la caz și în cazul în care CNPF consideră că acest lucru este justificat.	CNA	124	Obiecția CNA de la pct.97 Recomandări: La art.35 alin.(8) urmează a fi excluse cuvintele „ <i>consideră că</i> ”;	Se acceptă. La art.35 alin.(8) sintagma „ <i>CNPF consideră că</i> ” a fost exclusă.
Art.37 (1) CNPF impune cerințele de lichiditate specifice prevăzute la art. 34 alin. 2) lit. k) numai în cazul în care, pe baza analizelor efectuate în conformitate cu art. 31-32, concluzionează că o societate de investiții care nu îndeplinește condițiile pentru a se	MJ	125	La art. 37 în alin. (1) se va substitui textul „art. 31-32” cu textul „art. 31 și 32”, întru respectarea regulilor de tehnică legislativă.	Se acceptă La art.37 alin.(1) textul „art. 31-32” s-a substituit cu textul „art. 31 și 32”;

<p>califica drept firmă de investiții mică și neinterconectată, sau care îndeplinește aceste condiții, dar nu a fost scutită de la îndeplinirea cerinței de lichiditate în conformitate cu actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, se află în una dintre următoarele situații: [...]</p>				
<p>Art. 38 CNPF, în calitate de autoritate competentă și autoritate de rezoluție, asigură notificarea din partea structurii care îndeplinește obligațiile ce revin CNPF în calitate de autoritate competentă către structura care îndeplinește obligațiile ce revin CNPF în calitate de autoritate de rezoluție în legătură cu orice cerință de fonduri proprii suplimentare impusă potrivit art. 34 alin. (2) lit. a) pentru o societate de investiții care intră în domeniul de aplicare a legislației privind redresarea și rezoluția firmelor de investiții și cu privire la eventualele așteptări legate de ajustarea prevăzută la art. 36 alin. (2) în ceea ce privește respectiva societate de investiții.</p>	<p>MJ</p>	<p>126</p>	<p>La art. 38: - redacția acestuia se va revizui suplimentar, în scopul transpunerii corespunzătoare a art. 43 al Directivei (UE) 2019/2034; - aferent referinței la legislația privind redresarea și rezoluția băncilor și a firmelor de investiții, menționăm că potrivit legislației în vigoare (a se vedea Legea 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor) funcția de „autoritate de rezoluție” o exercită Banca Națională a Moldovei. Or, pentru ca CNPF să dețină calitatea de autoritate de rezoluție, în sensul Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, în legea citată necesită a se opera completări în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă Redacția art.38 corespunde întocmai art.43 din Directiva 2019/2034, CNPF este și autoritate competentă și va fi și autoritatea de rezoluție asupra firmelor de investiții. Se acceptă parțial În prezent, Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor este aplicabilă exclusiv băncilor, iar autoritatea de rezoluție este Banca Națională a Moldovei, în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară. Astfel, în contextul alinierii la acquis-ul comunitar, în speță transpunerea Directivei nr.2014/59 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.232/2016 redresarea și rezoluția băncilor, ce include și aspectele aferente redresării și rezoluției firmelor de investiții. Având în vedere că supravegherea societăților de investiții ține de competența CNPF, în proiectul de act normativ vizat, care va transpune Directiva nr.2014/59 în partea ce ține de firmele de investiții, va fi</p>

				prevăzută desemnarea CNPF în calitate de autoritate de rezoluție pentru aceste entități. Totodată pe parcursul textului proiectului cuvintele „ <i>legislația privind redresarea și rezoluția băncilor</i> ” la orice formă gramaticală au fost substituite cu cuvintele „ <i>legislația privind redresarea și rezoluția firmelor de investiții</i> ” la forma gramaticală corespunzătoare.
Art.39 alin.(1) (1) CNPF are competența de a solicita: a) societăților de investiții care nu îndeplinesc condițiile pentru a se califica drept firme mici și neinterconectate conform actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, să publice informațiile menționate în actele normative ale CNPF, de mai multe ori pe an și de a stabili termene pentru această publicare;	MJ	127	La art. 39: - în alin. (1), se consideră că textul „să publice informațiile menționate în actele normative ale CNPF” din cuprinsul dispoziției lit. a) nu oferă claritate și previzibilitate normei. Or, referința este mult prea generică și nu este clar la ce informații se face referire;	Se acceptă Urmare a reformulării, art.39 alin.(1) lit.a) are următorul cuprins: „a) firmelor de investiții care nu îndeplinesc condițiile pentru a se califica drept firme mici și neinterconectate conform actului normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, să publice informațiile indicate în actul CNPF menționat, de mai multe ori pe an și de a stabili termene pentru această publicare;
Art.39 alin.(3) CNPF transmite informațiile prezentate conform alin.(2) în punctul unic de acces european (ESAP), înființat în temeiul Regulamentului (UE) 2023/2859, cu respectarea cerințelor de la alin.(2).	MJ	128	Art.39 (3): - se va analiza necesitatea specificării că, CNPF va avea și calitatea de organism de colectare, în scopul asigurării transpunerii art. 44a alin. (3) și (4) din Directiva (UE) 2019/2034. - în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017, se va indica denumirea deplină a actului normativ UE la care se face referire	Se acceptă Art.39 alin.(3) are următorul cuprins: „(3) CNPF, în calitate de organism de colectare, transmite informațiile prezentate conform alin.(2) în punctul unic de acces european (ESAP), înființat în temeiul Regulamentului (UE) 2023/2859 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 de înființare a unui punct unic de acces european care oferă acces centralizat la informațiile puse la dispoziția publicului relevante pentru serviciile financiare, pentru piețele de capital și pentru durabilitate, cu respectarea cerințelor de la alin.(2).”
Art.40	MJ	129	Art.40	Se acceptă

<p>(3) În situația prevăzută la alin. (2), înainte de a adopta o astfel de decizie, împreună cu celelalte autorități competente oferă societății de investiții holding-mamă din Uniune, societății financiare holding mixte-mamă din Uniune sau firmei de investiții cu cel mai mare total al activului bilanțier, după caz, ocazia de a-și exprima opinia cu privire la decizia pe care intenționează să o adopte.</p> <p>(4) CNPF împreună cu celelalte autorități competente notifică Comisiei Europene și ABE orice decizie adoptată potrivit prevederilor alin. (2).</p>			<p>- cuvântul „Uniune” se va substitui cu cuvintele „Uniunea Europeană”</p> <p>- alin. (3) și (4), se vor detalia cuvintele „împreună cu celelalte autorități competente”, întrucât nu este clar la ce autorități se face referire.</p> <p>- cuvintele „stat membru” sugerăm a fi completate cu abrevierea „UE”, întru uniformizarea terminologiei utilizate în textul actului normativ;</p>	<p>• Pe tot parcursul textului din art.40:</p> <p>- cuvântul „<i>Uniune</i>” s-a substituit cu cuvintele „UE”, având în vedere că, la art. 4, a fost stabilită abrevierea „UE” pentru sintagma „Uniunea Europeană”;</p> <p>- după cuvintele „<i>stat membru</i>”, la orice formă gramaticală, s-a inclus sintagma „UE”.</p> <p>• La alin.(3) și alin.(4) după cuvintele „<i>autorități competente</i>” s-a inclus textul „<i>din state membre UE</i>”.</p>
<p>Capitolul IV Sanctiuni și măsuri administrative</p>	MJ	130	<p>Recomandăm a fi reformulată denumirea capitolului IV al titlului III, luând în considerare că acesta nu prevede doar sancțiunile și măsurile administrative stabilite și aplicate de CNPF, ci și aspectele referitoare la competențele de investigare, procedura de raportare a încălcărilor, precum și a contestării actelor CNPF.</p> <p>Totodată, în denumirea și textul capitolului citat, cuvintele „măsuri administrative” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „alte măsuri administrative complementare”.</p> <p>Suplimentar, în contextul în care sancțiunile și măsurile administrative complementare prevăzute în acest capitol se referă la încălcarea întregii legi și nu doar a dispozițiilor cuprinse în titlul III, se va analiza necesitatea excluderii acestora din titlul III și respectiv, se vor expune separat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Titlurile au fost excluse din proiectul dat de Lege, aceasta conținând doar Capitole și secțiuni.</p> <p>După excluderea Titlurilor și renumerotarea capitolului, Capitolul IV a devenit Capitolul VII cu următoarea denumire: „Sanctiuni, măsuri administrative și proceduri aferente”.</p>
<p>Art.41</p> <p>(2) Colegiile de supraveghetori elaborează un cadru care să permită CNPF, în calitate de supraveghetor al grupului, ABE și celorlalte autorități competente din state membre UE să îndeplinească următoarele sarcini: [...]</p>	MJ	131	<p>Art.41</p> <p>- cuvântul „Uniune” se va substitui cu cuvintele „Uniunea Europeană”</p> <p>- la alin.(2) se vor detalia cuvintele „împreună cu celelalte autorități competente”, întrucât nu este clar la ce autorități se face referire;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pe tot parcursul textului din art.41 cuvântul „<i>Uniune</i>” s-a substituit cu abrevierea „UE”, având în vedere că, la art. 4, a fost stabilită abrevierea „UE” pentru sintagma „Uniunea Europeană”;</p> <p>• La alin.(2), alin.(14), alin.(16) :</p>

d) schimbul de informații între toate autoritățile competente și schimbul de informații cu ABE, în conformitate cu prevederile art. 21 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, și cu ESMA, în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere; [...]			- alin. (2) lit. d), în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017, se va indica denumirea deplină a actului normativ UE la care se face referire	- după textul „ <i>autorități competente</i> ” s-a inclus textul „ <i>din state membre UE</i> ”. - la lit.d) după textul „ <i>de instituire a Autorității europene de supraveghere</i> ” s-a substituit cu textul „ <i>al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană de supraveghere pentru valori mobiliare și piețe), de modificare a Deciziei nr.716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei</i> ”.
Art.47 alin.(2) Sunt pasibile de sancțiune administrativă următoarele fapte săvârșite de societatea de investiții, de membrii organului de conducere ai unei societăți de investiții, precum și de persoanele fizice responsabile de încălcare, care intră sub incidența prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții: [...] g) efectuarea de plăți către deținătorii instrumentelor incluse în fondurile proprii ale societății de investiții în cazurile în care legislația interzice astfel de plăți către deținătorii de instrumente incluse în fonduri proprii;	MJ	132	La art. 47: În alin. (2) lit. g), cuvântul „legislația” se va detalia, întru asigurarea previzibilității normei.	Se acceptă La art.47 alin.(2) lit.g) cuvântul „legislația” s-a substituit cu textul „actele normative ale CNPF”.
Art.48 CNPF dispune de toate competențele necesare pentru exercitarea funcțiilor sale de supraveghere, control, investigare și colectare a informațiilor necesare, inclusiv: [...]	CNA	133	Obiecția și recomandarea CNA de la pct.93	Se acceptă. La art.48 primul paragraf, cuvintele „ <i>dispune de toate competențele necesare</i> ” s-au substituit cu textul „ <i>deține competențe conform Legii nr.192/1988, prezentei legi și legislației privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții</i> ”.
	MJ	134	Art.48	Se acceptă

			<p>Numerotarea diviziunilor alineatului se va revizui suplimentar, întru conformarea acesteia dispozițiilor art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestora, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză (observație valabilă și pentru art. 26 alin. (1), art. 28 alin. (1) și art. 48 din proiectul legii);</p>	<p>La art.48:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numerotarea prin litere a) – c) s-au substituit cu numerele 1) – 3); - la lit.a) numerotarea (i) – (vi) s-a substituit cu numerotarea prin literele a) – f); - la lit.b) numerotarea (i) – (iv) s-a substituit cu numerotarea prin literele a) – d);
<p>Art.49 Publicarea sancțiunilor [...] (2) Publicarea prevăzută la alin. (1) include informații privind tipul și natura încălcării și numele și prenumele persoanei fizice sau identitatea persoanei juridice împotriva căreia se aplică sancțiunea sau măsura. [...] (4) În cazul sancțiunilor sau al măsurilor administrative aplicate potrivit prevederilor art. 47 împotriva cărora s-a introdus o cale de atac, CNPF publică pe site-ul său informații privind stadiul în care se află calea de atac și rezultatul acesteia. [...] (6) CNPF menține informațiile publicate în temeiul prezentului articol pe site-ul său de internet oficial pentru o perioadă de cel puțin cinci ani. Datele cu caracter personal conținute pot fi menținute pe site-ul CNPF doar cu respectarea prevederilor Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	MJ	135	<p>La art. 49:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea articolului se propune a fi completată cu textul „de către CNPF și raportarea acestora către ABE”; - alin. (2) sugerăm a fi completat cu cuvântul „administrativă”; - în alin. (4), după cuvintele „site-ul său” se vor introduce cuvintele „web oficial”; - în alin. (6), primul enunț, cuvintele „site-ul său de internet oficial” se va substitui cu cuvintele „site-ul său web oficial”, iar în enunțul al doilea după cuvântul „site-ul” se vor introduce cuvintele „web oficial”. 	<p>Se acceptă</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea art.49 a fost completat cu textul „de către CNPF”. Referitor la propunerea de a completa și cu „raportarea acestora către ABE” e de remarcat că există articol separat cu informarea ABE (art.52); - alin.(2) s-a completat cu cuvântul „administrativă”; - la alin.(4) după cuvintele „site-ul său” s-au inclus cuvintele „web oficial”; - la alin.(6) în primul enunț, cuvintele „site-ul său de internet oficial” s-a substituit cu cuvintele „site-ul său web oficial”, iar în enunțul al doilea după cuvântul „site-ul” s-au inclus cuvintele „web oficial al”

<p>Art.50 (1) În vederea raportării cu promptitudine către CNPF a încălcărilor potențiale sau reale ale prezentei legi și ale dispozițiilor actelor normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, dispozițiile aferente mecanismelor și canalelor de raportare din legislația privind piețele de instrumente financiare se aplică în mod corespunzător. (2) Societatea de investiții instituie proceduri adecvate privind raportarea de către angajați a încălcărilor, la nivel intern, prin intermediul unui canal specific independent, asigurând: a) protecția adecvată împotriva represaliilor, discriminării sau altor tipuri de tratament inechitabil aplicate de societatea de investiții împotriva angajaților săi care raportează încălcări comise în cadrul societății de investiții; b) protecția datelor cu caracter personal ale persoanei care raportează încălcarea, precum și ale persoanei fizice suspectate că este responsabilă de încălcarea respectivă, în conformitate cu Legea nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal; (c) norme clare care să asigure faptul că este garantată confidențialitatea în toate cazurile în ceea ce privește persoana care raportează încălcările comise în cadrul societății de investiții, cu excepția cazului în care dreptul intern impune divulgarea în contextul unor investigații suplimentare sau al unor proceduri administrative sau judiciare ulterioare.</p>	<p>MJ</p>	<p>136</p>	<p>La art. 50 alin. (1): - în alin. (1) se va asigura suplimentar că mecanismele și canalele de raportare a încălcărilor vor fi incluse în legislația privind piețele de instrumente financiare; - în alin. (2) lit. c) cuvintele „dreptul intern” sugerăm a fi substituite cu cuvântul „legislația”.</p>	<p>Se acceptă - proiectul de Lege privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții, care va transpune Directiva 2014/65/UE, va include, inclusiv și prevederi referitoare la mecanismele și canalele de raportare către CNPF. Totodată, în vederea asigurării unui cadru procedural detaliat, se va elabora și un act normativ secundar care va reglementa în mod amplu mecanismele și procedurile de raportare, inclusiv utilizarea canalelor securizate de transmitere a informațiilor către CNPF. Totodată, proiectul de Lege privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții se preconizează data intrării în vigoare nu mai devreme de proiectul de Lege privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții. - la alin.(2) lit.c) textul „dreptul intern” s-a substituit cu cuvântul „legislația”.</p>
	<p>CNA</p>	<p>137</p>	<p>Apreciind prin prisma exigențelor vizate de art.55 al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul defectuos al normei de trimitere, fapt care poate condiționa incertitudine la etapa implementării sub aspectul delimitării dispozițiilor legale de reglementare a mecanismului de raportare a încălcărilor, canalelor de raportare disponibile pentru avertizor și măsurile de protecție de care acesta poate beneficia în context. Carența în cauză, vulnerabilizează procesul de raportare și poate condiționa multiple riscuri de corupție aferente procesului reglementat (“filtrarea” informală a sesizărilor la etapa de înregistrarea dezvăluirii și acordarea statutului de avertizor de integritate, tergiversarea înregistrării</p>	<p>Se acceptă parțial Norma a fost reformulată conform propunerii MJ nr.136 Astfel, menționăm că proiectul de Lege privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții, care va transpune Directiva 2014/65/UE, va include, inclusiv și prevederi referitoare la mecanismele și canalele de raportare către CNPF. Totodată, în vederea asigurării unui cadru procedural detaliat, se va elabora și un act normativ secundar care va reglementa în mod amplu mecanismele și procedurile de raportare, inclusiv utilizarea canalelor securizate de transmitere a informațiilor către CNPF.</p>

		<p>raportărilor/neînregistrarea pe motive formale, obstrucționarea intenționată a raportărilor ce vizează entități influente, divulgarea identității avertizorului, cu risc de represalii, etc.).</p> <p>În context, se remarcă faptul că încălcările Legii nr. 171/2012 privind piața de capital reprezintă încălcare de lege în sensul Legii 165/2023, or în conformitate cu prevederile art.3 al Legii nr.165/2023: <i>încălcarea a legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare a dispozițiilor legale, care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interese ocrotite de lege, care s-a produs ori este susceptibilă să se producă în cadrul unei entități publice sau private în domeniile: achiziții publice, servicii, produse și piețe financiare, prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal, securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;</i></p> <p>Astfel, potrivit art.14 alin.(1) al Legii nr.165/2023: <i>Articolul 14. Autoritatea responsabilă de examinarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii prin intermediul canalelor externe și publice de raportare. (1) Autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o dezvăluire de încălcare a legii excedează limitele de competență ale Centrului Național Anticorupție, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice,</i></p>	<p>Totodată, proiectul de Lege privind supravegherea prudencială a firmelor de investiții se preconizează data intrării în vigoare nu mai devreme de proiectul de Lege privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții</p>
--	--	--	--

			<p>potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu respectarea confidențialității.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Reconsiderarea normei de trimitere, cu reglementarea clară și fără echivoc a dispozițiilor legale de reglementare a mecanismului de raportare.</p> <p>O soluție în acest sens poate constitui o normă de trimitere la Legea privind avertizorii de integritate nr.165/2023 care reglementează deja un mecanism funcțional în acest sens adaptat potrivit standardelor Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.</p> <p>Completarea proiectului cu o referință la aprobarea normelor procedurale de examinare a raportărilor de către CNPF.</p>	
<p>Art.39 Cerințe de publicare Art.53 Cerințe de publicare</p>	MJ	138	<p>Denumirea art. 53 „Cerințe de publicare” urmează a fi revăzută, întrucât art. 39 are aceeași denumire, ceea ce este contrar normelor tehnicii legislative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Denumirea art.39 s-a completat cu textul „<i>pentru firma de investiții</i>”.</p>
	MJ	139	<p>Dispozițiile art. 54 se vor revizui suplimentar în corelare cu art. 2 alin. (2), întrucât nici unul din aceste articole nu stabilește clar și fără echivoc care sunt subiecții ce cad sub incidența reglementărilor titlului V din proiectul de lege respectiv.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Toate firmele de investiții sunt obligate să respecte cerințe prudențiale, care includ, inter alia, cerințe privind nivelul capitalului, fondurile proprii, evaluarea și gestionarea riscurilor, precum și alte cerințe menite să asigure stabilitatea financiară a entităților.</p> <p>Cerințele prudențiale aplicabile firmelor de investiții vor fi stabilite în actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, elaborat în vederea alinierii la cadrul european Regulamentul (UE) 2019/2033 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții.</p>

				<p>În urma evaluării aspectelor prudențiale, luând în considerare dimensiunea, volumul activității și profilul de risc al societății de investiții, pot deveni aplicabile următoarele situații:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. societatea de investiții continuă să aplice cerințele prudențiale stabilite prin actele normative ale CNPF și rămâne sub supravegherea acestei autorități; 2. societatea de investiții aplică cerințele prudențiale stabilite prin actele normative ale BNM aplicabile băncilor (instituțiilor de credit), însă supravegherea acesteia rămâne în competența CNPF; 3. societatea de investiții este obligată să obțină licență de la BNM, caz în care intră sub supravegherea BNM și devin aplicabile cerințele prudențiale aferente băncilor (instituțiilor de credit).
<p>Art.55 (1) Societățile de investiții prevăzute la art. 2 alin. (2) aplică cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit conform Legii nr.202/2017, inclusiv dispozițiile referitoare la raportare, dezvăluire și publicare. [...] (3) În sensul alin.(1), modalitatea de raportare, dezvăluire și publicare se va efectua în corespundere cu cerințele CNPF.</p>	MJ	140	<p>La art. 55: - considerăm relevant a detalia textul „raportare, dezvăluire și publicare”, întru asigurarea clarității normei; - dispozițiile alin. (1) și (3) urmează a fi revăzute, pentru a evita contradicțiile normative. Or, în alin. (1) se prevede că, dispozițiile referitoare la raportare, dezvăluire și publicare se realizează în condițiile Legii nr. 202/2017, pe când în alin. (3) se prevede că modalitatea de raportare, dezvăluire și publicare se va efectua în corespundere cu cerințele CNPF.</p>	<p>Se acceptă La art.55: - la alin.(1) textul „dispozițiile referitoare la” s-a substituit cu textul „obligățiile de”. - alin.(3) s-a substituit cu următorul cuprins: „(3) În sensul alin.(1), forma, modul, termenul și periodicitatea raportării, dezvăluirii și publicării informațiilor sunt stabilite în conformitate cu cerințele CNPF.”.</p>
<p>Art.58 alin.(4) Sanctiunile aplicabile persoanelor fizice se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg</p>	MJ	141	<p>Dispozițiile art. 58 alin. (4) se consideră a fi inutile, având în vedere faptul că dispoziții similare sunt prevăzute în art. 141 alin. (5) al Legii nr. 202/2017, precum și luând în considerare că, potrivit art. 54 alin. (3) și art. 55 alin. (2) din</p>	<p>Se acceptă Alin.(4) din art.58 a fost exclus.</p>

din îndatoririle funcției lor stabilite potrivit actelor normative și cadrului intern de administrare ori, după caz, persoanelor în privința cărora CNPF constată că acestea nu își desfășoară activitatea în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității societății de investiții și responsabilităților încredințate.			proiectul de lege, orice referire la BNM din Legea nr. 202/2017 se consideră aplicabile CNPF.	
Art.59 [...] (4) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, trimiterile la societate de investiții holding-mamă și societate financiară holding mixtă-mamă din statele membre se consideră a fi trimiteri la societatea de investiții holding-mamă și societate financiară holding mixtă-mamă din Republica Moldova. (5) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, CNPF poate încheia acorduri bilaterale cu: a) autorități din state membre UE; b) ABE și ESMA – statut de observator. (6) La data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană: a) trimiterile la actele normative ale CNPF privind cerințele prudențiale ale societăților de investiții, se vor citi ca trimiteri la Regulamentul (UE) nr. 2019/2033 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții; b) art.7 alin.(2) se abrogă, devenind aplicabile prevederile Regulamentului (UE)	MJ	142	La art. 59 alin.(4) -Dispoziția alin. (4) se consideră a fi inutilă, având în vedere faptul că, referințe nemijlocite la societatea de investiții holding-mamă și societate financiară holding mixtă-mamă din statele membre nu se regăsesc în textul proiectului de lege. Or, referința la aceste entități se face prin utilizarea noțiunilor „societate financiară holding mixtă-mamă din Uniune” și „societate de investiții holding-mamă din Uniune”, astfel cum sunt stabilite în art. 4 al proiectului de lege. Mai mult, articolele care fac referire la aceste entități, potrivit art. 60 alin. (1) din proiectul de lege vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, motiv pentru care reglementarea art. 59 alin. (4) este lipsită de consens.	Se acceptă Art.59 alin.(4)-(6) după renumerotare a devenit art.60 alin.(3)-(5) și a fost revizuit în contextul asigurării supravegherii grupurilor de firme de investiții până la aderare. Respectiv prevederile menționate au fost ajustate conform propunerilor date și vor avea următorul conținut: <i>„(3) Până la data aderării Republicii Moldova la UE:</i> <i>a) în cazul apariției grupurilor de firme de investiții, supravegherea se efectuează în conformitate cu art.40 alin.(1) lit.a și b), art.43, art.44 și art.45 alin.(1)-(4) din prezenta lege, corespunzător trimiterile la societate de investiții holding, societate de investiții holding-mamă, societate financiară holding mixtă și societate financiară holding mixtă-mamă din UE se consideră a fi trimiteri la societate de investiții holding, societatea de investiții holding-mamă, societate financiară holding mixtă și societate financiară holding mixtă-mamă din Republica Moldova;</i>
	MJ	143	Art.59 alin. (5): - nu este stabilit scopul încheierii acordurilor bilaterale cu autoritățile competente din statele membre, precum și cu ABE și ESMA; - la lit. a), se va indica concret la ce autorități se face referire (ex., autoritățile competente privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții din statele membre UE);	

2021/2153 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr.575/2013;			- la lit. b), nu este clară referința la „statutul de observator”, motiv pentru care se va detalia.	<i>b) firmelor de investiții cu filiale și/sau sucursale înregistrate în Republica Moldova în temeiul legislației privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții, se aplică, inclusiv prevederile art.40 alin.(1) lit.a) și b);</i>
	MJ	144	<p>art. 59 alin. (6):</p> <p>- lit. a) și b) în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017, se va indica denumirea deplină a actului normativ UE la care se face referire;</p> <p>- lit. a), cuvintele „se vor citi” sugerăm a fi substituie cu cuvintele „se vor interpreta”.</p>	<p><i>c) cuvântul „UE” din art.45 alin.(3) se va interpreta „Republica Moldova”.</i></p> <p><i>d) țară terță se consideră orice stat.</i></p> <p><i>(4) Până la data aderării Republicii Moldova la UE, CNPF poate încheia acorduri bilaterale cu:</i></p> <p><i>a) autorități competente privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții din state membre UE;</i></p> <p><i>b) ABE și ESMA – statut de observator cu rol consultativ.</i></p> <p><i>(5) La data aderării Republicii Moldova la UE:</i></p> <p><i>a) trimiterile la actul normativ al CNPF privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții, se vor interpreta ca trimiteri la Regulamentul (UE) nr. 2019/2033 al Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1093/2010, (UE) nr.575/2013, (UE) nr.600/2014 și (UE) nr.806/2014;</i></p> <p><i>b) cuvintele „și oferă servicii de compensare altor entități din sectorul financiar care nu sunt membri compensatori” din art.7 alin.(1) lit.b) și art.7 alin.(2) se abrogă, devenind aplicabile prevederile Regulamentului (UE) 2021/2153 al Comisiei din 6 august 2021 de completare a Directivei (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului în</i></p>

				<i>ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile în baza cărora anumite firme de investiții trebuie să fie supuse cerințelor Regulamentului (UE) nr.575/2013;.”.</i>
Art.59 Dispoziții tranzitorii Art.60 Intrarea în vigoare a prezentei legi	MJ	145	Referitor la titlul VI „Dispoziții tranzitorii și finale”, considerăm necesar ca dispozițiile finale să fie expuse anterior dispozițiilor tranzitorii, în corespundere cu structura actului normativ stabilită în Legea nr. 100/2017 și uzanțele de redactare a actelor normative.	Se acceptă S-au efectuat modificările corespunzătoare: - art.59 a devenit art.60, iar art.60 a devenit art.59.
Art.60 (1) Prezenta lege intră în vigoare la 15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.3 alin.(2), art.7 alin.(1) pct.3 lit.a), alin.(4) și alin. (7), art.9, art.10, art.14 - 17, art.18 alin.(7)-(8), art.25 alin.(6), art.27, art.30 alin.(4), art.32 alin.(5), art.38, art.39 alin.(3), art.40 alin.(1) lit.c)-e) și alin.(2)-(5), art.41-46, art.47 alin.(9), art.49 alin.(7)-(8), art.52, art.54-58 care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. [...] (3) Societățile de investiții, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi. (4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, art.38 și art.141 ¹ din Legea nr.171/2012 privind piața de capital se abrogă.	MJ	146	La art. 60: - În alin. (1), textul „la 15 luni” recomandăm a fi substituit cu textul „la expirarea a 15 luni”. - Aferent dispozițiilor prevăzute în alin. (3), care prevăd că „Societățile de investiții, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi”, menționăm că societăților de investiții nu li se pot atribui obligații anterioare intrării în vigoare a respectivei legi, care potrivit alin. (1) a aceluiași articol, intră în vigoare la expirarea a 15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Astfel, se va reține că, potrivit art. 73 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. - În alin. (4), se va indica sursa publicării Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.	Se acceptă - la alin.(1) textul „15 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” s-a substituit cu textul „1 iunie 2027”; - la alin.(3) textul „de 12 luni de la data publicării” s-a substituit cu textul „de 6 luni din data intrării în vigoare a”; - la alin.(4) după textul „piața de capital” s-a inclus textul „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197 art.665 din 14.09.2012)”.
	MJ	147	La art. 47: Potrivit art. 18 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/2034, „Fără a aduce atingere competențelor de supraveghere menționate în titlul IV capitolul 2 secțiunea 4 din prezenta directivă, inclusiv competențelor de investigare și competențelor	Se acceptă La art.47: - după alin.(8) s-au inclus 2 alineate noi cu următorul conținut: „(9) Aplicarea sancțiunilor conform prezentului articol nu exclude posibilitatea

		<p>autorităților competente de a impune măsuri corective, precum și dreptului statelor membre de a prevedea și a impune sancțiuni penale, statele membre stabilesc norme privind sancțiunile administrative și alte măsuri administrative și se asigură că autoritățile lor competente au competența să impună astfel de sancțiuni și măsuri cu privire la încălcări ale dispozițiilor naționale de transpunere a prezentei directive și ale Regulamentului (UE) 2019/2033.” În contextul dat, nu este clar dacă aplicarea sancțiunilor administrative stabilite în proiectul legii nu exclude posibilitatea aplicării sancțiunilor contravenționale și a pedepselor penale.</p> <p>Aferent normelor care prevăd sancțiuni administrative pentru încălcarea prezentei legi, se consideră imperativ a stabili fapta și, respectiv, sancțiunea nemijlocită pentru această faptă și nu expunerea generică a acestora.</p> <p>În altă ordine de idei, având în vedere că proiectul de lege stabilește aplicarea sancțiunilor administrative nemijlocite pentru încălcarea respectivei legi, acesta nu prevede procedura de aplicare și executare a sancțiunilor și nici nu face trimitere la alt act care reglementează sau va reglementa această procedură, motiv pentru care se va revedea.</p> <p>Cu referire la sancțiunile și măsurile administrative, se atestă că proiectul nu specifică nemijlocit delimitarea sancțiunilor de alte măsuri administrative.</p>	<p><i>aplicării pedepselor conform Codului penal al Republicii Moldova.</i></p> <p><i>(10) Modul de aplicare și executare a sancțiunilor prevăzute în prezentul capitol se stabilește în actele normative ale CNPF.”</i></p> <p>- urmare a includerii alineatelor noi, alin.(9) a devenit alin.(11).</p>
--	--	--	--